

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA
O PLNĚNÍ
KONCEPCE ODDĚLENÍ PREVENCE
A HUMANITNÍCH ČINNOSTÍ 2015 - 2017

ZA ROK 2017

Koncepce OPHČ 2015 - 2017

SOUHRNNÉ INFORMACE

Informace o oddělení prevence a humanitních činností

Oddělení prevence a humanitních činností vzniklo pod odborem sociálních věcí a zdravotnictví Krajského úřadu Jihočeského kraje k 1. 1. 2006. S ohledem na provázanost potřeb obdobných cílových skupin a konkrétních opatření se v něm spojily náplně pracovníků, kteří jsou pověřeni řízením, koordinací a metodickým vedením v oblastech, které spolu souvisí tím, že se dotýkají především prevence celého spektra společensky rizikových jevů. Jedná se o prevenci užívání návykových látek, prevenci rizikového chování, především ve školské populaci, prevenci sociálního vyloučení a prevenci kriminality.

Celkem mělo oddělení dlouhodobě pět pracovníků:

- o Krajský protidrogový koordinátor (souběžně vedoucí oddělení);
- o Krajský školský koordinátor prevence rizikového chování;
- o Koordinátor romských poradců;
- o Metodik sociální prevence;
- o Manažer prevence kriminality.

Oproti předchozím letům se snížil v průběhu roku 2017 jak počet pracovníků, tak agend, které oddělení zajišťuje. Metodik sociální prevence k listopadu 2017 odešel z krajského úřadu, vnitřní organizační změnou v rámci Odboru sociálních věcí jeho agenda přešla na oddělení sociálních služeb. Z tohoto důvodu je část této zprávy, věnovaná oblasti sociálního začleňování, poslední. Nová Koncepce OPH4, která je nastavena na období 2018 – 2020 již také s touto agendou nepočítá.

Informace o Koncepci oddělení prevence a humanitních činností 2015 – 2017 (dále jen Koncepce OPHČ 2015 – 2017)

Navazuje na Koncepci oddělení prevence a humanitních činností na období 2012 – 2014, skládající se tradičně z dílčích strategií (podle oblastí, na které je primárně zaměřeno Oddělení prevence a humanitních činností):

- Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje;
- Strategie prevence rizikového chování;
- Koncepce sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením;
- Koncepce integrace romské menšiny v Jihočeském kraji;
- Akční plán koncepce prevence kriminality Jihočeského kraje.

Předcházející koncepční dokumenty:

- Koncepce OPHČ na období 2012 – 2014 byla schválena samosprávou Jihočeského kraje (usnesení zastupitelstva č. 165/2012/ZK-31 ze dne 15. 5. 2012).
- Koncepce OPHČ na období 2010 – 2011 byla schválena samosprávou Jihočeského kraje (usnesení zastupitelstva č. 500/2009/ZK ze dne 27. 10. 2009).

Tyto „Koncepce“ byly každoročně vyhodnocovány formou „Závěrečných zpráv o plnění Koncepce oddělení prevence a humanitních činností“.

Koncepce OPHČ 2015 – 2017

Byla schválena usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje č. 385/2014/ZK-14 ze dne 18. 12. 2014.

Tato Koncepce oddělení prevence a humanitních činností v první řadě vychází z „**Programu rozvoje Jihočeského kraje na období 2014 – 2020**“. Především se jedná o návaznost na

prioritní osu 3 – Kvalitní infrastruktura, služby, prostředí a spolupráce pro posilování územní soudržnosti; opatření 3.1 – Kvalitní a dostupné veřejné služby

Dalším nejbližším souvisejícím strategickým dokumentem na úrovni Jihočeského kraje, na jehož výstupy více nebo méně tato „Konceptce“ navazuje, je „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2014 – 2016“. Podpora přímé práce s ohroženými skupinami, tedy podpora služeb a programů přímo v terénu byla zvolena jako jednoznačná priorita.

Jak „Konceptce“, tak Závěrečné zprávy o plnění Konceptce jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách Jihočeského kraje, sekce Krajský úřad, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Informace k drogové problematice v Jihočeském kraji.

Přímý odkaz: [http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?parfid_vl=346&parflang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?parfid_vl=346&parflang]=CS)).

ZÁKLADNÍ INFORMACE O JEDNOTLIVÝCH STRATEGIÍCH

1/ OBLAST protidrogové politiky

Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje na období 2015 – 2017

Navazuje na:

- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018
- Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2013 až 2015

2/ OBLAST prevence rizikového chování

Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže a Krajský plán prevence rizikového chování Jihočeského kraje na období 2015 - 2017

Navazuje na Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018

3/ OBLAST osob ohrožených sociálním vyloučením

Konceptce sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na období 2015 - 2017

Navazuje na:

- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období let 2011 – 2015
- Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020
- Konceptce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020

4/ OBLAST romské menšiny

Konceptce integrace romské menšiny v Jihočeském kraji 2015 - 2017

Navazuje na:

- Konceptce politiky vlády vůči příslušníkům romské komunity napomáhající jejich integraci do společnosti
- Zásady dlouhodobé Konceptce romské integrace do roku 2025

5/ OBLAST prevence kriminality

Konceptce prevence kriminality Jihočeského kraje na období 2015 - 2017

Navazuje na Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2012 – 2015

ČÁST 1/ STRUČNÝ POPIS TÉTO OBLASTI ZA ROK 2017**1. 1. CÍLOVÉ SKUPINY****1.1 Vymezení obecně – popis cílových skupin**

Obecně lze konstatovat, že tato strategie má za svůj cíl ovlivnit chování a rozhodování několika velmi rozdílných cílových skupin:

PRIMÁRNÍ cílovou skupinou jsou stále především osoby ohrožené drogami nebo osoby na drogách závislé. *Pro další období budeme v rámci tvorby krajské strategie v souvislosti s rozšířením záběru protidrogové politiky ČR („integrovaná politika v oblasti závislostí“) počítat i s dalšími cílovými skupinami, především v oblasti závislosti na tzv. legálních návykových látkách, a v oblasti nelátkových závislostí (především tzv. gambling - rizikové hraní).*

- jednotlivci, kteří dosud do styku s návykovými látkami nepřišli (nebo to nepředpokládáme anebo to prostě nevíme), nicméně jsou z hlediska budoucího vývoje případným příklonem k užívání drog (legálních i nelegálních) ohroženi. Jedná se zpravidla o nejmladší generaci – především žáci a studenti základních a středních škol. Tito jsou především cílovou skupinou služeb **primární prevence**.
- jednotlivci, kteří již do styku s drogami přišli, užívají je a jsou tímto jevem ohroženi; včetně jejich sociálního okolí (rodinní příslušníci, partneři). Tito jsou uživateli **zdravotně sociálních služeb**¹. Za nejrizikovější věkovou skupinu můžeme označit občany kraje ve věku 18 – 30 let (ve smyslu dlouhodobého problémového, především injekčního užívání nelegálních drog).
- **ŠIRŠÍ PRIMÁRNÍ** cílovou skupinou jsou osoby ohrožené alkoholem, osoby na alkoholu závislé, případně osoby, ohrožené dalšími závislostmi (v tomto případě se jedná především o patologické hráčství).

Kvantifikace – odhady počtu ohrožených obyvatel kraje

Cílová skupina služeb primární prevence ve školském prostředí (údaje za školní rok 2016/2017 – počty dětí, tříd a škol; zdroj: Statistická ročenka jihočeského kraje, ČSÚ):

o	předškolní vzdělávání	23 042 dětí	996 tříd	170 škol
o	základní vzdělávání	55 330 žáků	2 756 tříd	256 škol
o	středoškolské vzdělávání	27 067 žáků	1 213 tříd	89 škol
o	CELKEM	82 397 žáků, učňů a studentů		

Cílová skupina zdravotně sociálních služeb (kvalifikovaný odhad, založený na údajích z celostátní úrovně):

Uživatelé alkoholu (škodlivé nebo rizikové pití v obecné populaci):

- VZ ČR 2012² – 8,2 % dospělé populace³, po přepočtu cca **5,5 % obecné⁴ populace**;
- Koncepce rozvoje adiktologických služeb- na 100 000 obyvatel cca 1 500 osob závislých na alkoholu, tedy cca **1,5 %⁵ populace**.

¹ Takto zjednodušeně pro účely této strategie nazýváme služby, realizované dle Standardů odborné způsobilosti RVKPP

² Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v roce 2012, Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti (dále jen VZ ČR letopočet, NMS)

³ Míněna zjevně dospělá populace (věková skupina 15 – 64 let)

⁴ Přepočet na obecnou populaci je vždy uváděn pro jednodušší práci s dalšími přepočty, ty jsou již prováděny se celkovými počty obyvatel obcí/ území/ regionů

⁵ „Koncepce rozvoje...“ pracuje s odhady v kategorii „závislých“ osob, my z různých důvodů pracujeme s odhady o úroveň nižší (stručně shrnuto – není důvod čekat, až se rozvine skutečná závislost...)

Uživatelé konopí (vysoké riziko užívání)

- VZ ČR 2012 – 1,2 % dospělé populace, po přepočtu cca **0,8 % obecné populace**;
- Koncepce rozvoje adiktologických služeb- na 100 000 obyvatel cca 1 000 problematických uživatelů konopí, tedy cca **1,0 % populace**.

Problémoví uživatelé drog (opiáty a/nebo amfetaminy, a/ nebo injekční užívání):

- VZ ČR 2012 – 0,6 % dospělé populace, po přepočtu cca **0,4% obecné populace**
- Koncepce rozvoje adiktologických služeb - na 100 000 obyvatel cca 500 problémových uživatelů, tedy cca **0,5 % populace**.

Gambling (vysoké riziko, tedy riziko vzniku závislosti):

- Hazardní hraní NMS 2014⁶ – 0,6 – 1,0 % dospělé populace po přepočtu cca **0,5 % obecné populace**;
- Koncepce rozvoje adiktologických služeb- na 100 000 obyvatel cca 500 patologických hráčů, tedy cca **0,5 % populace**.

Za Jihočeský kraj (cca 630 000 obyvatel) jako celek můžeme předpokládat počet potenciálních klientů/ pacientů služeb v této oblasti:

Alkohol (škodlivé nebo problémové pití)	5,5 % obyvatel	34 650 obyvatel
Konopí (vysoké riziko užívání)	0,8 % obyvatel	5 040 obyvatel
Problémoví uživatelé drog	0,4 % obyvatel	2 520 obyvatel
Gambling (vysoké riziko vzniku závislosti)	0,5 % obyvatel	3 150 obyvatel

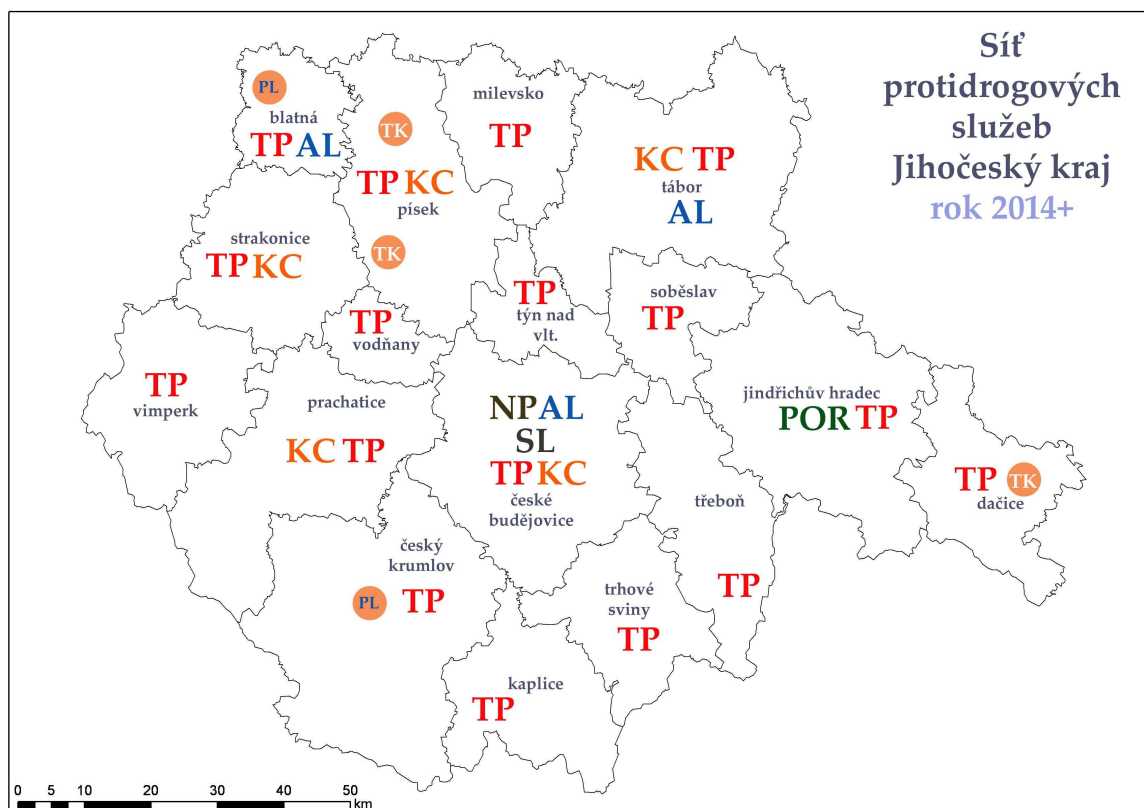
Tabulka 1.1: Vývoj počtu klientů/ uživatelů drog (UD) a některých vybraných výkonů – nízkoprahové služby (terénní programy a kontaktní centra) v Jihočeském kraji (období 2013 – 2017)

OBDOBÍ/ROK	2013	2014	2015	2016	2017
Počet klientů / UD	2 022	2 038	1 944	1 787	1 655
z toho injekčních uživatelů drog	1 545	1 535	1 469	1 303	1 218
z toho se základní drogou heroin	30	91	13	21	17
z toho se základní drogou pervitin	1 442	1 335	1 282	1 129	1 032
z toho se základní drogou kanabinoidy	250	334	290	243	232
z toho se základní drogou Subutex a jiné opiáty	225	243	229	252	242
počet kontaktů	21 415	23 577	22 745	30 418	23 019
počet prvních kontaktů	1 079	827	726	603	648
počet výměn	11 128	9 280	13 579	12 555	10 299
počet vyměněných JIS	252 517	318 503	311 438	343 357	326 240

⁶ Publikace hazardní hraní v České republice a jeho dopady, Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, Praha 2014

1. 2. PŘEHLED SLUŽEB

Mapa: Stav minimální sítě protidrogových služeb v Jihočeském kraji (stav rok 2014, v případě základních služeb trval i v roce 2017)

Vysvětlivky:

- TP – terénní program podle standardů RVKPP
- KC – kontaktní centrum podle standardů RVKPP
- POR – odborné sociální poradenství (zákon č. 108/2006, o sociálních službách, primární cílová skupina uživatelé drog)
- SL – substituční léčba podle standardů RVKPP
- AL – ambulantní léčba podle standardů RVKPP (Adiktologická poradna Prevent České Budějovice; AL při zařízení „Auritus – centrum pro lidi ohrožené drogou“, FCH Tábor)
- PL – psychiatrická léčebna (specializovaná na oblast závislostí – Červený Dvůr)
- TK – terapeutická komunita podle standardů RVKPP

Okresy Jihočeského kraje jsou přiměřeně pokryty **terénními programy** (zkratka označuje pokrytí regionu, nikoli sídlo služby). V okrese Tábor je terénním programem Farní charity Tábor (služba ale není samostatně certifikovaná, tvoří doplněk komplexu služeb „Auritus...“) pokryto území města Tábor, větší část okresu pokrývá TP Jihočeský streetwork Prevent.

V mapce nejsou zaneseny dva specializované programy: Adiktologické služby ve vězeňství (realizované organizací PREVENT 99 ve vazební věznici České Budějovice), a Poradna pro nelátkové závislosti (vznik v roce 2016, v průběhu roku 2017 došlo k etablování služby jako specifického, samostatného poradenského zařízení pro hazardní hráče a další nelátkové závislosti, realizuje PREVENT 99).

Pozn.: Podrobnější údaje o službách viz příslušné Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje.

1. 3. FINANCOVÁNÍ SLUŽEB (JIHOČESKÝ KRAJ)

Tabulka: Služby protidrogové prevence, podpora Jihočeského kraje za období 2015 - 2017

poskytovatel	působnost - region	2015	2016	2017
METHA	Primární prevence pro region Jindřichův Hradec	240 000	212 285	196 000
Arkáda	Primární prevence pro region Písek	170 000	170 000	103 300
Do Světa	Primární prevence pro region Strakonice	210 000	203 195	242 600
Do Světa	Primární prevence pro region České Budějovice	220 000	240 000	242 600
Do Světa	Primární prevence pro region Tábor	160 000	138 235	165 300
Portus	Primární prevence pro region Prachatic ⁷	180 000	212 285	258 200
PorCeTa	Primární prevence pro region Tábor	120 000	124 000	92 000
Jihočeský kraj CELKEM		1 300 000	1 300 000	1 300 000

Tabulka: Služby pro uživatele drog s krajskou spádovostí, podpora ze strany Jihočeského kraje za období 2015 - 2017

poskytovatel	popis služby	2015	2016	2017
CPDM	Terénní program (TP) Českokrumlovsko	210 000	165 000	190 000
METHA	TP Jindřichohradecko	210 000	230 000	220 000
Arkáda	Kontaktní centrum (KC) Písek	500 000	480 000	500 000
Arkáda	TP Písecko	160 000	115 000	80 000
FCH Tábor	KC Tábor	700 000	700 000	700 000
PREVENT 99	KC České Budějovice	700 000	640 000	600 000
PREVENT 99	KC Prachatic	500 000	420 000	460 000
PREVENT 99	KC Strakonice	500 000	500 000	500 000
PREVENT 99	TP ČB, PT, ST, Tábořsko	520 000	490 000	580 000
PREVENT 99	Substituční centrum Prevent	580 000	630 000	580 000
PREVENT 99	Doléčovací centrum Prevent	580 000	630 000	600 000
PREVENT 99	Adiktologická poradna Prevent	550 000	550 000	510 000
METHA	P.Centrum J. Hradec	60 000	80 000	0
PREVENT 99	Adiktologické sl. ve vězeňství	0	90 000	100 000
CELKEM		5 770 000	5 720 000	5 620 000

Pozn.: Za uvedená období byly z dotačního řízení spolufinancovány ještě tři další služby – terapeutické komunity, které se nacházejí na území Jihočeského kraje (**rok 2017: TK Němčice – 180 000 Kč, TK Karlov – 200 000 Kč a TK Podcestný mlýn – 200 000 Kč**). Do přehledu je nezařazujeme vzhledem k tomu, že nejsou určeny pouze pro klienty z Jihočeského kraje (jedná se o služby s celostátní působností). Podrobnější údaje viz Závěrečné zprávy o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje za konkrétní roky.

⁷ včetně programu selektivní prevence

ČÁST 2/ CÍLE A PRIORITY V TÉTO OBLASTI

Obecný cíl: Snížit a/nebo stabilizovat užívání všech typů drog a potencionální rizika a škody, které mohou jednotlivcům a společnosti v důsledku jejich užívání nastat.

Specifické cíle, vztažené k situaci v Jihočeském kraji:

- Udržet (minimálně) objem spolufinancování této problematiky ze strany Jihočeského kraje;
- Zachovat/ prohloubit spolupráci s obcemi kraje v této oblasti (tak, jak bylo započato pro rok 2014 – model spolufinancování drogových služeb Jihočeského kraje ze strany samospráv)...
- ...a navázat/ iniciovat ji tam, kde dosud neprobíhá;
- Zachovat/ prohloubit partnerskou komunikaci mezi obcemi/ krajem/ poskytovateli služeb...
- ...a navázat/ iniciovat ji tam, kde dosud neprobíhá;
- V oblasti financování služeb intenzivněji spolupracovat s národní úrovní na zjednodušení tohoto systému;
- Aktivněji pracovat na propojení sítě adiktologických služeb se zdravotnickým sektorem;
- Udržet jedinečný model protidrogových/ adiktologických služeb dle standardů RVKPP v sítích dalších systémů (sociální služby, zdravotnické služby) při respektování jejich specifčnosti (multidisciplinarity, komplementarity.).

1. Oblast primární prevence

služby a aktivity zaměřené na neuživatelé návykových látek

Priorita 1.1/ Podpora odborně způsobilých služeb zařazených na základě jejich potřeby do minimální sítě protidrogových služeb na území Jihočeského kraje.

Priorita 1.2/ Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb, zařazených v síti. Průběžná identifikace případných nových potřeb (zjišťování potřeby) v oblasti primární prevence.

2. Oblast zdravotně sociálních služeb

služby pro uživatele drog a jejich sociální okolí

Priorita 2.1/ Podpora odborně způsobilých služeb zařazených na základě jejich potřeby do minimální sítě protidrogových služeb.

Priorita 2.2/ Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb, zařazených v síti služeb. Průběžná identifikace případných nových potřeb (zjišťování potřeby) v oblasti zdravotně sociálních služeb.

3. Oblast Snižování nabídky drog a prosazování práva

Priorita 3.1/ Zprostředkování informací obcím k efektivnějšímu výkonu přenesené působnosti a vymáhání práva (v rámci přestupkového řízení).

4. Oblast koordinace a vzdělávání na úrovni kraje

Priorita 4.1/ Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace protidrogové politiky Jihočeského kraje.

Priorita 4.2/ Aktivní spolupráce s obcemi na rozvoji koordinace protidrogové politiky na místní úrovni.

Priorita 4.3/ Vzdělávání – iniciace a podpora

5. Oblast koordinace na národní úrovni

Priorita 5.1/ Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace protidrogové politiky Jihočeského kraje ve vztahu k centrálním institucím

Priorita 5.2/ Aktivní spolupráce s národní úrovní na plnění Akčního plánu realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2016 až 2018⁸

Intervenční oblast: SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE UŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Spolupráce na Aktivitě: **Zvýšit dostupnost poskytovaných programů primární prevence v oblasti závislosti**

- aktivita AP 1.6: Navýšit finanční prostředky do oblasti všeobecné, selektivní a indikované primární prevence v oblasti závislosti;
- aktivita AP 1.7: Metodicky a koordinačně podporovat vznik certifikovaných programů primární prevence v oblasti prevence užívání návykových látek v krajích s nízkým zastoupením preventivních programů (Ústecký, Karlovarský apod.);

Spolupráce na Aktivitě: **Posílit realizaci specifických programů selektivní a indikované prevence v oblasti závislosti**

- aktivita AP 1.11: Vytvořit Národní centrum prevence závislosti jako pracoviště koordinující oblast prevence závislosti v celé ČR a realizující národní preventivní kampaně;
- aktivita AP 1.12: Realizovat preventivní kampaně zaměřené na mládež a mladé dospělé v oblasti rizik spojených s užíváním návykových látek s využitím moderních médií a sociálních sítí;
- aktivita AP 1.14: Podporovat realizaci programů prevence užívání návykových látek v prostředí noční zábavy, kde cílovou skupinou jsou nejen uživatelé či potenciální uživatelé drog, ale i provozovatelé zařízení nočního života a zábavy;
- aktivita AP 1.15: Podporovat realizace preventivních programů užívání pervitinu.

Intervenční oblast: LÉČBA A SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ UŽIVATELŮ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Spolupráce na Aktivitě AP: **Zajistit dostupnost sítě služeb pro uživatele drog**

- aktivita AP 2.1: Doplnit síť specializovaných adiktologických služeb na úrovni krajů - v každém kraji zajistit dostupnost následujících typů služeb: ambulantní služby pro děti a dospívající do 18 let, stacionární program, detoxikace, rezidenční léčba, terapeutická komunita, doléčovací program s chráněným bydlením;
- aktivita AP 2.2: Doplnit síť ambulantních adiktologických služeb na úrovni okresu – v každém okrese zajistit dostupnost ambulantních a nízkoprahových služeb;
- aktivita AP 2.3: Podpořit rozšíření stávajících ambulantních/stacionárních (případně vznik nových) programů pro adiktologickou klientelu s duální dg., psychiatrické komorbidity;
- aktivita AP 2.4: Podporovat využití nových technologií v adiktologických službách (internet, sociální média, mobilní aplikace apod.).

Intervenční oblast: SNIŽOVÁNÍ RIZIK

Spolupráce na Aktivitě: **Rozvoj programů pro uživatele návykových látek ve vězení a udržení jejich dostupnosti**

- aktivita AP 3.3: Poskytovat testování nebo zprostředkovat testování infekčních nemocí (HIV, VHC a syfilis) ve všech službách pro uživatele drog a zejména pro uživatele injekční;
- aktivita AP 3.4: Podporovat zajištění provozu nízkoprahových služeb pro uživatele drog podle lokálních potřeb na celém území ČR;
- aktivita AP 3.5: Podporovat realizaci programů pro snížení míry injekční aplikace mezi UD (*např. Break the cycle_ poznámka*);
- aktivita AP 3.6: Podporovat realizaci specifických opatření zaměřených na cílovou skupinu uživatelů pervitinu.

Intervenční oblast: KOORDINACE A FINANCOVÁNÍ

Spolupráce na Aktivitě: **Zajistit činnost koordinačních mechanismů protidrogové politiky**

- aktivita AP 5.7: Zpracovávat strategické dokumenty integrované protidrogové politiky kraje (krajské strategie, akční plány) a realizovat jejich průběžné a závěrečné hodnocení;
- aktivita AP 5.8: Sbírat data o situaci o užívání návykových látek v krajích a o přijatých opatřeních a zpracovávat je do tzv. Výročních zpráv krajů o realizaci protidrogové politiky;
- aktivita AP 5.9: Realizovat nezávislé analýzy potřeb kraje v integrované protidrogové politice např. o stavu potřebnosti rozvoje služeb, dostupnosti apod.

Spolupráce na Aktivitě: **Zajistit vzdělávání aktérů protidrogové politiky**

- aktivita AP 5.10: Zajistit vzdělávání krajských a místních protidrogových koordinátorů v rámci akreditovaného kurzu;

⁸ Oproti předcházející Zprávě za rok 2015 došlo na národní úrovni ke změně, na rok 2016 již platil nový Akční plán (2016 – 2018). Proto se tato část VZ od předchozích let liší.

- aktivita AP 5.11: Podporovat účast krajských a místních protidrogových koordinátorů na vzdělávacích seminářích a konferencích k protidrogové politice.

Spolupráce na Aktivitě: **Připravit změny v systému financování služeb pro uživatele drog**

- aktivita AP 5.15: Zavést víceleté financování do systému financování jednotlivých donátorů.

Intervenční oblast: MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Spolupráce na Aktivitě: **Posílit přeshraniční spolupráci v oblasti protidrogové politiky**

- aktivita AP 7.11: Sítovat služby pro uživatele drog v ČR se službami ze sousedních zemí v oblasti prevence a léčby (sdílení dobré praxe, know-how apod.);
- aktivita AP 7.12: Sdílení dobré praxe v oblasti snižování nabídky a poptávky na regionální a mezinárodní úrovni v rámci „sdílené zodpovědnosti“.

6. Oblast Informace - výzkum – hodnocení

Priorita 6.1/ Informování veřejnosti a dalších subjektů o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje.

Priorita 6.2/ Aktivní spolupráce s obcemi na zvyšování informovanosti samospráv, veřejnosti a dalších subjektů o realizaci protidrogové politiky.

Priorita 6.3/ Udržet stávající systém sběru dat o situaci v oblasti protidrogové politiky Jihočeského kraje (viz VZ kraje)

7. Oblast Financování

Priorita 7.1/ Zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z rozpočtu Jihočeského kraje.

Priorita 7.2/ Zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z ostatních zdrojů.

Priorita 7.3/ Příprava efektivnějšího systému spolufinancování protidrogových služeb z prostředků samospráv v Jihočeském kraji.

ČÁST 3/ VLASTNÍ VYHODNOCENÍ ZA ROK 2017

1/ OBLAST PRIMÁRNÍ PREVENCE	
Priorita 1.1	Podpora odborně způsobilých služeb na základě jejich zařazení do minimální sítě protidrogových služeb
Opatření 1.1.1	Finanční podpora služeb, zařazených na základě potřeb jednotlivých regionů a odborné způsobilosti programů do minimální sítě služeb.
Výstupy	Počet podpořených programů, výše uvolněných finančních prostředků 1. Počet podpořených aktivit a programů primární prevence 2. Výše finančních prostředků na podporu Opatření, z rozpočtu Jihočeského kraje.
Termín	Každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“
Výsledky	Systematická a dlouhodobě předvídatelná podpora služeb specifické primární prevence, snížení poptávky po návykových látkách a jejich užívání a/nebo méně rizikové vzorce jejich užívání a snížení nepříznivých důsledků souvisejících s jejich užíváním.
Vyhodnocení	Ad bod 1 SPLNĚNO: V roce 2017 bylo z rozpočtu Jihočeského kraje podpořeno celkem osm projektů (5 služeb/ poskytovatelů) specifické primární prevence, z toho 7 programů všeobecné primární prevence, jeden program selektivní primární prevence. Všechny podpořené programy byly certifikovány dle standardů MŠMT. Jednalo se o dlouhodobé poskytovatele programů, se sídlem v Jihočeském kraji. Podpora byla realizována prostřednictvím dotačního programu Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje (Opatření 1, Podpora specifické primární prevence), dotační program byl vyhlášen 2. 1. 2017, výsledky DP byly samosprávou kraje schváleny dne 23. 3. 2017. Ad bod 2 SPLNĚNO: Výše vynaložených prostředků na podporu těchto aktivit z rozpočtu Jihočeského kraje činila v roce 2017 1,3 mil. Kč (v letech 2016 a 2015 také celkem 1,3 mil. Kč). Pozn.: Pro rok 2017 bylo organizacím, poskytujícím certifikované služby primární prevence, umožněno realizovat svoje projekty/ programy v rámci dotačního řízení Jihočeského kraje pro oblast prevence kriminality. Zde byla na tento typ programů alokována částka 300 tis. Kč. Podrobněji viz část zprávy, věnovaná oblasti primární prevence.
Opatření 1.1.2	Koordinační podpora služeb (spolupráce se samosprávami obcí, komunikace s centrálními orgány, podpora u dalších možných zdrojů finančních prostředků)
Výstupy	Počet uskutečněných jednání, schůzek, seminářů k problematice primární prevence a jejího financování.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Intenzivní spolupráce s dalšími gestory za tuto oblast, efektivní využívání veřejných finančních prostředků, stabilní postavení poskytovatelů služeb.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V oblasti primární prevence krajský protidrogový koordinátor spolupracuje především s krajským školským koordinátorem prevence rizikového chování, další informace o činnosti a aktivitách v této oblasti lze nalézt v hodnocení plnění Oblasti Strategie rizikového chování. Součástí koordinace v oblasti finančního zajištění této oblasti je mj. i účast krajského protidrogového koordinátora na příslušné výběrové komisi DP Jihočeského kraje, spolupráce se školským koordinátorem na hodnocení projektů v rámci dotačního řízení MŠMT apod.
Priorita 1.2	Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb, zařazených v síti služeb. Průběžné zjišťování nových potřeb (zjišťování potřebnosti) v oblasti primární prevence
Opatření 1.2.1	Průběžné zjišťování dostupnosti a vyhodnocování efektivity podporovaných služeb.
Výstupy	Porovnání potřeb regionů s výkonností odborně způsobilých služeb, provedená srovnání s identifikovanými potřebami regionů kraje, počet uskutečněných jednání se zástupci samosprávy, škol. Údaje o výkonnosti a potřebnosti služeb primární prevence.
Termín	Každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Efektivní pokrytí území Jihočeského kraje (jednotlivých regionů) odborně způsobilými službami primární prevence.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ:

	Sledování výkonnosti služeb je pravidelnou součástí Výroční zprávy Jihočeského kraje o realizaci protidrogové politiky (pro období za rok 2017 bude jako každoročně zpracována a zveřejněna na webových stránkách kraje). Dostupnost služeb v jednotlivých regionech je dlouhodobě zajištěna podporou poskytovatelů odborných (certifikovaných) služeb, obvykle se sídlem v příslušném regionu, což zjednodušuje komunikaci s klienty (školami a školskými zařízeními, obcemi). Finanční prostředky, poskytované ze strany Jihočeského kraje a MŠMT, dvou víceméně stabilních pilířů financování služeb primární prevence, nepokrývají plně potřebu regionů v této oblasti, do roku 2017 se dařilo udržet alespoň základní, minimální pokrytí kraje službami tak, že nebyla ohrožena základní, minimální nabídka programů primární prevence, a podařilo se udržet existenci odborných (certifikovaných) poskytovatelů služeb. V roce 2017 ovšem poprvé došlo k tomu, že dlouholetý poskytovatel certifikovaných služeb v této oblasti ukončil svoji činnost. Jednalo se o program primární prevence organizace Arkáda – sociálně psychologické centrum. Důvodem ukončení činnosti byl především nedostatek finančních prostředků na celoroční činnost. Finanční náklady na pokrytí území kraje programy PP v základní verzi u všech škol by činily kvalifikovaným odhadem (minimalistická varianta) cca 8 – 10 mil. Kč ročně, což jsou prostředky, které nejsou pro tuto oblast ve veřejných rozpočtech kraje a centrálních institucí k dispozici. Spoluúčast Jihočeského kraje na nákladech jednotlivých služeb činí odhadem cca 30 - 40 %, dalším přispěvatelem je MŠMT. Zbývající prostředky si žadatelé opatřují od obcí, případně formou přímých (zpravidla částečných) úhrad od jednotlivých škol. Další cestou je získání dotací od jiných subjektů, což je obvykle spíše jednorázová záležitost, a na získání těchto prostředků je nutné vyvinout značné úsilí, a i po administrativní stránce se jedná o náročný proces s nejistým výsledkem. Finanční prostředky, poskytnuté Jihočeským krajem tedy sice nepokrývají všechny náklady jednotlivých služeb, respektive potřeby škol v jednotlivých regionech, nicméně svou pravidelností a předvídatelností dosud působily jako významný stabilizační faktor. Jak je ale patrné, tyto prostředky, dlouhodobě ve stabilní výši, již nepostačují.
Opatření 1.2.2	Na základě ověřených informací (a finančních možností kraje) pokrytí identifikovaných potřeb (rozšíření nabídky/ kapacity služeb).
Výstupy	Vznik nových, odborně způsobilých služeb, případně rozšíření kapacity stávajících služeb (rozšíření do dosud nepodchycených regionů nebo lepší pokrytí v místech, kde jsou služby již realizovány) na základě průkazných potřeb. Údaje o změnách v síti služeb PP.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zefektivnění pokrytí území Jihočeského kraje (jednotlivých regionů) odborně způsobilými službami PP, zlepšení dostupnosti služeb pro cílovou skupinu.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Pro rok 2017 se podařilo ze strany Jihočeského kraje udržet stejnou výši finanční podpory pro oblast specifické primární prevence, jako v předcházejících letech. Počet realizátorů programů se v průběhu roku snížil o jednu organizaci (Arkáda – sociálně psychologické centrum). Jihočeský kraj dlouhodobě a předvídatelně podporuje tuto oblast, s poskytovateli služeb primární prevence aktivně spolupracuje, což jej řadí mezi kraje, které nemají významnější problém s kvalitou těchto služeb, za svůj přístup k podpoře a koordinaci této oblasti je Jihočeský kraj opakovaně kladně hodnocen. V principu ovšem finanční možnosti veřejných rozpočtů neumožňují rozšíření dostupnosti služeb podle potřeb regionů, jednotlivých škol. V několika uplynulých letech se sice podařilo udržet stávající, odborně způsobilé služby, nicméně rozšíření nabídky programů je v této chvíli reálné pouze díky schopnosti jednotlivých škol výrazněji služby primární prevence spolufinancovat ze svých rozpočtů.

2/ OBLAST ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	
Priorita 2.1	Podpora odborně způsobilých služeb zařazených na základě jejich potřeby do minimální sítě protidrogových služeb
Opatření 2.1.1	Finanční podpora služeb, zařazených na základě vyhodnocení jejich potřeby, efektivity a odborné způsobilosti do minimální sítě služeb.
Výstupy	Počet podpořených programů, výše uvolněných finančních prostředků 1. Počet podpořených služeb/ programů. 2. Výše finančních prostředků na podporu Opatření, z rozpočtu Jihočeského kraje.
Termín	Každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Systematická a dlouhodobě předvídatelná podpora realizátorů/ poskytovatelů služeb pro uživatele návykových látek a jejich sociální okolí, zajištění optimální dostupnosti služeb pro jejich uživatele/ klienty.
Vyhodnocení	SPLNĚNO (PRO ROK 2017): 1. Pro rok 2017 byl opětovně vyhlášen dotační program Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje , i pro tento segment služeb (viz Opatření 2, Podpora Minimální sítě protidrogových služeb na území Jihočeského kraje). Dotační program byl vyhlášen 2. 1. 2017, výsledky DP byly samosprávou kraje schváleny dne 23. 3. 2017. 2. Celkem podpořeno 16 projektů/ služeb v celkové výši 6,2 mil. Kč. (v letech 2016 a 2015 shodně každoročně také 6,2 mil. Kč).
Opatření 2.1.2	Koordinační podpora služeb (spolupráce se samosprávami obcí, komunikace s centrálními orgány, podpora u dalších možných zdrojů finančních prostředků).
Výstupy	Počet uskutečněných jednání, schůzek, seminářů k problematice služeb pro uživatele návykových látek a jejich sociální okolí.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Intenzivní spolupráce s dalšími gestory za tuto oblast, efektivní využívání veřejných finančních prostředků, stabilní postavení poskytovatelů služeb.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: I v roce 2017 proběhly aktivity, zaměřené na podporu služeb Minimální sítě v Jihočeském kraji. Nejdůležitější změnou oproti předchozímu stavu bylo pokračování procesu systematického spolufinancování protidrogových služeb z úrovně samospráv/ obcí Jihočeského kraje. Hlavní výsledky této aktivity v roce 2017: Zapojilo se 123 obcí, celková finanční spoluúčast obcí činila 2 193 204 Kč. V roce 2017 činila spoluúčast obcí na financování protidrogových služeb na území Jihočeského kraje celkem 8 %. <i>V roce 2016 se zapojilo (formou poskytnutí dotace na podporu služeb) celkem 135 obcí (tedy 21,6 % z jejich celkového počtu), celková částka finanční spoluúčasti obcí se oproti roku 2013 navýšila o 444 944 Kč. Celková výše spolufinancování ze strany obcí v roce 2016 činila 2 145 390 Kč.</i> Podrobnější údaje jsou obsaženy v samostatné příloze této zprávy. Pro rok 2018 iniciativa pokračuje, k datu zpracování této zprávy proběhlo oslovení obcí se žádostí o poskytnutí dotace, následně budou obce, stejně jako v minulých letech, informovány o výsledcích celé této aktivity za Jihočeský kraj (jako základní informace jim bude zaslána samostatná příloha této zprávy, která se problematice věnuje podrobněji). Na národní úrovni se krajský koordinátor účastnil jednání v rámci Výboru regionů RVKPP. Dále se účastnil na dotačních řízeních RVKPP a MZ, tedy hlavních příspěvatele do systému poskytování služeb v oblasti závislostí. V případě dotací MPSV proběhly konzultace přímo v rámci odboru sociálních věcí, na úrovni kraje. Na úrovni kraje se koordinátor dále účastnil na jednáních (příprava odborných podkladů) dotační komise GP Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje.
Priorita 2.2	Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb, zařazených v síti služeb. Průběžné zjišťování nových potřeb (potřebných služeb) v oblasti zdravotně sociálních služeb pro uživatele drog a jejich sociální okolí
Opatření 2.2.1	Průběžné zjišťování dostupnosti a vyhodnocování efektivity podporovaných služeb.
Výstupy	Porovnání potřeb regionů s výkonností odborně způsobilých služeb, provedená srovnání s identifikovanými potřebami regionů kraje.

Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Efektivní pokrytí území Jihočeského kraje (jednotlivých regionů) odborně způsobilými službami, zajištění jejich optimální dostupnosti
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Protidrogový koordinátor každoročně shromažďuje a vyhodnocuje údaje od poskytovatelů služeb, místních koordinátorů, obcí a z jiných zdrojů, a v návaznosti na dostupné finanční zdroje koordinuje pokrytí potřeb kraje službami, především prostřednictvím účasti na posuzovacích či rozhodovacích procesech na krajské i celostátní úrovni (dotační řízení RVKPP, MZ, spolupráce na dotačním řízení MPSV na úrovni odboru apod.). V roce 2017 se stav sítě protidrogových služeb na území Jihočeského kraje významně nezměnil, dostupnost programů zůstala zajištěna minimálně na úrovni let předchozích. K 1. 1. 2017 v rámci projektu, zaměřeného na rozvoj sociálních služeb pro sociální vyloučenou lokalitu ve městě České Velenice zde bylo zahájeno poskytování služby odborné sociální poradenství (úvazek 1,0) pro cílovou skupinu osoby ohrožené závislostí. V roce předchozím proběhly spíše dílčí změny, především rozšíření sítě služeb o program Adiktologické služby ve vězeňství, s věznicí v Českých Budějovicích navázala spolupráci organizace PREVENT 99, služba byla podpořena z dotačního programu Ministerstva spravedlnosti a Jihočeského kraje. Dále došlo k oddělení služeb ambulantní léčby, zaměřené na léčbu nelátkových závislostí (především oblast gamblingu, tj. rizikového hazardního hraní) z Adiktologické poradny Prevent (organizace PREVENT 99). Tato služba, „Poradna pro nelátkové závislosti PREVENT“, není tedy v principu zcela nová, vydělila se vzhledem k nastavení priorit RVKPP a rozšíření protidrogové politiky státu směrem k integrované protidrogové politice. Stav poskytování služeb, potřebných k zajištění základních (minimálních) činností se dlouhodobě nemění, tuto podobu sítě můžeme považovat za stabilizovanou.
Opatření 2.2.2	Na základě ověřených informací a vyhodnocení situace v konkrétním regionu kraje iniciace pokrytí identifikovaných potřeb (rozšíření stávajících služeb, iniciace vzniku nových služeb).
Gestor	OSVZ (protidrogový koordinátor ve spolupráci s KPKS)
Výstupy	Vznik nových, odborně způsobilých služeb, případně rozšíření kapacity stávajících služeb/ programů na základě průkazných potřeb.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zefektivnění pokrytí území Jihočeského kraje (jednotlivých regionů) odborně způsobilými službami. Zajištění optimální dostupnosti služeb pro jejich uživatele
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: I v roce 2017 trvala dílčí omezení v rozsahu poskytování některých služeb s ohledem na finanční situaci jejich poskytovatelů, a vlastně i zadavatelů služeb (omezení poskytování některých činností v rámci provozu v KC Prachatice a KC Strakonice, pokrytí regionu Tábořsko službou Jihočeský streetwork). V tomto ohledu jsme předpokládali pozitivní vliv spolufinancování ze stran obcí Jihočeského kraje, toto se ale nepodařilo naplnit, stejně jako v roce 2016, podle původních představ (důvodem byly jednak regionální rozdíly v distribuci finančních prostředků, jednak snížení podpory ze strany větších měst v některých regionech). Během roku 2017 byla již víceméně stabilizována služba terénního programu především v jižní části regionu Tábořska (Jihočeský streetwork PREVENT), díky čemuž došlo k definitivnímu pokrytí území celého Jihočeského kraje terénními programy. V roce 2017 byla ze strany některých zdravotních pojišťoven opět spolufinancována první adiktologická ambulance v Jihočeském kraji (Adiktologická poradna PREVENT), což stále hodnotíme jako první krok k naplnění představy o posílení sítě ambulantní léčby a doléčování v Jihočeském kraji. Pozitivní změny v kvalitě a kapacitě protidrogových služeb, tak jak jsou popsány, vnímáme je jako příležitost k nastavení lepší dostupnosti služeb do budoucnosti, což je naším prioritním záměrem.
Opatření 2.2.3	Koordinace zavedení služby „adiktologická ambulance“ do sítě služeb, ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami a poskytovateli adiktologických služeb.
Gestor	OSVZ (protidrogový koordinátor ve spolupráci s KPKS)

Výstupy	Vznik nových, odborně způsobilých služeb, které mohou pomoci doplnit nedostatečnou síť ambulantní léčby závislostí.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zlepšení dostupnosti vybraných adiktologických služeb pro obyvatele Jihočeského kraje (jednotlivých regionů).
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2015 proběhlo výběrové řízení na poskytování zdravotnické služby (oblast ambulantní léčby především pro uživatele nelegálních návykových látek a alkoholu) – adiktologické ambulance v Českých Budějovicích. Organizace PREVENT 99 na základě výsledků výběrového řízení získala smlouvu s VZP na úhradu vybraných zdravotnických výkonů, zahájení úhrad probíhalo od počátku roku 2016. Toto považujeme za první krok směrem k zajištění udržitelného rozvoje služeb ambulantní léčby závislostí v Jihočeském kraji. V letech 2016 a 2017 probíhalo spolufinancování této služby i z rozpočtů některých dalších zdravotních pojišťoven. Jako vodítko pro plánování potřebných kapacit adiktologických služeb slouží dokument Minimální síť protidrogových služeb na území Jihočeského kraje (jeho podoba na období 2018 – 2020 bude předložena samosprávě kraje v roce 2018), který je věnován především právě popisu optimálního stavu ambulantní léčby v kraji, z pohledu potřebné dostupnosti adiktologických ambulancí (nelékařských). Co se týče sociálních služeb, určených pro cílovou skupinu osob ohrožených závislostí, v roce 2017 probíhaly práce na sestavení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2019 – 2021, do procesu byli zapojeni i poskytovatelé služeb. Do sítě sociálních služeb jsou navrženy kapacity, které odpovídají potřebám zajištění optimální dostupnosti těchto služeb lépe, než dosavadní stav. Pro další období předpokládáme rozšíření možností získat podporu i finanční prostředky na rozšíření „sítě“ v této oblasti na národní úrovni, ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami, případně i s dalšími subjekty.

3/ OBLAST SNIŽOVÁNÍ NABÍDKY DROG A PROSAZOVÁNÍ PRÁVA	
Priorita 3.1	Zprostředkování informací obcím k efektivnějšímu výkonu přenesené působnosti a vymáhání práva (v rámci přestupkového řízení).
Opatření 3.1.1	Informování obcí v oblasti snižování dostupnosti tabáku a alkoholu, především směrem k dětem a mládeži, držení drog a pěstování rostlin s omamným a psychotropním účinkem v množství menším než malém, a problematika s tím související.
Výstupy	Realizované informativní/ vzdělávací aktivity v této oblasti (pro samosprávy a úředníky obcí, městské/ obecní policie).
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zvýšení informovanosti obcí o možnostech omezování dostupnosti legálních návykových látek osobám mladším 18 let, snížení dostupnosti těchto látek (alkohol, tabákové výrobky); zlepšení vymahatelnosti práva v přestupkovém řízení (držení v množství menším než malém), minimalizace zdravotně sociálních škod v této oblasti
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2017 neproběhla žádná specifická aktivita k této problematice. V rámci schůzek (nebo elektronickou poštou) s místními protidrogovými koordinátory byly předávány dílčí a aktuální informace (Nabídky vzdělávání, sběr informací k zpracování VZ Jihočeského kraje za rok 2016, především v oblasti přestupků v oblasti nelegálních návykových látek.).
Opatření 3.1.2	Výměny informací mezi krajem a PČR k problematice prosazování práva (NPDC), koordinovaná spolupráce ve specifických oblastech.
Výstupy	Počet uskutečněných jednání, seminářů k této problematice pro obce/ předané informace (kraj - obce – PČR).
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zvýšení informovanosti obcí a dalších aktérů v souvisejících oblastech, snížení dostupnosti škodlivých látek (především pro děti a mladistvé), minimalizace zdravotně sociálních škod v této oblasti
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2017 neproběhla žádná specifická aktivita k této problematice. K dalšímu možnému využití byly předány místním protidrogovým koordinátorům především výstupy z pravidelných setkání krajských protidrogových koordinátorů s Národní protidrogovou centrálou k této problematice. V roce 2017 proběhlo toto setkání 6. – 7. 3. 2017. Tématem byla aktuální situace v ČR a jednotlivých krajích v oblasti trestné činnosti spojené s nelegálními návykovými látkami, a další informace z této oblasti (fentanyl, problematika vztahu internetového prostředí a drog aj.).
4/ OBLAST KOORDINACE A VZDĚLÁVÁNÍ NA ÚROVNI KRAJE	
Priorita 4.1	Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace protidrogové politiky Jihočeského kraje
Opatření 4.1.1	Udržení stávajícího systému koordinace v Jihočeském kraji prostřednictvím krajské protidrogové koordinační skupiny (KPKS).
Výstupy	Počet jednání KPKS, projednaná a konzultovaná témata. Udržení rovnoměrného zastoupení obcí/ regionů.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Udržení systému koordinace, kvalitní přenos informací, zpětná vazba od obcí – optimalizace krajské politiky vzhledem k aktuálním potřebám obcí (samospráv).
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Systém koordinace protidrogové politiky a jeho organizační struktura zůstaly zachovány v roce 2017 v nezměněné podobě. Uskutečnila se dvě jednání KPKS (28. 3. a 28. 10.). Tematicky se jednání, kromě standardní agendy, vztahovala k přípravě dvou strategických dokumentů – SPRSS jihočeského kraje a Strategie protidrogové politiky JČK na období 2018 – 2020. Dalším důležitým prvkem k individuálním konzultacím a řešení konkrétních problémů jsou setkání v rámci Adiktologické konference Jihočeského kraje, která se v roce 2017 konala již po jedenácté. V průběhu roku proběhla řada individuálních konzultací, korespondence k aktuálním tématům a specifickým místním potřebám. Na informování a vzdělávání místních protidrogových koordinátorů je spolupracováno s RVKPP, v roce 2017 proběhla národní konference k tématu koordinace protidrogové politiky, kde

	aktivně vystoupil jak krajský protidrogový koordinátor, tak protidrogová koordinátorka města Blatná, Bc. Kateřina Malečková. Krajský protidrogový koordinátor byl v roce 2017 zapojen, ve spolupráci s RVKPP, do přípravy nového systému vzdělávání v oboru koordinace prevence závislostí.
--	--

Opatření 4.1.2	Systematičtější zapojení zástupců samospráv a poskytovatelů služeb do práce krajské protidrogové koordinační skupiny.
Výstupy	Změny ve složení KPKS, jejich dopad na projednávání a konzultovaná témata.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zlepšení systému koordinace, kvalitnější přenos informací, zpětná vazba od obcí a poskytovatelů, jejich intenzivnější zapojení do procesu optimalizace krajské protidrogové politiky vzhledem k aktuálním potřebám v této oblasti.
Vyhodnocení	Pro rok 2017 nesplněno: V roce 2017 neproběhly žádné změny ve složení Krajské protidrogové koordinační skupiny. Členem KPKS je zástupce samosprávy, starostka města Blatná, která ovšem byla členkou skupiny i před svým zvolením, jako místní protidrogový koordinátor. Za zástupce služeb lze považovat i místního protidrogového koordinátora města Strakonice, který je zároveň ředitelem organizace PREVENT 99.

4/ OBLAST KOORDINACE A VZDĚLÁVÁNÍ NA ÚROVNI KRAJE	
Priorita 4.2	Aktivní spolupráce s obcemi na rozvoji koordinace protidrogové politiky na místní úrovni.
Opatření 4.2.1	Metodická a koordinační podpora kraje obcím v specifických přístupech k protidrogové politice na místní úrovni.
Výstupy	Strategické dokumenty obcí (protidrogová strategie, komunitní plán, plán místního rozvoje apod.) se vztahem k protidrogové politice.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Efektivnější provázanost a zpětná vazba mezi protidrogovou politikou na místní a krajské úrovni, podpora obcí na realizaci služeb zařazených v minimální síti kraje.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Aktivita probíhá dlouhodobě především na úrovni individuálních konzultací s místními protidrogovými koordinátory (pracovníci úřadů obcí s rozšířenou působností), formou vzájemné výměny zkušeností a informací. V roce 2017, obdobně jako v letech předcházejících, byly v souvislosti s problematikou spolufinancování protidrogových služeb, osloveny všechny samosprávy na území kraje, kromě žádostí o spolufinancování služeb byly konzultovány konkrétní kroky k řešení situace v konkrétních regionech, krajský koordinátor nabízel i účast na i individuálních konzultací/ schůzek v jednotlivých městech/ obcích. Na úrovni obcí, případně území ORP, obvykle nejsou protidrogové strategie zpracovávány jako samostatný dokument, zpravidla je ale minimálně část náplně tohoto dokumentu řešena prostřednictvím místních střednědobých/ komunitních/ plánů rozvoje sociálních služeb.
Opatření 4.2.2	Zprostředkování efektivnějšího přenosu informací a intenzivnější spolupráce mezi obcemi, poskytovateli služeb a dalšími subjekty (školy) v oblasti protidrogové politiky.
Výstupy	Uskutečněná jednání (školní metodici, vedení škol, obce, kraj apod.). Realizovaná metodická podpora pro jednotlivé, konkrétní obce (na základě jejich požadavků).
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zlepšení spolupráce obcí se školami v oblasti prevence rizikového chování, v dalších oblastech mezi obcemi a poskytovateli služeb obecně.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Aktivita probíhá především na úrovni individuálních konzultací, vzájemné výměny zkušeností a informací, s konkrétními poskytovateli služeb a zástupci samospráv nebo úřadů. Konzultace probíhaly v roce 2017 i v souvisejících oblastech, na úrovni programů primární prevence rizikového chování, nebo prevence kriminality, s krajským manažerem prevence kriminality a koordinátorem prevence rizikového chování.

Priorita 4.3	Vzdělávání – iniciace a podpora
Opatření	Realizace aktivit, zaměřených na šíření odborných informací o protidrogové

4.3.1	problematice mezi spolupodílejší se subjekty (samospráva, poskytovatelé služeb, další subjekty v této oblasti – krajské fórum).
Výstupy	1. Počet realizovaných aktivit na území kraje, zajištěných nebo přímo realizovaných krajem. Participace na ostatních obdobných aktivitách na území kraje 2. Udržení realizace krajské adiktologické konference, zaměřené podle potřeb koordinace protidrogové politiky na místní/ krajské úrovni (pro Jihočeský kraj).
Termín	1. Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“. 2. Každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Vyšší odborná úroveň spolurealizátorů/ gestorů protidrogové politiky na území kraje.
Vyhodnocení	Ad 1 PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V průběhu roku 2017 se krajský koordinátor průběžně účastnil jednání k naplňování Plánu rozvoje sociálních služeb města České Budějovice, pracovní skupina pro oblast závislostí. Na podzim roku 2016 byly zahájeny práce na tvorbě Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje 2019 – 2021. protidrogový koordinátor se účastnil schůzek pracovní skupiny pro oblast závislostí, dále působí jako jeden z metodiků celého procesu. K tomuto bodu dále patří i individuální konzultace s představiteli obcí k otázce spolufinancování ze strany obcí (prezentace modelu Minimální sítě protidrogových služeb na území Jihočeského kraje, informace o stavu problematiky v kraji); další individuální konzultace se samosprávami, v souvisejících oblastech (gambling, vyloučené lokality). Ad 2 SPLNĚNO: XI. ročník Adiktologické konference Jihočeského kraje se konal v termínu 19. – 20. 10. 2017. Konference byla mimo jiné dárce podpořena z rozpočtu Jihočeského kraje (OSO) ve výši 120 000 Kč. Hlavní cíl realizace této akce, tzn. podpora koordinace na úrovni Jihočeského kraje, posílení spolupráce mezi poskytovateli služeb a samosprávami, přenos a sdílení dobré praxe byl naplněn. Podrobnější informace o konferenci a plné znění příspěvků lze nalézt na webových stránkách kraje. V tomto roce se krajské konference poprvé zúčastnili jako aktivní přednášející i zahraniční hosté, zástupci polské organizace Stowarzyszenie MONAR, p. Gerhard Krones, SYST(A)EMS, a paní Jana Scholze, Magistrát města Linz. Přímý odkaz na přednesené prezentace: http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=346&par[lang]=CS
Opatření 4.3.2	Podpora odborného vzdělávání místních protidrogových koordinátorů (případně odborníků v oblasti prevence závislostí, pracujících v dalších institucích) na území Jihočeského kraje.
Výstupy	Podpora (koordinační, finanční) profesního vzdělávání místních protidrogových koordinátorů.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zajištění odborné úrovně koordinace protidrogové politiky na místní úrovni povede k jejímu zefektivnění a provázanosti. Posílení postavení místních protidrogových koordinátorů jako odborníků na tuto oblast.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ (splněno pro rok 2015): V roce 2015 byl v Jihočeském kraji pro místní protidrogové koordinátory realizován vzdělávací program pro protidrogové koordinátory, akreditovaný ministerstvem vnitra a MPSV. Kurz s názvem „Vzdělávací kurz pro protidrogové koordinátory“ proběhl v termínech 17.-18. 9. 2015 a 29.-30. 10. 2015. V roce 2017 aktivita, specificky zaměřená na vzdělávání místních koordinátorů, neproběhla. Odborné informace měli místní koordinátoři možnost získat v rámci účasti na XI. ročníku Adiktologické konference Jihočeského kraje.

5/ OBLAST KOORDINACE NA NÁRODNÍ ÚROVNI	
Priorita 5.1	Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace protidrogové politiky Jihočeského kraje ve vztahu k centrálním institucím
Opatření 5.1.1	Posílení přenosu informací z krajské úrovně směrem k úrovni celostátní (RVKPP), zapojení kraje do pracovních a poradních orgánů na celostátní úrovni.
Výstupy	Počet uskutečněných jednání a účastí na aktivitách realizovaných na národní úrovni
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zvýšit povědomí centrálních orgánů a dalších institucí (vzdělávacích, vědeckých apod.) o úrovni protidrogové politiky v Jihočeském kraji (zohlednění potřeb obyvatel kraje, konkrétních poskytovatelů služeb atp.)
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V průběhu roku proběhla řada jednání na celostátní úrovni, hlavním partnerem kraje v této oblasti je především Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Krajský protidrogový koordinátor je členem Výboru zástupců regionů (který se skládá především z krajských protidrogových koordinátorů), a Certifikačního výboru RVKPP. Účastnil se jednání Dotačního výboru RVKPP (prvotní hodnocení projektů, obhajoba projektů poskytovatelů služeb z Jihočeského kraje). Další pravidelné aktivity – účast na jednání dotační komise Ministerstva zdravotnictví.
Priorita 5.2	Aktivní spolupráce s národní úrovní na plnění Akčního plánu realizace Národní strategie protidrogové politiky 2013 – 2015 (a následujících AP)
Opatření 5.2.1	Spolupráce na plnění jednotlivých Aktivit AP realizace Národní strategie protidrogové politiky 2013 - 2015
Výstupy	Souvisí s konkrétními realizovanými aktivitami, viz popis vybraných aktivit v textové části této „Strategie“. Pozn.: Vzhledem k časové nekompatibilitě „Strategie“ (2015 – 2017) a národního AP (2013 – 2015) budou v případě změn, spojených s novým/ následujícím AP na celostátní úrovni tyto konkrétní aktivity aktualizovány (bude-li to potřebné).
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Podíl kraje na realizaci popsanych aktivit, zohlednění místních/ regionálních potřeb na celostátní úrovni.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Pro rok 2016 vešel v platnost akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky 2016 – 2018. Tento Akční plán byl schválen vládou ČR dne 22. 6. 2016, usnesení č. 567. Pozn.: Vzhledem k tomu, že dokument vstoupil v platnost až v polovině roku 2016, realizace řady aktivit se posunula do dalšího období jeho platnosti. Dále viz následující samostatná tabulka.

Opatření 5.2.1./1	Spolupráce na Aktivitě AP: Zvýšit dostupnost poskytovaných programů primární prevence v oblasti závislosti.
Doporučení krajům	- aktivita AP 1.6: Navýšit finanční prostředky do oblasti všeobecné, selektivní a indikované primární prevence v oblasti závislosti; - aktivita AP 1.7: Metodicky a koordinačně podporovat vznik certifikovaných programů primární prevence v oblasti prevence užívání návykových látek v krajích s nízkým zastoupením preventivních programů (Ústecký, Karlovarský apod.);
Vyhodnocení	PRŮBĚŽNĚ PLNĚNO. V principu se Jihočeského kraje týká pouze Aktivita 1. 6. , neboť kraj odborně způsobilé (certifikované) poskytovatele služeb primární prevence podporuje dlouhodobě, a patří dlouhodobě mezi kraje s největším počtem takových poskytovatelů. Co se týče podpory programů selektivní a indikované prevence, Jihočeský kraj je ve svém dotačním řízení podporuje od roku 2015, byť vzhledem k omezenému množství finančních prostředků nelze ani tento typ prevence podporovat na úrovni, která by odpovídala potřebám konkrétních škol, regionů.
Opatření 5.2.1./2	Spolupráce na Aktivitě AP: Posílit realizaci specifických programů selektivní a indikované prevence v oblasti závislosti
Doporučení krajům	- aktivita AP 1.11: Vytvořit Národní centrum prevence závislosti jako pracoviště koordinující oblast prevence závislosti v celé ČR a realizující národní preventivní kampaně; - aktivita AP 1.12: Realizovat preventivní kampaně zaměřené na mládež a mladé dospělé v oblasti rizik spojených s užíváním návykových látek s využitím moderních médií a sociálních sítí; - aktivita AP 1.14: Podporovat realizaci programů prevence užívání návykových látek v prostředí noční zábavy, kde cílovou skupinou jsou nejen uživatelé či potenciální uživatelé drog, ale i provozovatelé zařízení nočního života a zábavy; - aktivita AP 1.15: Podporovat realizaci preventivních programů užívání pervitinu.

Vyhodnocení	K Aktivitě 1.11.: Kraje dosud nebyly ke spolupráci na této aktivitě vyzvány, ale vzhledem k tomu, že se má jednat o Národní centrum, nepředpokládáme významné nároky na spolupráci, především ve finančním ohledu. K Aktivitě 1.12.: Jihočeský kraj v roce 2017 tento typ preventivních aktivit nepodporoval, ani neinicioval. Zastáváme dlouhodobě názor, že realizace takovýchto kampaní je poměrně diskutabilní záležitost, co se týče reálného přínosu, a v každém případě klade vysoké nároky na přípravu tohoto typu kampaní, s čímž jsou spojeny i značné nároky na jejich finanční zajištění. Prostředky, které máme na tuto oblast k dispozici, považujeme za vhodnější využít na řešení konkrétních, individuálních potřeb konkrétních škol, komunit, obcí. K Aktivitě 1.14.: Jihočeský kraj v roce 2017 tento typ preventivních aktivit nepodporoval, ani neinicioval. Vzhledem k poměrně značné rozloze kraje, malé hustotě osídlení apod. považujeme za efektivní tento typ kampaní realizovat tam, kde je vyšší koncentrace míst, kde noční zábava probíhá, případně tam, kde je tato oblast hodnocena jako rizikový faktor. Dle našeho názoru řešení této problematiky přísluší konkrétním samosprávám/ obcím. Kraj pochopitelně může poskytnout metodickou podporu, odborné zázemí. K Aktivitě 1.14.: Vzhledem k tomu, že pervitin je (nejen) v Jihočeském kraji nejrozšířenější nelegální návykovou látkou (po marihuaně), je téma prevence užívání pervitinu základem všech preventivních aktivit v oblasti užívání nelegálních návykových látek.
Opatření 5.2.1./3	Spolupráce na Aktivitě AP: Zajistit dostupnost sítě služeb pro uživatele drog.
Doporučení krajům	• aktivita AP 2.1: Doplnit síť specializovaných adiktologických služeb na úrovni krajů - v každém kraji zajistit dostupnost následujících typů služeb: ambulantní služby pro děti a dospívající do 18 let, stacionární program, detoxifikace, rezidenční léčba, terapeutická komunita, doléčovací program s chráněným bydlením; • aktivita AP 2.2: Doplnit síť ambulantních adiktologických služeb na úrovni okresu – v každém okrese zajistit dostupnost ambulantních a nízkoprahových služeb; • aktivita AP 2.3: Podpořit rozšíření stávajících ambulantních/stacionárních (případně vznik nových) programů pro adiktologickou klientelu s duální dg., psychiatrické komorbidit; • aktivita AP 2.4: Podporovat využití nových technologií v adiktologických službách (internet, sociální média, mobilní aplikace apod.).
Vyhodnocení	K Aktivitě 2.1.: V Jihočeském kraji byly v roce 2017 dostupné tyto služby: rezidenční léčba, terapeutická komunita, doléčovací program s chráněným bydlením. Detoxifikace, která byla dlouhodobě dostupná pouze pro pacienty PL Červený Dvůr, je aktuálně přístupná i širšímu spektru osob. Ambulantní služby pro děti a dospívající do 18 let – služba je částečně dostupná v krajském městě, Adiktologická poradna PREVENT pracuje s klienty od 16 let. V rozsahu, popsaném v Akčním plánu, tato služba na území kraje dosud chybí. Důvodem je především nedostatek finančních prostředků na vznik tohoto typu služby, ale i odborného personálu. Stacionární program v Jihočeském kraji zcela chybí, důvodem je především nedostatek finančních prostředků a odborného personálu, ale i pochybnosti o efektivitě realizace tohoto typu služby v podmínkách kraje, především co se týče počtu potenciálních klientů služby, využití kapacity programu. K Aktivitě 2.2.: Oblast zajištění optimální dostupnosti ambulantní léčby je hlavním tématem dokumentu Minimální síť protidrogových služeb na území Jihočeského kraje. Nedostatečná úroveň zajištění ambulantní léčby a doléčování je krajem dlouhodobě reflektována i na odborných fórech, při jednáních na celostátní úrovni apod. Hlavní překážkou je jednak nedostatek finančních prostředků, jednak dlouhodobě nízká míra spolupráce zdravotních pojišťoven na tomto tématu. Domníváme se, že hlavní odpovědnost za síť ambulantních lékařských služeb pro tuto oblast nemá ležet na samosprávách (a jejich rozpočtech), ale má být tématem pro oblast veřejného zdravotnictví. V roce 2017 byla ukončena pilotní fáze projektu Všeobecné zdravotní pojišťovny (platba nelékařským adiktologickými ambulancím za realizované výkony, v rámci ČR VZP vytipovala několik služeb realizovaných především NNO, kterým proplácela vybrané zdravotnické výkony⁹), po jejím vyhodnocení by měly být známy přínosy této aktivity a snad by se v této oblasti mohla do budoucna situace změnit

⁹ V Jihočeském kraji se jedná o Adiktologickou poradnu PREVENT v Českých Budějovicích.

	k lepšímu. K Aktivitě 2.3.: Jihočeský kraj podporuje dlouhodobě tuto aktivitu, problémem pro její faktickou realizaci je nejen nedostatek motivace psychiatrů ke spolupráci s adiktologickými službami, ale i nedostatečné pokrytí kraje sítí psychiatrických ambulancí obecně. Přitom u tohoto typu klientely je spoluúčast psychiatra na léčebném procesu nezbytná, je nutnou podmínkou zajištění přiměřené odbornosti léčby. K Aktivitě 2.4.: Jihočeský kraj z odborného hlediska tyto aktivity či způsoby využívání nových technologií dlouhodobě podporuje.
Opatření 5.2.1./4	Spolupráce na Aktivitě AP: Rozvoj programů pro uživatele návykových látek ve vězení a udržení jejich dostupnosti.
Doporučení krajům	- aktivita AP 3.3: Poskytovat testování nebo zprostředkovat testování infekčních nemocí (HIV, VHC a syfilis) ve všech službách pro uživatele drog a zejména pro uživatele injekční; - aktivita AP 3.4: Podporovat zajištění provozu nízkoprahových služeb pro uživatele drog podle lokálních potřeb na celém území ČR; - aktivita AP 3.5: Podporovat realizaci programů pro snížení míry injekční aplikace mezi UD (např. <i>Break the cycle</i>); - aktivita AP 3.6: Podporovat realizaci specifických opatření zaměřených na cílovou skupinu uživatelů pervitinu.
Vyhodnocení	K Aktivitě 3.3.: Jihočeský kraj tyto aktivity dlouhodobě podporuje, považuje tuto metodu za jeden z pilířů ochrany zdraví uživatelů, i veřejného zdraví. Podpora je jak faktická, tedy finanční v rámci standardního dotačního řízení, tak odborná. K Aktivitě 3.4.: Jihočeský kraj nízkoprahové služby považuje za páteř sítě služeb a dlouhodobě se k tomuto přístupu hlásí. Zajištění co nejoptimálnější dostupnosti nízkoprahových programů a služeb je prioritou kraje. K Aktivitě 3.5.: Z našeho pohledu se jedná spíše o specifický způsob práce s částí cílové skupiny tohoto typu služeb, volba nebo zavedení těchto metod práce je tedy na samotných poskytovatelích, jejich uvážení. Kraj ale bude vždy podporovat aktivity nebo způsoby práce, které jsou obhajitelné z vědeckého hlediska, jsou odborně ověřené a funkční, efektivní. Proto ani těmto způsobům práce s cílovou skupinou injekčních uživatelů, které vnímáme jako velmi rizikové, kraj neklade překážky, a v rámci svých možností je podporuje. K Aktivitě 3.6.: Jak již bylo popsáno u obdobně zaměřeného opatření v oblasti primární prevence, pervitin je druhou nejrozšířenější nelegální návykovou látkou v kraji, služby s tímto fenoménem pracují dlouhodobě, pravidelně. Jihočeský kraj intenzivní práci s touto cílovou skupinou plně podporuje.
Opatření 5.2.1./5	Spolupráce na Aktivitě AP: Zajistit činnost koordinačních mechanismů protidrogové politiky.
Doporučení krajům	- aktivita AP 5.7: Zpracovávat strategické dokumenty integrované protidrogové politiky kraje (krajské strategie, akční plány) a realizovat jejich průběžné a závěrečné hodnocení; - aktivita AP 5.8: Sbírat data o situaci o užívání návykových látek v krajích a o přijatých opatřeních a zpracovávat je do tzv. Výročních zpráv krajů o realizaci protidrogové politiky; - aktivita AP 5.9: Realizovat nezávislé analýzy potřeb kraje v integrované protidrogové politice např. o stavu potřebnosti rozvoje služeb, dostupnosti apod.
Vyhodnocení	K Aktivitě 5.7.: V průběhu roku 2017 byla zpracována navazující Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje (na období 2018 – 2020). Dokument byl předložen samosprávě kraje v rámci Koncepce oddělení prevence a humanitních činností 2018 – 2020. Byl schválen usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje č. 22/2018/ZK-11 ze dne 22. 2. 2018. Její průběžné hodnocení se děje formou těchto závěrečných zpráv (Zpráva o plnění Koncepce OPHČ). K Aktivitě 5.8.: Jihočeský kraj každoročně předává Radě vlády pro koordinaci protidrogové politiky tzv. Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky kraje, podle jejich požadavků a doporučeného obsahu. Výroční zpráva za rok 2016 byla RVKPP předána v požadovaném termínu, tj. do konce května 2017, samosprávou kraje byla schválena na zasedání zastupitelstva kraje dne 2. 11. 2017, číslo usnesení 384/2017/ZK-9. Výroční zpráva za rok 2017 bude zpracována v průběhu první poloviny roku 2018. K Aktivitě 5.9.: Jihočeský kraj dlouhodobě nezadává tzv. „nezávislé analýzy“ k oblasti protidrogové politiky. Hlavním důvodem je jednoznačná priorita kraje podporovat především přímou práci s ohroženými osobami, kraj v podstatě nevydává finanční prostředky mimo tuto oblast. Navíc považujeme pro potřeby realizace protidrogové politiky kraje za dostatečné údaje, které získáváme standardně od poskytovatelů služeb,

	obcí a dalších subjektů.
Opatření 5.2.1./6	Spolupráce na Aktivitě AP Zajistit vzdělávání aktérů protidrogové politiky
Doporučení krajům	- aktivita AP 5.10: Zajistit vzdělávání krajských a místních protidrogových koordinátorů v rámci akreditovaného kurzu; - aktivita AP 5.11: Podporovat účast krajských a místních protidrogových koordinátorů na vzdělávacích seminářích a konferencích k protidrogové politice.
Vyhodnocení	K Aktivitě AP 5.10.: Akreditované vzdělávání místních koordinátorů bylo zajištěno v roce 2015. K Aktivitě 5. 11.: Tato aktivita je jihočeským krajem dlouhodobě podporována, Adiktologická konference Jihočeského kraje (XI. ročník v roce 2017) je určena primárně pro podporu koordinace na místní úrovni. Jihočeský kraj, respektive osoby, koordinující protidrogovou politiku, se účastní i dalších aktivit tohoto typu, realizovaných na centrální úrovni, případně jinými subjekty.
Opatření 5.2.1./7	Spolupráce na Aktivitě AP: Připravit změny v systému financování služeb pro uživatele drog
Doporučení krajům	aktivita AP 5.15: Zavést víceleté financování do systému financování jednotlivých donátorů.
Vyhodnocení	K Aktivitě 5.15.: Víceleté financování protidrogových služeb vnímáme jako prioritu, na druhou stranu vzhledem k systému financování služeb, které je v ČR koncipováno jako vícezdrojové, vidíme v této chvíli (díky výkyvům ve spolufinancování konkrétních služeb ze strany některých rezortů) tuto záležitost jako spíše riziko než příležitost. Tento způsob spolufinancování služeb, tak aby nebyly ohroženy případnými zmíněnými výkyvy či výpadky, vidíme jako reálný v případě dosažení závazného konsenzu všech zúčastněných aktérů (především RVKPP, MPSV, MZ, MSp).
Opatření 5.2.1./8	Spolupráce na Aktivitě AP: Posílit přeshraniční spolupráci v oblasti protidrogové politiky
Doporučení krajům	- aktivita AP 7.11: Síťovat služby pro uživatele drog v ČR se službami ze sousedních zemí v oblasti prevence a léčby (sdílení dobré praxe, know-how apod.); - aktivita AP 7.12: Sdílení dobré praxe v oblasti snižování nabídky a poptávky na regionální a mezinárodní úrovni v rámci „sdílené zodpovědnosti“.
Vyhodnocení	Souhrnně k oběma aktivitám. Jihočeský kraj podporuje spolupráci na mezinárodní úrovni, krajský koordinátor se v průběhu roku 2017 účastnil česko-německého symposia k závislosti na metamfetaminu (Praha, pokračování aktivity RVKPP z roku 2016). Dalším příkladem sdílení dobré praxe byla účast zahraničních odborníků v oblasti závislosti na Adiktologické konferenci Jihočeského kraje v roce 2017. Tato aktivita je však spíše nárazová, i vzhledem k finančním možnostem Jihočeského kraje.

6/ OBLAST INFORMACE – VÝZKUM - HODNOCENÍ	
Priorita 6.1	Zvyšování informovanosti veřejnosti a dalších subjektů o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje
Opatření 6.1.1	Pravidelné zveřejňování informací o realizaci protidrogové politiky kraje směrem k veřejnosti a spolupracujícím subjektům v této oblasti.
Výstupy	Zveřejněné koncepční a strategické dokumenty (včetně Výročních a Závěrečných zpráv o jejich naplňování, další dokumenty – analýzy apod.). Poskytnuté informace (směrem k veřejnosti, médiím, obcím, poskytovatelům služeb a dalším subjektům). Webové stránky kraje, spolupráce s médii.
Termín	Pravidelně, každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zajištění informovanosti o realizaci protidrogové politiky kraje. Včasné předávání aktuálních a potřebných informací zajistí lepší orientaci v této problematice, usnadní dostupnost potřebných služeb a kontakt s nimi
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Veškeré podstatné informace k realizaci protidrogové politiky (Výroční zprávy, strategie, další koncepční dokumenty, adresář adiktologických služeb a služeb primární prevence, prezentace z Adiktologické konference Jihočeského kraje a další informace k realizaci protidrogové politiky, včetně vyhlášení a výsledků GP kraje v této oblasti) jsou zveřejněny na webových stránkách Jihočeského kraje. Přímý odkaz na strategické a další dokumenty: http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=346&par[lang]=CS Přímý odkaz na výsledky dotačních řízení kraje: http://www.kraj-jihocesky.cz/1154/programove-dotace-jihoceskeho-kraje.htm

6/ OBLAST INFORMACE – VÝZKUM - HODNOCENÍ	
Priorita 6.2	Aktivní spolupráce s obcemi na zvyšování informovanosti samospráv, veřejnosti a dalších subjektů o realizaci protidrogové politiky.
Opatření 6.2.1	Spolupráce se samosprávami obcí – zajištění informování samospráv (a jejich prostřednictvím obyvatel obcí) o aktuálních a konkrétních otázkách realizace protidrogové politiky.
Výstupy	Aktivity, realizované na základě požadavků obcí na zajištění jejich informovanosti (nebo informovanosti jejich občanů). Uskutečněná jednání, semináře, vzdělávací aktivity.
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zajištění informovanosti samospráv, místních úřadů a obyvatel o realizaci protidrogové politiky. Předávání aktuálních a relevantních informací zajistí lepší orientaci v této problematice,lepší dostupnost potřebných služeb a usnadní kontakt s nimi.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Všechny podstatné informace, které souvisí s realizací protidrogové politiky Jihočeského kraje, jsou průběžně předkládány samosprávě Jihočeského kraje, obvykle ve formě strategických dokumentů, nebo obou každoročně zpracovávaných závěrečných zpráv (Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje a tato zpráva). Jako samostatná je pak zpracovávána od roku 2014 Zpráva o realizaci modelu spolufinancování ze strany samospráv Jihočeského kraje (spolufinancování protidrogových služeb ze strany obcí). Všechny tyto dokumenty jsou následně zveřejňovány na webu kraje, „Zpráva o realizaci modelu spolufinancování...“ je pak zasílána obcím přímo. Informace jsou dále obcím předávány především prostřednictvím místních protidrogových koordinátorů.
Priorita 6.3	Udržet stávající systém sběru dat o situaci v oblasti protidrogové politiky Jihočeského kraje.
Opatření 6.3.1	Zpracování a publikace Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje, Výroční zprávy o plnění Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje.
Výstupy	1. Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje 2. Výroční zprávy o plnění Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje
Termín	každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“. Zveřejnění vždy během následujícího roku.
Výsledky	Doložitelné a ověřitelné informace o stavu drogové problematiky v Jihočeském kraji. Konkrétní podklady pro aktualizaci strategických dokumentů kraje, odůvodnění vydaných finančních prostředků kraje a samospráv. Podklad pro hodnocení efektivity a potřebnosti preventivních, sociálních a zdravotních intervencí.
Vyhodnocení	SPLNĚNO: Ad 1) Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje byla v roce 2017 zpracována (za rok 2016) a v požadovaném termínu postoupena RVKPP k dalšímu využití ke konci měsíce května 2017 (údaje obsažené v těchto krajských zprávách jsou důležitým zdrojem informací pro zprávu o stavu ve věcech drog v ČR, kterou každoročně zpracovává Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti ve spolupráci s RVKPP, odbornými společnostmi a dalšími subjekty, tato zpráva má pro všechny kraje předepsaný, jednotný formát). Zpráva byla předložena ke schválení samosprávě Jihočeského kraje jako příloha Závěrečné zprávy o plnění Koncepce oddělení prevence a humanitních činností za rok 2016 (součástí byla Souhrnná zpráva o praktické realizaci modelu spolufinancování protidrogové politiky Jihočeského kraje z rozpočtu obcí v roce 2016). Ad 2) Závěrečná zpráva o plnění Koncepce oddělení prevence a humanitních činností za rok 2016 byla předložena samosprávě Jihočeského kraje. Schválena byla usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje dne 2. 11. 2017, číslo usnesení 384/2017/ZK-9. Všechny zmíněné dokumenty jsou zveřejněny na webových stránkách kraje, věnovaných drogové problematice.

7/ OBLAST FINANCOVÁNÍ	
Priorita 7.1	Zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z rozpočtu Jihočeského kraje.
Opatření 7.1.1	Udržení spoluúčasti kraje na projektech, zařazených do Minimální sítě služeb na základě identifikovaných potřeb - zajištění místní a typové dostupnosti protidrogových služeb, průběžné navyšování alokace na základě ekonomické situace – inflace apod. a možností rozpočtu kraje.
Výstupy	Celková výše podpory služeb a aktivit, zařazených do Minimální sítě protidrogových služeb na území jihočeského kraje. Počet podpořených služeb, realizovaných programů, kontaktovaných a léčených klientů, dalších výkonů. Počet účastníků programů primární prevence
Termín	Pravidelně, každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zajištění optimálního a efektivního spolufinancování služeb a aktivit protidrogové politiky v Jihočeském kraji, faktický podíl kraje na předcházení vzniku závislostí na návykových látkách (prevence v obecné populaci), včasném řešení problémů, spojených s užíváním návykových látek a minimalizaci zdravotních a sociálních rizik nejen pro jejich uživatele, ale i pro obecnou populaci
Vyhodnocení	SPLNĚNO: V roce 2017 Jihočeský kraj podpořil dotační program pro služby (projekty) v oblasti protidrogové politiky) celkovou částkou 7,5 mil. Kč. V rámci dvou opatření Dotačního programu „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje v roce 2017“ byly služby v oblasti primární prevence podpořeny souhrnnou částkou 1,3 mil. Kč, služby harm reduction, léčby a doléčování částkou 6,2 mil. Kč. Spoluúcast Jihočeského kraje na celkových rozpočtech těchto služeb (mimo primární prevence) činila v roce 2017 cca 30% (jedná se o dlouhodobě stabilní podíl vlastních prostředků kraje na rozpočtech služeb, ostatní zdroje tvoří především MPSV, MZ, RVKPP, obce). <i>Pozn.: Další rámcové informace jsou uvedeny v úvodu této zprávy, podrobněji je tato oblast zpracována ve VZ o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje za rok 2017, zpracovávané dle závazné osnovy RVKPP.</i>

7/ OBLAST FINANCOVÁNÍ	
Priorita 7.1	Zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z rozpočtu Jihočeského kraje.
Opatření 7.1.2	Podpora rozvoje sítě služeb nebo rozvoje stávajících služeb (navýšení kapacity nebo zlepšení dostupnosti) na základě identifikovaných potřeb, případně vznik nových služeb.
Výstupy	Výše podpory služeb a aktivit, identifikovaných jako potřebné a nově zařazených do Minimální sítě protidrogových služeb na území jihočeského kraje. Počet nových, z rozpočtu kraje podpořených služeb, (kontaktování a léčení klienti, počet účastníků nových programů primární prevence).
Termín	Průběžně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zajištění místní a typové dostupnosti protidrogových služeb za podmínky navýšení alokovaných prostředků – aby se rozvoj sítě služeb nedotkl služeb stávajících. Zefektivnění poskytování služeb, zaměřených na předcházení vzniku závislostí na návykových látkách (prevence v obecné populaci); včasné řešení problémů, spojených s užíváním návykových látek a minimalizaci zdravotních a sociálních rizik.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2016 došlo k dílčímu rozvoji sítě služeb, spolufinancovaných z rozpočtu Jihočeského kraje, v oblasti adiktologických služeb ve vězeňství a ambulantní léčby v oblasti nelátkových závislostí. V roce 2017 k významnějšímu rozvoji služeb nedošlo. Co se týče služeb stávajících, stále platí omezení uvedené v popisu Opatření – rozvoj je možný za předpokladu, že se nedotkne stávajících, potřebných služeb. Důvodem je především okolnost, že finanční prostředky, alokované ve veřejných rozpočtech (netýká se pouze krajských zdrojů) dlouhodobě neumožňovaly významnější vznik nových služeb, které by v některých specifických oblastech byly potřebné (oblast alkoholu, nelátkových závislostí), nicméně jiné zdroje nebyly ani v roce 2017 k dispozici.
Opatření	Udržení stávajících mechanismů finanční podpory – grantové programy kraje;

7.1.3	průběžná optimalizace těchto GP z hlediska zefektivnění jak pro administrátory, tak pro žadatele.
Výstupy	Zachování existence mechanismů finanční podpory – grantové programy.
Termín	Pravidelně, každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Vyhlášené grantové programy na podporu protidrogové politiky, založené na identifikovaných potřebách kraje a odbornosti přístupů k jejich řešení.
Vyhodnocení	SPLNĚNO: Pro financování služeb byl v roce 2017 mechanismus finanční podpory udržen, jedná se o dotační program „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje“, plně administrovaný Odborem pro evropské záležitosti KÚ Jihočeského kraje, odborná garance Odbor sociálních věcí, krajský protidrogový koordinátor. Alokace se sice v minulých letech mírně zvýšila – ze 7,0 mil. Kč v roce 2014 na 7,5 mil. Kč v roce 2017, nicméně je patrné, že pro další období již nezaručí udržitelnost stávajících služeb (vzhledem například k navýšení mezd v sociální sféře, ale i v jiných sektorech). Za první varovný příznak považujeme zánik služby primární prevence organizace Arkáda – sociálně psychologické centrum.
Priorita 7.2	Zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z ostatních zdrojů
Opatření 7.2.1	Aktivní spolupráce s centrálními orgány (RVKPP, ministerstva) při podpoře projektů/ služeb, realizovaných na území kraje.
Výstupy	Celkový objem získaných finančních prostředků, počet podpořených služeb a programů ze strany centrálních orgánů (RVKPP, MPSV, MZ, MŠMT). Počet uskutečněných jednání a konzultací.
Termín	Pravidelně, každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zajištění optimálního financování služeb a aktivit protidrogové politiky v Jihočeském kraji z veřejných rozpočtů, využití všech dostupných zdrojů.
Vyhodnocení	SPLNĚNO: Na spolufinancování programů, služeb a projektů, zařazených do Minimální sítě protidrogových služeb Jihočeského kraje bylo od výše popsanych subjektů v roce 2017 získáno: oblast primární prevence • MŠMT: 1 302 740 Kč (z toho certifikovaní poskytovatelé služeb 1 248 270 Kč, 54 470 Kč školy a školská zařízení) • v roce 2016 – 887 831 Kč (z toho 695 515 Kč certifikovaní poskytovatelé služeb, 192 316 Kč školy a školská zařízení) oblast služeb pro uživatele návykových látek • RVKPP: 7 351 000 Kč • MPSV: 6 321 709 Kč (prostřednictvím DP Jihočeského kraje) • MZ: 1 567 765 Kč • IP Jihočeského kraje: 4 041 183 Kč (pouze terénní programy, z OP Z) CELKEM ZÍSKÁNO z centrálních zdrojů pro oblast protidrogové politiky za rok 2017 19 281 657 Kč (mimo MŠMT). ... k tomu je nutno připočíst ještě finanční prostředky obcí – celkem 2,314 mil. Kč do služeb pro uživatele návykových látek, cca 0,5 mil. Kč do oblasti prevence, a další – už spíše dílčí příjmy v systému – sponzory, nadace apod. Programy primární prevence jsou spolufinancovány i jednotlivými školami z jejich vlastního rozpočtu nebo z příspěvku zřizovatele apod. Lze tedy konstatovat, že se Jihočeskému kraji daří získávat přiměřený podíl na spolufinancování služeb, realizovaných na jeho území a pro jeho občany – na jednu vlastní investovanou korunu získá cca tři koruny z jiných zdrojů. <i>V souhrnu nejsou započteny terapeutické komunity z toho důvodu, že tyto služby nejsou poskytovány pouze občanům kraje – jsou to služby s celostátní působností. Příspěvek kraje na tyto služby v roce 2017 byl spíše symbolický – 580 000 Kč celkem, tedy necelých 5 % jejich rozpočtů (TK Němčice, TK Karlov, TK Podcestný mlýn), přitom odhad celkových rozpočtů těchto tří služeb je cca 20 mil. Kč, což by statistiku financování služeb převážně místního/ regionálního charakteru významně zkreslilo. Jihočeský kraj se prostřednictvím protidrogového koordinátora významně podílel na aktivitách, zajišťujícím dotčeným službám a programům zdroje pro realizaci jejich projektů (přímo i nepřímo – účastí na dotačních řízeních,</i>

	komunikací s ostatními poskytovateli finančních prostředků, výši vlastní spoluúčasti – což je významný faktor ovlivňující rozhodování o přidělení dotace z jiných zdrojů, komunikací s obcemi Jihočeského kraje ohledně jejich zapojení do spolufinancování místně dostupných služeb).
Opatření 7.2.2	Aktivní spolupráce s obcemi kraje při zajištění spolufinancování projektů/ služeb, realizovaných na území kraje ze zdrojů samospráv.
Výstupy	Celkový objem získaných finančních prostředků, počet podpořených služeb a programů ze strany obcí. Počet uskutečněných jednání a konzultací.
Termín	Pravidelně, každoročně v průběhu realizace/ trvání „Strategie“.
Výsledky	Zajištění optimálního a efektivního financování služeb a aktivit protidrogové politiky v Jihočeském kraji. Udržení nastaveného „modelu spolufinancování protidrogových služeb v Jihočeském kraji“, započatém pro rok 2014, pro další období. Inicializace zájmu obcí o aktivity protidrogové politiky, realizované ve prospěch i jejich občanů.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Pro rok 2017 platí, že pokračovala komunikaci se samosprávami obcí. Po prvotním oslovení všech obcí Jihočeského kraje se žádostí o příspěvek na provoz těchto služeb v roce 2013 pokračuje aktivita kontinuálně. Během roku 2017 byly obce Jihočeského kraje opět osloveny s žádostí o jejich zapojení se do systému spolufinancování, probíhala komunikace, individuální konzultace apod. Pro rok 2018 předpokládáme pokračování této aktivity obdobným způsobem, tedy hromadné oslovení, individuální komunikace, na vyžádání/ pozvání osobní návštěva na jednáních se samosprávou, účast na jednáních zastupitelstev apod. Podrobněji viz příloha této zprávy. Celkovou výši příspěvků obcí na specifickou primární prevenci odhadujeme minimálně ve výši cca 0,5 mil. Kč. <i>K těmto údajům je nutné dodat, že v praxi nebude disproporce mezi primární prevencí a ostatními službami tak velká, jako vypadá. Výdaje obcí na ostatní služby sledujeme velmi pozorně, neboť se jedná o služby, kde se kraj účastní v dotačních řízeních na celostátní úrovni, navíc máme velmi podrobné a realistické údaje od samotných poskytovatelů služeb. Z těchto důvodů můžeme odpovědně prohlásit, že se jedná o validní údaj. Co se podpory primární prevence týče, zde údaje od všech 624 obcí kraje a cca 550 škol a školských zařízení v Jihočeském kraji nemáme k dispozici. Zdroje časové a personální pro oslovení takového počtu subjektů, následné vyhodnocení (včetně doptávání, ověřování – vše, co se primární prevencí označuje, není vždy objektivně specifickou prevencí apod.) prostě nemáme k dispozici. Pravděpodobně však skutečné výdaje na tuto oblast budou vyšší než odhadovaných cca 500 tis. Kč.</i>

7/ OBLAST FINANCOVÁNÍ	
Priorita 7.3	Příprava efektivnějšího systému spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z prostředků samospráv v Jihočeském kraji.
Opatření 7.3.1	Příprava (vyjednávání) změny systému spolufinancování ze strany samospráv (kraj i obce). <i>Pozn.: Jako možný model k zahájení vyjednávání se jeví společný fond. Přínosem by bylo zefektivnění procesu poskytování dotací a příspěvků, ale i zjednodušení práce pro samotné poskytovatele služeb, snížení celkové administrativní zátěže. Vycházíme z předpokladu, že hlavním účelem poskytnutých prostředků je podpora přímé práce s klienty, nikoli zvyšování nároků na rutinní administrativní práci.</i>
Výstupy	Počet uskutečněných jednání a konzultací, kvalifikovaný odhad finančních úspor – pro poskytovatele dotací a příspěvků i realizátorů jednotlivých služeb. Finanční prostředky, ušetřené na administraci, směřované do přímé práce poskytovatelů služeb.
Termín	V průběhu realizace/ trvání „Strategie“ (především rok 2015).
Výsledky	Připravené optimální a efektivní spolufinancování služeb a aktivit protidrogové politiky v Jihočeském kraji z rozpočtů samospráv.
Vyhodnocení	NESPLNĚNO: Tento způsob sloučení finančních prostředků a kraje pro spolufinancování protidrogových služeb se v aktuálních podmínkách souvisejících s platnou legislativou nejvíce jako reálný, po několika konzultacích byla tato idea opuštěna. Považujeme za pravděpodobné, pokud se podaří tento způsob zajistit na centrální úrovni, tedy jeden státní zdroj = jeden dotační program apod., pak by bylo možné pokoušet se pokračovat ve změně i na úrovni samospráv. V každém případě by předpokládaná změna mohla

	znamenat významné úspory v administrativních nákladech služeb, které by se mohly projevit pozitivně navýšením prostředků na přímou práci s klienty, v tomto případě bez dopadu na veřejné rozpočty.
Opatření 7.3.2	Zahájení spolufinancování protidrogových služeb v Jihočeském kraji podle změněného systému (v tom případě by skončilo svou platností Opatření 7.1.3.)
Výstupy	Doložené snížení administrativní zátěže.
Termín	V průběhu realizace/ trvání „Strategie“ (po úspěšné realizaci Opatření 7.3.1).
Výsledky	Zajištění optimálního a efektivního financování služeb a aktivit protidrogové politiky v Jihočeském kraji z rozpočtů samospráv.
Vyhodnocení	NESPLNĚNO: Viz výše, popis plnění opatření 7.3.1.

Za rok 2017 byla, jako každý rok, podrobněji zpracována dvě témata, totiž stav realizace protidrogové politiky v Jihočeském kraji za rok 2017, a Souhrnná zpráva o praktické realizaci modelu spolufinancování protidrogové politiky Jihočeského kraje z rozpočtu obcí v roce 2017. Oba dokumenty tvoří integrální součást této zprávy, a budou spolu s ní zveřejněny na webových stránkách Jihočeského kraje.

Zpracoval Mgr. Marek Nerud

OBLAST Prevence rizikového chování

Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2015 – 2017

ČÁST 1/ STRUČNÝ POPIS TÉTO OBLASTI ZA ROK 2017

Primární prevence rizikového chování (dále také ve zkratce PPRCH) je nedílnou součástí základního poslání škol a školských zařízení v Jihočeském kraji (dále také JČK). Její realizace probíhá v každé škole na základě vypracovaného Preventivního programu školy v součinnosti se Školním vzdělávacím programem vycházejícím z příslušného rámcového vzdělávacího programu, případně je přílohou osnov a učebních plánů škol a školských zařízení.

Jihočeský kraj zajišťuje především institucionální výkon primární prevence rizikového chování. Spolupracuje se subjekty zabývajícími se primární prevencí a podílí se dílčím způsobem na vybraných aktivitách směřujících k řešení této problematiky.

Koordinace primární prevence rizikového chování v Jihočeském kraji

Oblast prevence rizikového chování dětí a mládeže je v gesci oddělení prevence a humanitních činností (OPHČ), Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Jihočeského kraje (OSO). V oblasti prevence rizikového chování plní řadu úkolů. Především se jedná o stanovování základních strategií v daných oblastech, stanovení priorit na budoucí období, podpora vytváření struktury subjektů realizujících či spolupodílejících se na vytyčených prioritách a v neposlední řadě podpora vytváření materiálních, personálních a finančních podmínek nezbytných pro vlastní realizaci prevence ve školství. Na oddělení prevence a humanitní činnosti zabezpečuje tuto funkci krajský školský koordinátor prevence rizikového chování. Jeho úkolem je vytvářet a inovovat krajské koncepce, spolupracovat s dotčenými odbory Krajského úřadu Jihočeského kraje, s pedagogicko-psychologickou poradnou, externími poskytovateli programů primární prevence školami, obcemi a dalšími institucemi, zabývající se tématem a problematikou primární prevence rizikového chování ve školství.

Na vertikální úrovni krajský školský koordinátor prevence pak především aktivně spolupracuje s věcně příslušným resortem – MŠMT (oddělení prevence) a Národním ústavem pro vzdělávání.

Systém primární prevence rizikového chování ve školství je v Jihočeském kraji dlouhodobě systematicky podporován a snahou je tento systém nejenom udržet, ale nacházet další zdroje pro jeho možný rozvoj v příštích letech. Základním koncepčním a strategickým nástrojem pro dosažení této snahy a stanovených cílů a priorit je Krajská strategie primární prevence rizikového chování, zpracovávaná vždy na určité období. Jihočeský kraj v roce 2017 vycházel ze zpracované Krajské strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2015-2017, která plynule navazuje na dřívější strategie v této oblasti (2010-2011 a 2012-2014).

Strategie JČK na období 2015 - 2017 je zpracována na základě koncepčních materiálů vycházejících z:

- Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. 21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních;
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018;
- Strategie prevence kriminality na období 2012 - 2015;
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 – 2018;

- dále pak z výstupů pravidelných jednání a zkušeností pracovní skupiny (kterou tvoří metodici prevence v PPP, NNO), z dlouhodobých cílů stanovených strategiemi OSOV, nebo z dalších koncepčních a strategických dokumentů Jihočeského kraje, které se touto problematikou zabývají.

Na podzim 2017 byla vypracována krajským školským koordinátorem ve spolupráci s dalšími odborníky a členy pracovní skupiny primární prevence Jihočeského kraje (metodici prevence PPP Jihočeského kraje, pracovník odboru školství – referent v oblasti speciálního vzdělávání, zástupci neziskových organizací poskytující programy primární prevence a další odborníci) návazná Krajská strategie PPRCH na období 2018 – 2020.

Z hlediska primární prevence ve školství klade **Jihočeský kraj důraz především na specifickou primární prevenci rizikového chování**, to znamená na aktivity a služby zaměřené na populaci, u které lze v případě jejich absence očekávat rizikový vývoj. Specifická primární prevence se snaží předcházet výskytu rizikového vývoje, případně jej co nejdéle oddálit, nebo minimalizovat jeho možné nepříznivé dopady na jednotlivce, rodiny a místní společenství. Programy specifické primární prevence se tedy explicitně zaměřují na určitou cílovou skupinu a snaží se hledat způsoby, jak předcházet vzniku a rozvoji rizikového chování.

Základním principem primární prevence rizikového chování jsou výchova ke zdravému životnímu stylu a podpora osvojování si pozitivního sociálního chování a rozvoje sociálních kompetencí vedoucích k harmonickému rozvoji osobnosti. Základními východisky efektivní primární prevence je kontinuita, systematickosti a komplexnost preventivního působení s ohledem na věk dítěte a jeho aktuální prožívání světa. Primární prevence je zaměřena zejména na rizikové faktory, spolupodílející se na vzniku rizikového chování. V nejužším pojetí řadíme do základních typů rizikového chování:

- a) záškoláctví,
- b) šikanu a extrémní projevy agrese,
- c) extrémně rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- d) rasismus a xenofobii,
- e) negativní působení sekt,
- f) sexuální rizikové chování,
- g) závislostní chování (adiktologie).

V širším pojetí pak k těmto sedmi oblastem zařazujeme následující dva okruhy, které se z hlediska výskytu v populaci začínají stávat velkými ohnisky pro preventivní práci, ale které nelze jednoznačně zahrnout do konceptu rizikového chování:

- h) okruh poruch a problémů spojených se syndromem týraného a zanedbávaného dítěte,
- i) spektrum poruch příjmu potravy.¹⁰

V rámci primární prevence rozlišujeme prevenci nespecifickou a specifickou. Specifickou pak dále na všeobecnou, selektivní a indikovanou.

Nespecifickou prevencí se rozumí veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravému rozvoji osobnosti, k přijetí odpovědnosti za sebe a své jednání.

¹⁰ Miovský, M. (2010). Historie a současné pojetí primární prevence rizikového chování v České republice. In: Miovský, M., Skácelová, L., Zapletalová, J. & Novák, P. (Eds.), Primární prevence rizikového chování ve školství (s. 13–28). Tišnov, Praha: Sdružení SCAN, Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika, 1. LF UK v Praze a VFN v Praze; Togga.

Lze říci, že programy nespecifické prevence by existovaly a byly žádoucí i v případě, že by neexistovaly rizikové projevy chování. Nespecifické programy nelze vztahovat k určitému fenoménu, jehož výskytu se program snaží předcházet. Působí totiž obecně, nespecificky. Nespecifická prevence se neváže úzce a přímo k žádnému typu rizikového chování.¹¹

Za **specifickou primární prevenci** rizikového chování považujeme takové aktivity a programy, které jsou úzce zaměřeny na některou z konkrétních forem rizikového chování. Snahou specifické prevence je působit cíleně (na konkrétní problém, stádium, formu a typ rizikového chování), specificky na informovanost a postoje dětí k danému typu rizikového chování. Jedním z předpokladů kvalitního a účinného programu specifické primární prevence je dlouhodobost – tedy především vícečetnost zvoleného programu pro konkrétní typ rizikového chování v průběhu určitého období – zpravidla jednoho školního roku. Právě specifická primární prevence je základním prvkem v primárně preventivních aktivitách škol a školských zařízení.

Specifickou primární prevenci můžeme rozdělit do tří úrovní. Tyto úrovně jsou vydefinovány v závislosti na tom, jaká je cílová skupina programu, jaká je míra jejího ohrožení rizikovým chováním:

- a) všeobecná prevence** - je zaměřena na širší populaci, aniž by byl zjišťován konkrétní rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevence** - je zaměřena na skupiny, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,
- c) indikovanou prevence** - je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.¹²

Za neúčinnou primární prevenci považujeme především:

- a) zastrašování a triviální přístup: „prostě řekni ne“, citové apely, pouhé předávání informací, samostatně realizované jednorázové akce, potlačování diskuse, stigmatizování a znevažování osobních postojů žáka/studenta, přednášky, pouhé sledování filmu, besedy s bývalými uživateli (ex-usery) na základních školách, nezapojení žáků/studentů do realizovaných aktivit a nerespektování jejich názorů, politiku nulové tolerance na škole a testování žáků jako náhražku za kontinuální primární prevenci;
- b) hromadné kulturní či sportovní aktivity nebo návštěva historických a kulturních památek s pasivní účastí žáků a studentů.¹³

Základní informace k PPRCH v Jihočeském kraji:

Na webových stránkách Jihočeského kraje (v sekci Krajský úřad – Odbor sociálních věcí) je odkaz **Prevence rizikového chování**, kde jsou zveřejňovány aktuální informace z oblasti prevence, jsou zde dostupné metodické, koncepční, legislativní materiály a publikace.

Odkaz: http://www.kraj-jihocesky.cz/1363/prevence_rizikoveho_chovani.htm

Nejčastějšími typy rizikového chování na školách v roce 2017 byly:

Základní školy:

- Agresivní formy chování včetně šikany a kyberšikany;
- Záškoláctví;
- Kouření (typické spíše pro 2. stupeň základního vzdělávání);

¹¹ Zdroj: Národní ústav pro vzdělávání, více na <http://www.nuv.cz/t/co-je-skolska-primarni-prevence-rizikoveho-chovani/specificke-x-nespecificke-programy-primarni-prevence-1>

¹² Zdroj: MŠMT – Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, více na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuzeni-a-pokyny>

¹³ Zdroj: Informační portál Prevence-info.cz - <http://www.prevence-info.cz/p-prevence/neucinna-primarni-prevence>

- Vandalismus;
- Užívání návykových látek včetně alkoholu (typické spíše pro 2. stupeň základního vzdělávání);
- Krádeže.

Střední školy:

- Agresivní formy chování včetně šikany a kyberšikany;
- Užívání návykových látek včetně alkoholu;
- Kouření;
- Záškoláctví;
- Vandalismus;
- Krádeže.

Pozn.: Údaje jsou výsledkem komparací a shrnutím údajů z výzkumného šetření ČŠI provedeného na všech školách v ČR v roce 2016, dále ze Závěrečných zpráv z plnění MPP za školní rok 2016/2017 a ze statistik škol Jihočeského kraje zanesených v systému on-line výkaznictví za školní rok 2016/2017.

Pozn.: V současné době se odborná veřejnost přiklání k nahrazení pojmů šikana nebo kyberšikana jiným termínem. Jednou z možností může být „Opakované záměrné psychické i fyzické ubližování“, které lépe vystihuje podstatu problému a kterou je možné nalézt v aktuálním výkazu v on-line systému výkaznictví preventivních aktivit škol na školní rok 2017/2018.

Síť poskytovatelů služeb primární prevence

Počet certifikovaných programů¹⁴ primární prevence v JČK k 31. 12. 2017:

Všeobecná prevence:

- Portus Prachatice, o.p.s.;
- Do Světa, z.s.;
- Metha, z.ú.;
- PorCeTa, o.p.s.;
- Theia – krizové centrum, o.p.s.;
- Arkáda – sociálně psychologické centrum, z.ú.;
- Hope 4 Kids, z. s.;
- Společně k bezpečí, z.s.*

** Sídlo společnosti je v Jihočeském kraji, ale činnost v rámci preventivních aktivit je směřována do jiných krajů.*

Pozn.:

- Společnost Hope4Kids, z. s. realizuje v Jihočeském kraji prostřednictvím svého vyškoleného regionálního lektora programy všeobecné prevence tzv. Etické dílny.

- V polovině roku 2017 ukončila realizaci programů primární prevence organizace Arkáda – sociálně psychologické centrum, z.ú.

Selektivní prevence:

- Metha, z.ú.;
- Portus Prachatice, o.p.s.

Indikovaná prevence:

- Porceta, o.p.s.

¹⁴ Certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování (dále jen „PP RCH“) je posouzení a formální uznání, že poskytovatel a jím realizovaný program odpovídá stanoveným kritériím kvality a komplexnosti. Jde tedy o proces posouzení poskytovatele a programu podle kritérií stanovených schválenými Standardy a udělení či neudělení certifikátu o jejich naplnění. Proces certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů PP RCH probíhá v souladu s českými verzemi platných evropských norem pro posuzování, certifikace a audit.

Zdroj: Národní ústav pro vzdělávání, více na <http://www.nuv.cz/t/pracoviste-pro-certifikace/certifikace-co-to-je-certifikace>

Kromě programů těchto poskytovatelů byly v roce 2017 poskytovány i **necertifikované programy** dalších místních poskytovatelů programů primární prevence:

- Do Světa, z.s. – programy selektivní prevence (programy zaměřené především na problematické vztahy v třídních kolektivech)
- Centrum ekologické a globální výchovy Cassiopeia – převážně environmentální výukové programy, programy s multikulturní a osobnostně sociální tematikou
- Semafor, z.s. – všeobecná prevence

V dalších případech se jednalo o poskytovatele programů primární prevence z jiných krajů, popř. o jednorázové přednášky a besedy na témata spojená s jednotlivými typy rizikového chování (velmi často např. přednášky a besedy Policie ČR nebo Městských policí).

Metodici prevence v Pedagogicko-psychologické poradně

Metodickou pomoc školám zajišťovala v průběhu roku 2017 Pedagogicko-psychologická poradna v Českých Budějovicích s jejími pobočkami v celkem 7 okresech JČK. Jedná se celkem o 8 metodiků prevence při PPP.

Organizace v Jihočeském kraji, které zabezpečují specializační studium pro školní metodiky prevence:

DO SVĚTA z.s.

<http://www.dosveta.org/>

Pedagogická fakulta Jihočeské Univerzity České Budějovice

http://www.pf.jcu.cz/structure/other_departments/czv/dvpp-priprava_metodiku_prevence_spi.php

Sít' školských zařízení na území Jihočeského kraje

Sít' škol a školských zařízení tvoří 162 mateřských škol, 256 základních škol a 88 středních škol, včetně 23 gymnázií, a domovy mládeže – samostatné, nebo jako součásti středních škol. Vysokoškolské vzdělání je možno získat v Českých Budějovicích na některé z osmi fakult Jihočeské univerzity (ekonomické, filozofické, pedagogické, přírodovědecké, teologické, zdravotně sociální, zemědělské, rybářství a ochrany vod), nebo na Vysoké škole technické a ekonomické. V Českém Krumlově je vysoká škola Cevro institut. V Jindřichově Hradci sídlí Fakulta managementu Vysoké školy ekonomické Praha. Kromě toho je možno studovat na 2 soukromých vysokých školách, a to Vysoké škole evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích nebo na Filmové akademii M. Ondříčka v Písku.

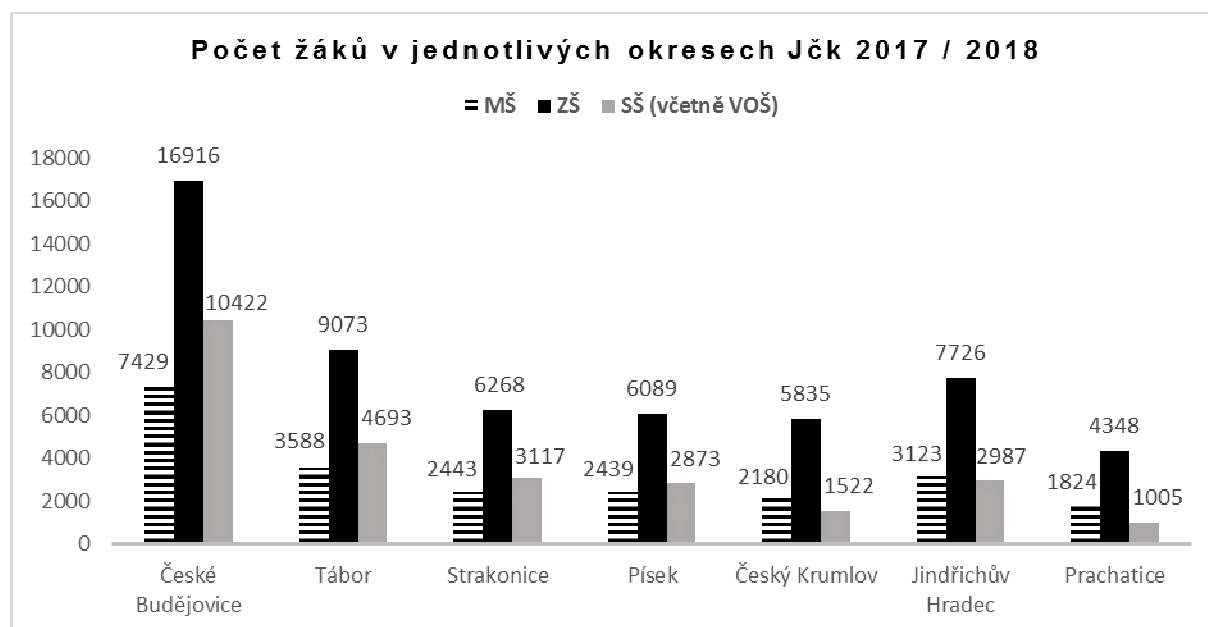
Tabulka 2.1: Přehled škol a školských zařízení Jihočeském kraji rozříděných podle zřizovatele, stav k 1. 9. 2017

	ZŘIZOVATEL				
	kraj	církev	obec	soukromé	celkem
Mateřské školy	8	4	148/141 součástí ZŠ	10/3 součástí ZŠ	162
Základní školy	20	4	223	9	256
Střední školy a VOŠ	73	2	2	15	88
Základní umělecké školy	22	0	9	4	35
Domy dětí a mládeže	8	1	1	0	10
CELKEM	131	11	383	38	551

Tabulka 2.2: Počty žáků a tříd ve školním roce 2017/2018 (stav k 1. 9. 2017)

	Počet žáků	Počet tříd
Mateřská škola	23026	968
Základní škola	56255	2801
Střední škola (včetně VOŠ)	26618	1193
CELKEM	105899	4994

Zdroj: OŠMT KÚ JČK

Graf 2.1: Počet žáků v Jihočeském kraji po jednotlivých okresech ve školním roce 2017/2018

(stav k 1. 9. 2017) Zdroj: OŠMT

Počet školních metodiků prevence¹⁵.

V Jihočeských školách funguje 280 školních metodiků. Působí tedy přibližně v 81% základních a středních škol v JČK. Z nich přibližně 45 % už má absolvováno specializační studium pro školní metodiky prevence, a přibližně 5 % ŠMP ho v současné době aktuálně studuje. Odhadem polovina školních metodiků pobírá za výkon své funkce specializační příplatek.¹⁶

¹⁵ Údaje vycházejí z vyhodnocení závěrečných zpráv z plnění MPP za školní rok 2016/2017 a ze statistik on-line systému výkaznictví a z výkazů škol OŠMT JČK.

¹⁶ Zatím však nejsou známy přesné údaje, zda tento příplatek je vyplácen pravidelně či nikoliv.

ČÁST 2/ CÍLE A PRIORITY V TÉTO OBLASTI

Cílové skupiny

Cílem pro naplnění vize a cílů strategie prevence v Jihočeském kraji je ve své územní působnosti zajistit komplexnost a efektivitu fungujících preventivních aktivit, a také doplnit chybějící programy, zaměřené na tyto cílové skupiny:

- Děti a žáci;
- Rodiče či zákonní zástupci;
- Pedagogičtí pracovníci;
- Veřejnost (rodina, rodiče, komunita);
- Specifické cílové skupiny – poskytovatelé služeb primární prevence.

Toto je zohledněno v opatřeních, které Jihočeský kraj realizuje prostřednictvím svých aktivit, a to zejména v oblastech dotační politiky, metodické a koordinační činnosti, a při podpoře vzdělávacích aktivit.

Stanovené cíle a priority:

Hlavní cíle

Snížení a/nebo stabilizace nárůstu rizikových forem chování mezi dětmi a mladými lidmi, za použití těchto nástrojů:

- vymezení organizačního a institucionálního rámce prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti Jihočeského kraje a jeho vytvoření/vybudování v praxi;
- výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu;
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí u všech cílových skupin;

Specifické cíle - dlouhodobé

Konkrétní opatření, činnosti, zodpovědnost a ukazatele měřitelnosti řeší Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2015 -2017, v návaznosti na Národní strategii primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2013 – 2018 (v působnosti ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy).

Dlouhodobě je krajská Strategie a plánu prevence rizikového chování zaměřena na tyto oblasti:

1. Efektivní primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na území kraje;
2. Zvyšování odborné úrovně poskytovatelů služeb v oblasti primární prevence, podpora vzdělávání a rozvoje vzdělávacích programů v oblasti prevence rizikového chování;
3. Efektivní koordinace subjektů zapojených do preventivních aktivit v kraji;
4. Informování veřejnosti v kraji o výskytu rizikového chování a o realizovaných opatřeních;
5. Podpora výzkumu a aktuálního monitoringu výskytu rizikového chování a následná aplikace získaných poznatků v praxi.

ČÁST 3/ VLASTNÍ VYHODNOCENÍ ZA ROK 2017

Vyhodnocení roku 2017 v oblasti prevence rizikového chování vyplývá především z plnění strategických cílů, priorit a jednotlivých aktivit stanovených Strategií prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2015 – 2017, v působnosti Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Jihočeského kraje.

1. Oblast Koordinace

Priorita 1.1.	Udržení stávajícího systému koordinace a metodického vedení prevence rizikového chování u dětí a mládeže v Jihočeském kraji.
Ukazatele/ indikátory	- Počet setkání pracovní skupiny primární prevence - Účast na jednání KKS RCH - Zápisy ze setkání pracovních skupin (KKS RCH) - Posuzování projektů - Vzájemné poskytování informací o realizovaných programech specifické primární prevence na území Jihočeského kraje

Aktivita 1.1.1.	Metodické a koordinační setkávání s metodiky v PPP rizikového chování (SPJ). Udržení stávajícího systému koordinace v Jihočeském kraji.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. V průběhu roku 2017 proběhla tři společná pracovní setkání s okresními metodiky prevence v PPP a místními poskytovateli preventivních programů (NNO) na Krajském úřadu Jihočeského kraje, dále pak 2 samostatné schůzky s metodiky prevence. V průběhu roku též proběhly 2 setkání okresních metodiků prevence z Plzeňského a Jihočeského kraje, na začátku roku v Těmnošné u Plzně a poté na podzim v Českém Krumlově. Hlavním cílem tohoto setkávání je výměna zkušeností z praxe metodiků z obou krajů a navázání užší mezikrajské spolupráce. K účasti byli přizváni i krajsí školní koordinátoři z obou krajů. V září proběhla schůzka okresních metodiků prevence PPP se zástupci jihočeského inspektorátu České školní inspekce iniciovaná krajským školským koordinátorem. Hlavním tématem schůzky byla podoba dokumentace škol k primární prevenci rizikového chování V rámci přípravy nového dotačního titulu vyhlášeného MŠMT pro rok 2017 (tzv. Krajské projekty), který byl určen pro kraje respektive jejich příspěvkové organizace, proběhlo několik schůzek s ředitelem Pedagogicko-psychologické poradny České Budějovice, která projevila zájem o realizaci tohoto projektu i v roce 2017. Projekt „Vzdělávání pedagogických pracovníků pro aktivní práci s třídním kolektivem na II stupni ZŠ jako prevence agresivních forem chování a jednání“, měl být realizován pracovníky poradny (metodiky prevence) během roku 2017. Krajské projekty nakonec nebyly v roce 2017 realizovány v žádném kraji, na základě rozhodnutí MŠMT tyto projekty finančně nepodpořit. Krajský školský koordinátor prevence v úzké spolupráci s metodiky prevence PPP monitoroval ve školách a školských zařízeních v JČK realizaci Minimálních preventivních programů a navazujících aktivit v oblasti prevence rizikového chování. Organizoval setkání pracovní skupiny, které jsou především zaměřeny na aktuální informace z oblasti primární prevence rizikového chování, předávání informací z KÚ a MŠMT, vzájemnou výměnu zkušeností atd. Během roku se účastnil dvou porad školních metodiků, které realizují metodiky prevence PPP v jednotlivých okresech Jihočeského kraje. Jednalo se o setkání se školními metodiky v Prachaticích a Českých Budějovicích. V prosinci 2017 byl realizován další seminář určený pro školní metodiky k dotačnímu programu Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji, konkrétně k Opatření č. 2 Prevence kriminality ve školství, kterého se zúčastnilo 10 zástupců z jednotlivých škol Jihočeského kraje. Z hlediska externích poskytovatelů programů primární prevence v Jihočeském kraji došlo k udržení stávající sítě. Bohužel v květnu se jeden z tradičních a stabilních poskytovatelů programů primární prevence Arkáda – sociálně psychologické centrum, z.ú., rozhodl svou činnost v oblasti PPRCH ukončit. Na druhé straně se začaly

	objevovat nové organizace (Hope 4 Kids) nabízející programy primární prevence a zavedené organizace začaly nabízet další programy (Do Světa, z.s. - nový program selektivní prevence). Jihočeský kraj patřil v roce 2017 k těm krajům, které vytvářejí kvalitní fundament pro udržení stávající sítě poskytovatelů programů PP (viz tabulka srovnání s jednotlivými kraji ČR). Přesto se ukazuje, že pokud má být tento systém do budoucna udržen, bude nutné navýšit finanční podporu pro tuto oblast a zároveň iniciovat větší podporu PPRCH obcemi. V současné době nastává situace, kdy tato oblast je ohrožena odlivem odborníků z důvodu nedostatečného finančního ohodnocení, které neodpovídá obecnému trendu zvyšování mezd v jiných odvětvích. Oblast PP v Jihočeském kraji byla v roce 2017 financována ze dvou hlavních zdrojů – Jihočeský kraj (OSOVI ve spolupráci s OEZI prostřednictvím dotačních programů Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje a Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji) a MŠMT.
--	---

Tabulka 2.3: Srovnání krajů z hlediska krajské podpory primární prevence v roce 2017

Kraj	Částka určená na dotační řízení v oblasti PPRCH	Ostatní financování programu PPRCH z krajského rozpočtu (konference, KPBI, vzdělávání... apod.)	Celkem
Hlavní město Praha	11 000 000	1 251 827	12 251 827
Jihočeský	1 600 000	40 000	1 640 000
Jihomoravský	2 440 000	650 000	3 090 000
Karlovarský	450 000	680 000	1 130 000
Královéhradecký	1 319 000	587 494	1 906 494
Liberecký	343 120	181 200	524 320
Moravskoslezský	1 500 000	200 000	1 700 000
Olomoucký	0	200 000	200 000
Pardubický	0	1 980 000	1 980 000
Plzeňský	1 200 000	1 100 000	2 300 000
Středočeský	2 000 000	424 000	2 424 000
Ústecký	1 000 000	50 000	1 050 000
Vysočina	3 000 000	50 000	3 050 000
Zlínský	1 014 000	175 000	1 189 000

Zdroj: OPHČ KÚ JČK

Priorita 1.2.	Zlepšení a vytvoření funkčního systému spolupráce kraje se samosprávami obcí, státními orgány a poskytovateli programů a služeb v oblasti primární prevence.
Ukazatele/indikátory	Spolupráce se samosprávami obcí, zejména: • Účast kraje na jednáních samosprávy; • Počet setkání s obcemi, krajem a poskytovateli služeb; • Záписy z realizovaných setkání; • Vzájemné poskytování informací o realizovaných programech na území kraje; • Společně realizované aktivity; • Účast na pracovních poradách a jednáních pořádaných MŠMT; • Spolupráce na tvorbě koncepčních, rozvojových a strategických dokumentů; • Výměna informací; • Strategické dokumenty obcí k prevenci.

Aktivita 1.2.1.	<i>Navázat intenzivnější spolupráci, koordinaci a komunikaci s obcemi, zprostředkovat prohloubení spolupráce mezi obcemi a školami v prevenci rizikového chování.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Na podzim 2017 se v rámci schůze krajské koordinační protidrogové skupiny, krajský školský koordinátor PPRCH setkal s okresními protidrogovými koordinátory. Kromě předání informací pro obce především k projektu Protidrogový vlak byla také zmíněna problematika financování primární prevence. Krajský školský koordinátor navrhl možnost setkávání k tématu primární prevence spojenou se základním představením účinného konceptu primární prevence rizikového chování, jeho realizací a financováním jak na národní úrovni, tak krajské, s návrhem zahájit debatu o možnosti většího zapojení obcí do systematictější podpory předcházení rizikovému chování na svých zřizovaných školách. Vzhledem k přípravě nové Krajské strategie na přelomu roku 2017 a 2018 je jednání předběžně plánováno na podzim roku 2018.

Aktivita 1.2.2.	<i>Prohloubení spolupráce a koordinace mezi OSVZ (krajským koordinátorem prevence) a OŠMT.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. V roce 2017 pokračovala spolupráce s odborem školství, mládeže a tělovýchovy KÚ Jihočeského kraje, která je nastavena od roku 2009 a pořád se pracuje na jejím zkvalitnění. Potřebné informace jsou předávány operativně a to ústně, telefonicky nebo e-mailem dle potřeby. Ke všem jednáním a pracovním poradám je vždy přizvána zástupkyně odboru školství. Spolupráce s OŠMT probíhala i po praktické stránce, např. se zajišťováním vhodných prostor pro zajišťování krajské konference nebo odborných seminářů určených pro pedagogy, školní metodiky a další odborníky na poli primární prevence. V polovině roku 2017 došlo k jednání s vedoucím oddělení evropských fondů a strategií na OŠMT o možnosti zapojení krajského školského koordinátora PPRCH do pracovní skupiny zabývající se inkluzí v rámci Krajského akčního plánu vzdělávání v roce 2018, se kterou téma primární prevence rizikového chování ve škole úzce souvisí.

2. Oblast Vzdělávání

Priorita 2.1.	Zvyšování odborné úrovně poskytovatelů služeb v oblasti primární prevence.
Ukazatele/ indikátory	• Odborně prováděné vzdělávací semináře pro školní metodiky prevence a další pedagogické pracovníky; • Počet účastníků na vzdělávacích seminářích; • Počet odborníků a počet široké veřejnosti; • Zprávy o realizovaných aktivitách publikované v médiích z monitoringu tisku; • Koordinované zapojení všech subjektů do informačních aktivit o realizovaných opatřeních PP RCH; • Medializace, koordinace, přímá realizace.

Aktivita 2.1.1.	<i>Realizace krajské konference pro odbornou veřejnost na téma prevence rizikového chování.</i>
Vyhodnocení	SPLNĚNO. VI. Krajská konference primární prevence rizikového chování s podtitulem „Bezpečné klima: Jde to vůbec?“ se v roce 2017 poprvé konala dva dny, 26. a 27. dubna. Akce byla realizována na Střední průmyslové škole stavební sídlící v Resslově ulici v Českých Budějovicích. Konferenci pořádalo Oddělení prevence a humanitních činností Krajského úřadu Jihočeského kraje ve spolupráci se Střední průmyslovou školou stavební a s již tradičním partnerem E. ON Česká republika, s.r.o. Konference se konala pod záštitou doc. Ing. Lucie Kozlové, Ph.D., 1. náměstkyně hejtmana Jihočeského kraje pro oblast sociálních věcí a pro oblast školství, mládež a tělovýchovy. Odborný program zajistili kvalitní a uznávaní lektori jak z Jihočeského kraje, tak z jiných koutů České republiky. Konference se zúčastnilo každý den přibližně 120 osob, především zástupců základních a středních škol - ředitelé a jejich zástupci, školní metodici prevence,

	školní psychologové, dále pracovníci pedagogicko-psychologických poraden, poskytovatelé programů primární prevence a další. Ze zpětnovazebních dotazníků vyplynulo, že konference splnila očekávání většiny účastníků a téma konference bylo vhodně zvoleno. Dále z těchto dotazníků vyplynulo, že existuje stálá potřeba společných setkávání, kde dochází k výměně odborných znalostí, navázání nových kontaktů, předávání zkušeností a příkladů dobré praxe. Výstupy konference v podobě prezentací lektorů jsou zveřejněny spolu s dalšími podrobnostmi na webových stránkách Jihočeského kraje: www.kraj-jihocesky.cz v sekci Odboru sociálních věcí – Prevence rizikového chování.
--	--

Aktivita 2.1.2.	<i>Zajištění odborných vzdělávacích seminářů pro pracovníky v oblasti rizikového chování, které by měly být zaměřeny na zvyšování odborné úrovně v oblasti prevence rizikového chování.</i>
Vyhodnocení	SPLNĚNO Na podzim roku 2017 byly realizovány tři semináře na téma „Rizika týmové spolupráce uvnitř pedagogického sboru“. Tyto semináře byly určeny zaměstnancům škol zejména pak školním metodikům prevence. Šestihodinový kurz byl zaměřen především na efektivní komunikaci a spolupráci uvnitř pedagogického sboru a na případná úskalí, které mohou fungování pedagogického sboru ovlivňovat a působit negativně. Semináře se uskutečnily v Jindřichově Hradci, Táboře a Písku. Celkem se jich zúčastnilo přes 80 účastníků. Odborným lektorem seminářů byl PhDr. David Čáp, zkušený psycholog a psychoterapeut a lektor programů a seminářů zaměřených na oblast problematického chování dětí a dospívajících. V listopadu 2017 se OPHČ prostřednictvím krajského školského koordinátora podílelo na realizaci akreditovaného semináře pro pedagogické pracovníky „Prevence užívání tabáku, marihuany a alkoholu“, který pořádala organizace Jules a Jim, z.s.. Seminář se uskutečnil dne 23. listopadu 2017, zúčastnilo se 25 lidí.

3. Oblast Financování

Priorita 3.1.	Zachování grantového programu kraje a jeho rozšíření. Další finanční zdroje.
Ukazatele/ indikátory	• Výše finančních prostředků, uvolněných z rozpočtu Jihočeského kraje na podporu specifické primární prevence; • Finanční prostředky z MŠMT; • Počet jednání koordinátorky prevence RCH s cílem získávat další finanční zdroje na podporu specifické primární prevence; • Výše finančních prostředků na realizaci aktivit PP RCH pocházejících z dalších zdrojů.

Aktivita 3.1.1.	<i>Podpora a rozvoj programů zajišťující specifickou primární prevenci.</i>
Vyhodnocení	SPLNĚNO. Jihočeský kraj (v gesci OSOV) každoročně ze svého rozpočtu podporuje oblast primární prevence rizikového chování, zaměřenou především na specifickou primární prevenci rizikového chování ve školství. Kromě již zavedeného Dotačního programu „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje“ byl v roce 2017 vyhlášen nový dotační program „Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji“. Do prvně jmenovaného dotačního programu mohou žádat místní certifikovaní poskytovatelé protidrogových programů. V roce 2017 byly tyto projekty podpořeny celkovou částkou 1 300 000 Kč. Do druhého dotačního programu mohou žádat místní školy. V roce 2017 byly projekty škol v tomto dotačním programu podpořeny celkovou částkou 300 000 Kč.

Tabulka 2.4: Projekty podpořené z dotačního programu Jihočeského kraje „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje v roce 2017 – Opatření č. 1: Podpora specifické primární protidrogové prevence“

Realizátor	Schválené finanční prostředky (v Kč)
PORTUS PRACHATICE, o.p.s.	158 200
PORTUS PRACHATICE, o.p.s.	100 000
DO SVĚTA, z.s.	165 300
DO SVĚTA, z.s.	242 600
DO SVĚTA, z.s.	242 600
ARKÁDA – sociálně psychologické centrum, z.ú.	103 300 (nevyčerpáno / vráceno 69 932)
METHA, z.ú.	196 000
PorCeTa, o.p.s.	92 000
Dotace JČK schválená	1 300 000
Dotace JČK – skutečně vyčerpáno	1 230 068

Zdroj: OPHČ KÚ JČK

* Do Opatření č. 1 tohoto dotačního programu mohou žádat pouze externí poskytovatele certifikovaných programů primární prevence rizikového chování vykonávající svou činnost na území Jihočeského kraje.

Tabulka 2.5: Projekty podpořené z dotačního programu Jihočeského kraje Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji v roce 2017 – Opatření č. 2: Podpora programů prevence kriminality ve školství

Žadatel/ příjemce dotace	Schválené finanční prostředky (v Kč)
Střední škola a Základní škola Vimperk, Nerudova 267	25 000
Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola B. Schwarzenberga Písek, Lesnická 55	33 000
Střední odborné učiliště, Blatná, U Sladovny 671	27 000
Gymnázium, Střední odborná škola ekonomická a Střední odborné učiliště, Kaplice, Pohorská 86	25 000
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Milevsko, Čs. armády 777	25 000
Základní škola Vimperk, Smetanova 405	30 000
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Jindřichův Hradec, Jáchymova 478	27 000
Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Tábor, Náměstí T. G. Masaryka 788	25 000
Základní škola Lhenice, okres Prachatice	26 000
Střední odborná škola zdravotnická a Střední odborné učiliště, Český Krumlov, Tavírna 342	25 000
Obchodní akademie, České Budějovice, Husova 1	32 000
Dotace JČK CELKEM	300 000

Zdroj: OPHČ KÚ JČK

* Do Opatření č. 2 tohoto dotačního programu mohou žádat pouze právnické osoby vykonávající činnost mateřské, základní, střední školy na území Jihočeského kraje bez ohledu na zřizovatele nebo právní formu

Aktivita 3.1.2.	Zachování stávajících mechanismů finanční podpory – dotační programy kraje.
Vyhodnocení	SPLNĚNO. Mechanismy podpory byly zachovány.
Aktivita 3.1.3.	Aktivní spolupráce s MŠMT na zajištění finanční mechanismů podpory – dotační program MŠMT ČR ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování
Vyhodnocení	SPLNĚNO. V roce 2017 vyhlásilo MŠMT dva dotační programy zaměřené na podporu PPRCH a bezpečného klimatu ve školách: 1/ Dotační program na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování na rok 2017, který byl nově rozčleněn na tzv. Individuální projekty (mohou žádat poskytovatele programů PP a školy) a Krajské projekty, do kterých mohou žádat buď přímo kraje, nebo krajem zřízené organizace. V rámci tohoto dotačního programu bylo pro rok 2017 z Jihočeského kraje podáno celkem 13 projektů, z toho bylo podpořeno 9 v celkové výši 1 505 840 Kč. <i>Pozn.: V rámci dotačního programu byly podány také dvě žádosti od organizace Společně k bezpečí, z.s. a jedna žádost Portus Prachatice, o.p.s., jejichž sídlo je v Jihočeském kraji, ale tyto žádosti jsou tzv. celorepublikové, tedy nejsou započteny do výsledné částky.</i> 2/ Bezpečné klima v českých školách, nový dotační program, do kterého mohou žádat pouze školy a školská zařízení. V rámci tohoto dotačního programu bylo pro rok 2017 z Jihočeského kraje podáno celkem 14 projektů, z toho bylo podpořeno 14 v celkové výši 799 059 Kč. V roce 2017 se změnil systém hodnocení projektů. Na rozdíl od minulých let jsou od tohoto roku všechny projekty hodnoceny centrálně na MŠMT.

Tabulka 2.6: Projekty z Jihočeského kraje podpořené ze strany MŠMT ČR v roce 2017 z Dotačního programu na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování na rok 2017 a z Dotačního programu Bezpečné klima v českých školách na rok 2017.

Dotační program MŠMT na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování na rok 2017		
Individuální projekty		
Oprávnění žadatelé	Realizátor	Schválené finanční prostředky
Externí poskytovatelé programů PPRCH/ NNO	PorCeTa, o.p.s.	27 670,00 Kč
	Arkáda - sociálně psychologické centrum, z.ú.	113 523,00 Kč
	Metha, z.ú.	89 764,00 Kč
	Metha, z.ú.	69 160,00 Kč
	Portus Prachatice, o.p.s	158 949,00 Kč
	Portus Prachatice, o.p.s	223 398,00 Kč
	THEIA - krizové centrum o.p.s	123 040,00 Kč
	DO SVĚTA z.s.	144 286,00 Kč
	DO SVĚTA z.s.	298 480,00 Kč
Projekty NNO celkem		1 248 270,00 Kč
Projekty škol	Střední škola a Základní škola, Vimperk, Nerudova 267	54 470,00 Kč
Projekty škol celkem		54 470,00 Kč
Krajské projekty		
Kraj nebo jeho příspěvková organizace	Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice	203 100,00 Kč
Celkem z dotačního programu		1 505 840,00 Kč

Tabulka 2.6: Pokračování

Dotační program Bezpečné klima v českých školách na rok 2017		
Oprávnění žadatelé	Realizátor	Schválené finanční prostředky
Školy a školská zařízení	s.r.o. EDUCAnet - střední škola a základní škola České Budějovice	77 262,00 Kč
	Obchodní akademie, České Budějovice, Husova 1	23 400,00 Kč
	Vyšší odborná škola, Střední škola, Centrum odborné přípravy, Sezimovo Ústí, Budějovická 421	51 200,00 Kč
	Střední zdravotnická škola, Tábor, Mostecká 1912	64 947,00 Kč
	Dětský domov, Základní škola a školní jídelna, Horní Planá	80 000,00 Kč
	Střední odborná škola zdravotnická a Střední odborné učiliště, Český Krumlov, Tavírna 342	77 850,00 Kč
	Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Písek, Karla Čapka 402	25 000,00 Kč
	Gymnázium, Havlíčkova 13 Týn nad Vltavou	59 000,00 Kč
	Střední zdravotnická škola Jindřichův Hradec	42 800,00 Kč
	Základní škola a Mateřská škola Nová Bystřice	57 800,00 Kč
	Základní škola Prachatice, Národní 1018	74 500,00 Kč
	Základní škola a Mateřská škola Kardašova Řečice	46 300,00 Kč
	Základní škola Týn nad Vltavou, Malá Strana	40 000,00 Kč
	Základní škola waldorfská a mateřská škola České Budějovice o.p.s.	79 000,00 Kč
Celkem z dotačního programu		799 059,00 Kč
Dotace MŠMT pro projekty z JČK CELKEM		2 304 899,00 Kč

Zdroj: OPHČ KÚ JČK

Priorita 3.2.	Iniciace navyšování finančních prostředků kraje za účelem zachování kontinuity a stability systému specifické primární prevence rizikového chování.
Ukazatele/indikátory	- Výše prostředků, uvolněných z rozpočtu Jihočeského kraje na podporu specifické primární prevence - Vyjednávání financí z rozpočtu OŠMT - Jednání na úrovni samosprávy kraje
Aktivita 3.2.1.	Spolufinancování specifické primární prevence rizikového chování z rozpočtu OŠMT.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Tato priorita zůstává i nadále. Krajský koordinátor bude iniciovat jednání s vedením odboru o získání finančních zdrojů z rozpočtu OŠMT pro oblast prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních.
Aktivita 3.2.2.	Iniciace (aktivní vyhledávání) dalších možností financování.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Na konci roku 2016 byl Jihočeským krajem vyhlášen nový dotační program pro rok 2017 Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji, který je v Opatření č. 2 „Podpora prevence kriminality ve školství“ přímo určen školám na podporu realizace svých primárně preventivních projektů a vzdělávání pedagogický pracovníků v této oblasti. Celková alokovaná částka je 300 000 Kč. V roce 2017 pokračovala finanční spolupráce se společností E.ON Česká republika, s. r. o. při pořádání vzdělávacích akcí pro pracovníky v oblasti primární prevence rizikového chování. Především se jedná o finanční partnerství při pořádání krajské konference.

Zpracoval Bc. Tomáš Bílý, DiS.

3/ OBLAST romské menšiny

Koncepce integrace romské menšiny v Jihočeském kraji 2015–2017

1. Stručný popis oblasti

Důležitými subjekty romské integrace jsou krajské úřady, které zřizují funkci krajských koordinátorů pro romské záležitosti. Jejich činnost je legislativně ukotvena v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění zákona č. 231/2002 Sb., a je cílená na koordinaci a metodickou podporu dalších subjektů na lokální úrovni za účelem zlepšení sociální, kulturní i politické situace Romů.

Zásadní roli v romské integraci hrají obce a kraje v přenesené působnosti, které mají dle § 6, odst. 7 a 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů plnit ve svých správních obvodech úkoly napomáhající výkonu práv a integraci příslušníků romské komunity do společnosti¹⁷.

Samotná realizace a kontrola naplňování úkolů v praxi je obtížná kvůli absenci obsahového vymezení těchto úkolů, což umožňuje krajům i obcím v přenesené působnosti věnovat různou míru pozornosti záležitostem romských komunit.

Klíčovou pozici v realizaci Koncepce romské integrace mají mimo kraj v rámci přenesené působnosti úřady obcí s rozšířenou působností, které by měly ve vztahu k Romům uplatňovat integrační politiku. V rámci těchto obecních úřadů působí pracovníci, zajišťující integraci příslušníků romských komunit ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností. Pracovníci zjišťují a prosazují naplňování potřeb místních romských komunit, řeší dílčí problémy v sociálně vyloučených romských lokalitách a aktivně se zapojují do tvorby strategií obcí i měst směřujících ke zlepšení situace znevýhodněných Romů.

Činnost romských poradců je zásadním nástrojem pro uplatňování Koncepce romské integrace na lokální úrovni. V praxi poradcům komplikuje činnost řada překážek, zejména výkon kumulované funkce, kdy kromě romských záležitostí řeší i jiná nesouvisející témata (např. agendu kurátora pro mládež, což jim znemožňuje věnovat odpovídající pozornost agendě romských komunit. Pro obce může být finančně náročné vyčlenit pracovníka pro plnění této specifické agendy a průběžně vyhodnocovat vliv jeho činnosti na situaci romských komunit, dále mu zajišťovat další vzdělávání a metodickou podporu.

Úkoly v dané oblasti jsou kraji a obcím právní úpravou stanoveny pouze v obecné rovině. Proto Vláda ČR při stanovení priorit vychází z *Koncepce romské integrace*¹⁸ a *Zásad dlouhodobé Koncepce romské integrace do roku 2025*¹⁹. Cílem Vlády je dlouhodobě rozvíjet opatření k vyrovnání šancí a kompenzaci vstupních znevýhodnění, která brání Romům plnohodnotně participovat na kulturním, společenském i politickém životě většinové společnosti. Na plnění úkolů se podílí i kraje a obce, především v přenesené působnosti.

Řešit sociální vyloučení Romů je zásadní i z celospolečenského hlediska, protože tento jev ohrožuje sociální soudržnost, vyhrcoje vztahy mezi většinovou společností a vyloučenou menšinou a zvyšuje riziko šíření extremismu v české společnosti. Navrhovaná opatření v jednotlivých Strategiích se obvykle zaměřují na klíčové oblasti života sociálně vyloučených Romů, zejména na oblast vzdělávání, zaměstnanosti, předlužení, bydlení, zdravotnictví a oblast sociální. V těchto oblastech nemají Romové, ať už vzhledem ke strukturálním či k individuálně podmíněným překážkám, stejné příležitosti ve srovnání s majoritní populací a často čelí nerovnému zacházení. Posledním klíčovým tématem romské integrace je oblast bezpečnosti romských komunit, která zahrnuje dva aspekty – jednak ochranu Romů před pravicovým extremismem a jednak snížení kriminality a výskytu dalších forem rizikového chování v sociálně vyloučených romských lokalitách.

¹⁷ Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně pozdějších předpisů, § 6 odst.

(7) Krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti;

(8) Obecní úřad obce s rozšířenou působností ve svém správním obvodu plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti.

¹⁸ usnesení vlády ČR č. 279 ze dne 7. 4. 1999 o Koncepci politiky vlády vůči příslušníkům romské komunity napomáhající jejich integraci do společnosti

¹⁹ usnesení vlády ČR č. 1573 ze dne 7. 12. 2005

Koncepce romské integrace na celostátní úrovni si klade za cíl dosažení bezkonfliktního soužití s majoritní společností, vytyčila tyto základní priority, které by mimo vládní úrovně měly být realizovány i na regionální úrovni:

- Odstranění vnějších překážek, které brání začlenění příslušníků romských komunit do společnosti, tedy především odstranění všech forem diskriminace jednotlivců i celých skupin vymezených rasou, barvou pleti, národností, jazykem, příslušností k národu či etnické skupině.
- Zkušenosti z praxe naznačují, že současná ochrana před diskriminací je málo účinná a proto byl v roce 2004 přijat antidiskriminační zákon.
- Pomoc při odstraňování vnitřních překážek, které brání začlenění příslušníků romských komunit do společnosti, tedy především odstranění handicapu ve vzdělání a kvalifikaci.

Jedná se o komplex vyrovnávacích postupů, které sestávají z aktivit vedoucích ke vzdělanostní úrovni a profesní kvalifikaci. Jedním z nástrojů je například realizace koncepce včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, kde by měly klíčovou roli sehrát kraje a obce zřizováním přípravných tříd, případně motivací rodičů, aby jejich děti docházely do mateřských škol. Dále jde o zřizování funkce vychovatele – asistenta pedagoga ve školách s vyšší koncentrací romských dětí. Zkušenosti z praxe a kontakty se školami naznačují výraznou potřebu přípravy pedagogů nejen v oblasti multikulturní výchovy, ale i znalosti specifík romských komunit, kultury a zejména dovedností v komunikaci s rodiči romských dětí.

- Za účinnou metodu v oblasti sociální lze považovat programy terénní sociální práce ve vyloučených romských komunitách, která však musí být zajištěna proškolenými pracovníky;
- Je nezbytné vytvoření systému sociálního bydlení. Využívání institutu zvláštního příjemce dávek, především u rodin s dětmi a tím předcházet zadlužování a riziku ztráty bydlení;
- Zlepšení sociální úrovně příslušníků romských komunit snížením nezaměstnanosti, zlepšení bytové a zdravotní situace, předcházení sociálnímu vylučování v romských komunitách a odstraňování jeho následků;
- Zajištění rozvoje romské kultury a romského jazyka;
- Vytvoření tolerantního prostředí bez předsudků, v němž příslušnost ke skupině vymezené rasou, barvou pleti, národností, jazykem či příslušností k národu není důvodem k odlišnému posuzování jednotlivce a zacházení s ním;
- Zajištění bezpečnosti příslušníků romských komunit (asistenti prevence kriminality).

2. Cílová skupina

Obecné vymezení cílové skupiny a její popis

Situace romské menšiny patří k nejnaléhavějším otázkám vývoje české společnosti po roce 1989. Je vážnou výzvou ve sféře lidsko-právní, sociálně-ekonomické a v poslední době stále více rovněž bezpečnostní. Přes dílčí úspěchy, např. při rozvoji romského jazyka, kultury či při vytváření struktury a institucí napomáhajících integraci Romů, se nepodařilo dosáhnout celkového pozitivního obratu. Zesilují trendy vedoucí k marginalizaci, sociálnímu vyloučení a k územní segregaci části Romů. Romové čelí denně předsudkům, nesnášenlivosti a diskriminaci. Část Romů podléhá skepsi, apatii či rozhořčení, mnozí nemají dostatečnou důvěru v sebe sama a ani ve společnost. Vzhledem k možnostem, jež se otevřely před českou společností zhroucením komunistického režimu před více než dvaceti lety, je tento vývoj zahanbující a eticky nepřijatelný. Je vážným útokem na základní práva, svobodu, důstojnost a rovnost. Další prohlubování negativních trendů by navíc mohlo vést ke kolapsu společenské soudržnosti, a k bezpečnostnímu riziku.

V posledních několika letech dramaticky zesílily některé negativní jevy, např. v oblasti bydlení, územní segregace či předluženosti. Dochází k setrvalému nárůstu sektoru ubytoven, v nichž žijí vedle sebe romské rodiny s dětmi a jednotlivci, kteří jsou v obtížné životní situaci (osoby po výkonu trestu, bezdomovci, drogově závislí), přičemž většina z nich nemá šanci ubytovny opustit – mnohdy nemají šanci se na ubytovny dostat. Objevují se potíže v soužití mezi romskou menšinou a většinovou populací rovněž v místech, kde tomu tak dříve nebylo. Novým fenoménem, který lze pozorovat výrazně od roku 2011, jsou masové sociální nepokoje, které se odvíjí od místních potíží v soužití, někdy posílených vnitřní migrací Romů a dalších chudých za dostupným bydlením. Někdy napětí graduje do podoby otevřených střetů, v nichž se většinové obyvatelstvo přidává na stranu krajně pravicových svolavatelů a organizátorů akcí. Policie ČR však prozatím dovedla v této obtížné situaci zajistit bezpečnost Romů i majoritní společnosti. Nadále však roste napětí a tendence obyvatel

k extrémním řešením. Zhoršuje se nejen reálná situace, ale i společenská nálada. Roste frustrace a pocit bezvýchodnosti, jak na straně Romů, tak i na straně majoritní společnosti.

Vymezení – pokus o kvantifikaci

Početní zastoupení obyvatel romské menšiny v Jihočeském kraji lze pouze odhadovat na základě terénní sociální práce romských poradců a terénních pracovníků. Z tabulky vyplývá, že největší početní zastoupení obyvatel cílové skupiny je ve velkých městech kraje: České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek a Tábor.

Tabulka 3.1: Odhad počtu obyvatel romského etnika v Jihočeském kraji (za rok 2011)

Pořadí podle počtu osob romského etnika	obec	Počet obyvatel	Odhady počtu z terénu	Podle sčítání lidu
1	České Budějovice	154 443	2 500	42
2	Český Krumlov	42 099	1 600	73
3	Jindřichův Hradec	47 732	1 500	14
4	Písek	51 964	800	44
5	Tábor	80 664	600	22
6	Prachatice	33 602	500	18
7	Strakonice	45 309	450	17
8	Vimperk	17 711	200	8
9	Kaplice	19 846	200	0
10	Soběslav	22 124	175	7
11	Týn nad Vltavou	14 041	150	3
12	Třeboň	25 239	150	15
13	Milevsko	18 697	158	4
14	Trhové Sviny	18 477	100	2
15	Vodňany	11 818	50	3
16	Dačice	19 778	30	1
17	Blatná	13 916	30	1
Celkem (rok 2011)		637 460	9 193	274
Celkem (rok 2001)		625 267		613

Situaci romské komunity v našem kraji lze charakterizovat jako stabilní. Dle kvalifikovaných odhadů romských poradců a terénních pracovníků žije v našem kraji dlouhodobě přibližně kolem 9 000 Romů (Rumungro – tzv. slovenští Romové, vlachike Roma – tzv. olašští Romové, ungrike Roma – tzv. maďarští Romové). Většina Romů pochází z oblasti východního Slovenska. Nejpočetnější romské komunity žijí ve všech bývalých okresních městech našeho kraje.

Podle výsledků sčítání lidu v roce 2011 uvádí statistický úřad úbytek romské menšiny v kraji. Toto je ale pouze důsledek skutečnosti, že se Romové ve sčítacích formulářích ke své národnosti nehlásí. Důvody nejsou známy.

Koordinace na kraji a obcích

Koordinaci v Jihočeském kraji vykonává **krajský koordinátor pro romské záležitosti**.

Problematika je zařazena na odbor Sociálních věcí a zdravotnictví (od listopadu 2016 nově Odbor sociálních věcí), oddělení prevence a humanitních činností, kde působí krajský koordinátor pro záležitosti romské menšiny.

Romský koordinátor pořádá pravidelná pracovní setkání a semináře s romskými organizacemi, romskými poradci obcí s rozšířenou působností a terénními pracovníky. Pracovní skupinu tvoří pracovníci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností pověřeni agendou integrace příslušníků romské komunity do společnosti.

Významná jsou i setkání na celostátní úrovni, poradách, seminářích a dalších aktivitách pro romské koordinátory a poradců, které pořádá Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny.

Na obecních/ městských úřadech obcí s rozšířenou působností jsou již zpravidla kontaktní osoby, které se touto problematikou zabývají. Funkce romských poradců jsou na většině úřadů kumulované, obvykle s výkonem činností kurátora pro dospělé, protidrogového koordinátora apod. S ohledem na reformu veřejné správy, a tím i zmenšení bývalých správních obvodů, pokládáme toto spojení za přirozené, ale ne zcela vyhovující. S výkonem činnosti romského poradce není spojen žádný dotační titul ze strany státu na podporu jeho činnosti.

Obce s rozšířenou působností mají na druhou stranu možnost požádat si o neinvestiční dotaci na zřízení pozice terénního sociálního pracovníka se zaměřením na romskou komunitu, v dotačním programu „Podpora terénní práce“ Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

V následujícím období bude nutné směřovat hlavní úsilí k větší aktivizaci romského neziskového sektoru v našem kraji, a k posílení terénní sociální práce v lokalitách, kde žijí dlouhodobě nezaměstnaní Romové.

Tabulka 3.2: Seznam romských poradců a terénních sociálních pracovníků obcí s rozšířenou působností Jihočeského kraje (stav v roce 2017)

Obecní úřad	pověřený pracovník	e-mail
České Budějovice	Mgr. Bc. Miroslav Dobiáš	dobiasm@c-budejovice.cz
Trhové Sviny	Jana Průková	socpece@tsviny.cz
Týn nad Vltavou	Bc. Edita Cichová	edita.cichova@tnv.cz
Tábor	Hana Musilová	hana.musilova@mutabor.cz
Soběslav	Jana Háková	hakova@musobeslav.cz
Jindřichův Hradec	Mgr. Marcela Longinová	longinova@jh.cz
Dačice	Mgr. Dagmar Čermáková	kurator@dacice.cz
Třeboň	Mgr. Lucie Vejberová	lucie.vejberova@mesto-trebon.cz
Písek	Mgr. Martina Jeřábková	martina.jerabkova@mupisek.cz
Milevsko	Mgr. Jana Krihová, DiS.	jana.krihova@milevsko-mesto.cz
Strakonice	funkce není ustanovena	
Vodňany	Mgr. Júsuf Traore	traore@muvodnany.cz
Blatná	Bc. Markéta Koubková	koubkova@mesto-blatna.cz
Český Krumlov	Ing. Jiří Čermák	jiri.cermak@ckrumlov.cz
Kaplice	Bc. Lucie Bublíková	bublikova@mestokaplice.cz
Prachatice	Hana Rabenhauptová	hana.rabenhauptova@mupt.cz
Vimperk	Anna Chytrová	anna.chytrova@mesto.vimperk.cz

Cíle a priority v oblasti integrace romské menšiny

Hlavní úkoly romského koordinátora:

- Sledovat a analyzovat situaci romských komunit v regionu, a to v oblasti zaměstnanosti, bydlení, školství, zdravotního stavu, bezpečnosti, společenského a kulturního života;
- Koordinovat činnost romských poradců, terénních sociálních pracovníků obcí s rozšířenou působností a romských pedagogických pracovníků na školách (ve spolupráci s pracovníky odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Jihočeského kraje);
- Podporovat terénní sociální práci ve vyloučených romských komunitách či v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením;
- Aktivizovat romské neziskové organizace v Jihočeském kraji;
- Spolupracovat s obecními samosprávami, orgány státní správy při hledání konsensu mezi požadavky majority a reálnou situací romských komunit;
- Spolupracovat s romskými i neromskými státními i nevládními organizacemi při řešení romské problematiky;
- Spolupracovat na projektech sociální prevence, prevence kriminality a protidrogové prevence;
- Vytvořit romskou reprezentaci na úrovni kraje

Úkoly krajského romského koordinátora Jihočeského kraje vyplývající z naplňování Koncepce romské integrace na období 2015-2017

Priorita 1: Oblast mapování situace

Priorita 2: Oblast koordinace

Priorita 3: Oblast financování

Priorita 4: Oblast vzdělávání

Priorita 1: Oblast mapování situace	
Indikátory	Strukturovaná Závěrečná zpráva o činnosti koordinátora a aktuální situaci v oblasti opírající se o provedená šetření a analýzy v kraji a data získaná prostřednictvím krajských a obecních institucí v oblastech: • naplňování kulturních potřeb romské menšiny • zaměstnanosti • bydlení • zdravotního stavu • bezpečnosti • činnost NNO v kraji
Strategie	Shromážděním objektivních dat, prohloubením spolupráce se samosprávami a institucemi získat za určité časové období dosaženou úroveň naplňování Koncepce romské integrace v kraji.
Výsledky	Písemné vyhodnocení závěrečné zprávy o stavu romské menšiny za dané období
Gestor	Krajský romský koordinátor
Opatření 1.1	Naplňování kulturních potřeb romské menšiny v Jihočeském kraji
Aktivity	1.1.1: Přehled romských kulturních akcí JČK (festivaly, výstavy, koncerty, besedy) 1.1.2: Spolupráce se vzdělávacími institucemi (ZSF JCU České Budějovice) 1.1.3: Zapojení do přípravy aktivit romských NNO v kraji
Výstupy	Přehled romských kulturních akcí v Jihočeském kraji (festivaly, koncerty, besedy, výstavy, apod.) za kalendářní rok, včetně shromáždění propagačních materiálů akcí, fotodokumentace akcí, provedené medializace písemného vyhodnocení akcí (články v tisku apod.). Aktivně spolupracovat s institucemi, které jsou nakloněny udržení romské kultury a jazyka, podílet se na přípravě aktivit organizovaných NNO v kraji a dalšími institucemi.
Termín	Po dobu platnosti koncepce
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ Romové mají zájem o zachování vlastní kultury, tradic, zvyků, poznání historie, společně organizují a snaží se o udržení výše uvedeného, a to prostřednictvím realizace volnočasových aktivit. Neziskovým organizacím, aktivistům, kteří se věnují romské kultuře, průběžně doporučujeme, aby neustále pracovaly na projektech spojených s udržením romské tradiční kultury, pořádání kulturních akcí pro širokou veřejnost. Chtěli bychom pokračovat v pořádání seminářů a besed k historii Romů, aby veřejnost vnímala romskou kulturu jako něco, co má tradici. V Jihočeském kraji se v roce 2017 se konala jediná kulturní akce určená pro romskou veřejnost ve městě Český Krumlov, s názvem Rom Fest 2017. Proběhla dne 29.7.2017. S romskými aktivisty a neziskovými organizacemi v Jihočeském kraji se snažíme spolupracovat na pořádání různých besed, seminářů k udržení romských tradic, jazyka a řemesel. Ve spolupráci se Salesiánským střediskem dětí a mládeže v Českých Budějovicích v rámci Dne Romů, které se uskutečnilo dne 9. 4. 2017 v zahradě Oratoře, organizátoři poskytují návštěvníkům náhledy řemeslných umění, většinou pletení košíků, kovářské řemeslo, práce s kovem, drátem, nebo dřevem.
Opatření 1.2	Spolupráce při zajišťování aktivní politiky zaměstnanosti romských občanů
Aktivity	1.2.1: Monitorovat rekvalifikační kurzy pro dlouhodobě nezaměstnané 1.2.2: Monitorovat oblast veřejně prospěšných prací, společensky umístitelných míst
Výstupy	Přehled: míra nezaměstnanosti u romských občanů (odhad) Přehled o realizovaných rekvalifikačních kurzech ÚP v kraji, jejich vyhodnocení ve spolupráci s pověřeným pracovníkem ÚP oblast veřejně prospěšných prací (NNO, romské a další firmy). Veřejně prospěšné práce plní současně několik důležitých cílů, především zabraňují ztrátě pracovních dovedností a návyků, dotace od státu směřují do ekonomicky slabých společenství, a to způsobem, který je většinově akceptovatelnější než vyplácení sociálních dávek, nestigmatizuje příjemce a nabízí potřebné práce nebo služby. A právě z tohoto důvodu by mělo být vynaloženo na podporu veřejně prospěšných prací více finančních prostředků.
Termín	V průběhu 2015-2017
Vyhodnocení	PRŮBĚŽNĚ MONITOROVÁNO Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 – 64 let (dále jen podíl

	nezaměstnaných) v průběhu roku dosáhl nejnižší hodnoty v měsíci říjnu – 2,6 %. Naopak nejvyšší podíl nezaměstnanosti 4,6 % byl evidován v lednu 2017. Průměrným podílem nezaměstnaných na obyvatelstvu se Jihočeský kraj v průběhu roku 2017 řadil na 3. – 6. místo v pořadí krajů s nejnižším podílem nezaměstnaných. V lednu a v únoru zaujímal 6. místo a v dalších měsících se pohyboval většinou na 4. – 5. místě, v měsících červenec, srpen a září dokonce na 3. místě. Na konci roku 2017 byl Jihočeský kraj v podílu nezaměstnaných na 5. místě za Prahou, Plzeňským, Královéhradeckým a Pardubickým krajem. Počet evidovaných nezaměstnaných k 31.12.2017 ve srovnání se stejným obdobím minulého roku byl o 5 273 osob nižší a činil 14 112 uchazečů. V Jihočeském kraji bylo v roce 2017 celkově vynaloženo na politiku zaměstnanosti 707 498 tis. Kč, přičemž na aktivní politiku zaměstnanosti (včetně všech finančních prostředků z Evropského sociálního fondu - dále jen ESF) to bylo 199 012 tis. Kč a na pasivní politiku zaměstnanosti 508 486 tis. Kč. V roce 2017 bylo zařazeno do rekvalifikačních kurzů v Jihočeském kraji celkem 1 162 uchazečů resp. zájemců o zaměstnání. Z toho 881 osob nastoupilo do některého z rekvalifikačních kurzů zajišťovaných Krajskou pobočkou v Českých Budějovicích, 281 osob zahájilo tak zvanou zvolenou rekvalifikaci. Krajská pobočka v Českých Budějovicích v roce 2017 realizovala také externí poradenské činnosti, kterých se účastnilo celkem 630 osob. Mezi nejpočetněji obsazované patřily rekvalifikační kurzy se zaměřením na práci s PC (základy, obsluha – 396 osob i rozšíření znalostí na specializované programy – 98 osob), kurzy zaměřené na práci v sociálních službách (72), kurzy svařování (58), kurzy pro obsluhu elektrovoziků a motovoziků (52), profesní kvalifikace „Strážný“ (51) a profesní kvalifikace v gastronomii (37). Vzhledem k tomu, že na trhu práce je v současné době velká poptávka po řidičích, byly v roce 2017 hodně realizovány i kurzy se zaměřením na získání profesního průkazu (44). O kurzy na řidičská oprávnění na skupinu „C“, „C+E“, „D“ a „D+E“ si uchazeči žádali formou zvolené rekvalifikace – nebyl vysoutěžen realizátor pro tyto kurzy. V roce 2017 také uchazeči a zájemci požadovali řemeslné profesní kvalifikace v oboru elektro (34). Do kurzů k zahájení podnikání nastoupilo 22 osob. V rámci veřejně prospěšných prací (dále jen „VPP“) bylo v roce 2017 v Jihočeském kraji celkem vytvořeno 1 148 pracovních míst, loni to bylo 1 442 pracovních míst. Na pracovní místa vytvořená v rámci veřejně prospěšných prací byli doporučováni zejména uchazeči (ve výjimečných a odůvodněných případech i opakovaně), kterým je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče. Z celkového počtu uchazečů podpořených tímto nástrojem tvořily ženy 51,2 %. Dlouhodobě evidovaných uchazečů (s evidencí nad 12 měsíců) bylo takto podpořeno 22,0 % (celkem 259 umístěných osob), uchazečů ve věku nad 50 let 51,7 % (celkem 609 umístěných), osob pečujících o děti do 15 let 21,6 % (celkem 254 umístěných), osob zdravotně postižených 17,9 % (tj. 211 osob) a uchazečů po výkonu trestu 0,5 % (tj. 6 podpořených osob). Další početnou skupinou podpořených osob byli uchazeči o zaměstnání ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Z celkového počtu umístěných uchazečů na veřejně prospěšné práce bylo 31,5 % uchazečů pobírajících dávky pomoci v hmotné nouzi. Vytvořená pracovní místa byla zaměřena především na údržbu veřejných prostranství a úklidové práce v obcích, dále na pomocné a úklidové práce v neziskových organizacích. Výše finančních prostředků, které byly v roce 2017 vyčerpány na podporu uchazečů o zaměstnání umístěných v rámci nástroje VPP, činila celkem 119 136 622 Kč (z toho v rámci národních prostředků vyplaceno 72 606 921 Kč).
--	--

Opatření 1.3	Spolupráce s obcemi v oblasti bydlení
Aktivity	1.3.1: Příklady dobré praxe na místní úrovni v kraji a zapojení obcí a měst do koncepce sociálního bydlení 1.3.2: Působení vládní Agentury pro sociální začleňování ve městě České Velenice
Výstupy	1. Špatné bydlení, často ve vyloučených lokalitách či na „špatných adresách“, charakterizuje životní situaci značné části romské menšiny. Romové a romské rodiny, žijící mimo vyloučené lokality, často narážejí na obavy, předsudky a diskriminaci ze strany pronajímatelů nemovitostí. Tíživým, rozrůstajícím se fenoménem je paralelní

	segment drahého, nekvalitního bydlení na ubytovnách. Doplatek na bydlení je v současnosti nepřiměřeně využíván na úhradu předražených forem bydlení. Nastartovat celkové změny se, přes příklady dobré praxe na místní úrovni, zatím nedaří. Klíčovým elementem je přitom absence sociálního bydlení. 2. Působení Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách ve městě České Velenice
Termín	V průběhu 2015-2017
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ Na zvýšení dostupnosti bydlení pro skupiny ohrožené sociálním a prostorovým vyloučením se zaměřuje Koncepce bydlení ČR do roku 2020, která byla vládou schválena dne 13. července 2011 usnesením č. 524. Koncepce stanovuje několik úkolů, které mají přímou vazbu na zvýšení dostupnosti bydlení pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (odpovědnost za plnění těchto úkolů je stanovena společně MPSV a MMR). V Jihočeském kraji nemáme informace o získání, či realizaci projektů bydlení, či revitalizace sociálně vyloučených lokalit. Z hlediska samotných Romů však vidíme možnosti v tom, aby vláda ČR začala na tuto problematiku sociálního bydlení více reagovat a inspirovat se praxí jiných zemí EU (výstavba bytů, domů pro sociálně slabé občany, skutečně dostupné sociální bydlení). V Jihočeském kraji existují různé formy bydlení pro osoby v tíživé bytové a sociální situaci, a to v podobě zařízení sociálních služeb (azylové domy – pro ženy, pro muže, pro matky s dětmi, pro rodiny) a v podobě substandardního bydlení (ubytovny, různé hotely, hostely). Tato zařízení poskytují však ubytování krátkodobého charakteru. Cena za substandardní bydlení je mnohdy tak vysoká, že pokud ji klient zaplatí, nezbyvá mu moc peněz na živobytí, natož, aby například splácel předchozí dluhy z nájmu městského bytu, a tím má i mizivou šanci na získání budoucího bydlení v městském bytě. Takovýchto příkladů lze uvést mnoho. V minulých letech docházelo k sestěhovávání Romů do jednoho domu, v posledních několika letech se snaží obce a města tyto praktiky odbourávat. Pro soukromé vlastníky je ubytovávání Romů na ubytovnách nenáročným způsobem, jak vydělat velké peníze za krátkou dobu, ceny za ubytování jsou vysoké. Velmi často se setkáváme s diskriminací Romů na trhu s byty – s klientem pracovníci/terénní pracovníci zavolají na inzerát související s pronájmem bytu – pronajímatel se ptá, zda jsou potenciální nájemci Romové, jakmile se sdělí, že ano, ihned zavěsí telefon anebo řeknou, že Romům byty nepronajímají, toto stanovisko bylo sděleno i několikrát ze strany realitních kancelářů. Jako příklad dobré praxe bychom mohli uvést spolupráci mezi odborem sociálních věcí a odborem investic a správy majetku ve městě Milevsko, kde se společně řeší jednotlivé problémy romských klientů spojených s bydlením, spolupracují při zpracování podkladů souvisejících s přidělením bytu. Institut zvláštního příjemce ze strany pronajímatelů za dobu činnosti současného terénního sociálního pracovníka se zaměřením na romskou komunitu doposud využit nebyl. V Milevsku fungují dva romští domovníci. Tito domovníci dbají o čistotu a pořádek v domech kde žijí převážně romští nájemníci. Magistrát města České Budějovice má zpracovaný „Strategický plán rozvoje města – 2017“, který zohledňuje informace o bytovém fondu města. V plánu je uvedena nutnost řešení dostatečné nabídky standardizovaných bytů a jejich dostupnost pro sociálně vyloučené osoby. Bytový fond města má k dispozici byty pro Romy, ale ve většině případů k přidělení bytu nedojde pro nesplnění stanovených podmínek pro přidělení. Daří se realizovat výměna bytu za např. menší byt nebo byt s nižším nájemným. V Jihočeském kraji nabízí ubytování řada ubytoven. Nejvíce ubytovaných romských občanů je ubytováno v soukromých ubytovnách ve Větrní u Českého Krumlova. Je tam ubytováno cca 300 osob. Příkladnou ubytovnou, kde se dodržují veškerá daná pravidla užívání prostor a pořádku, je ubytovna hotelového bydlení ve Velešíně u Kaplice. Dalším městem s vysokou koncentrací romských uživatelů soukromých ubytoven je i v Českých Velenicích, kde užívají ubytování většinou ve vietnamských ubytovnách, či soukromých osob. Stejně informace máme i od dalších obcí a měst v Jihočeském kraji, například z města Písek, kde se chystá za pomoci vládní Agentury pro sociální začleňování návrh Strategického plánu sociálních služeb na období 2018-2021. Kolik celkem romských občanů užívá služeb ubytoven v Jihočeském kraji nelze

	spolehlivě zjistit, mj. i z důvodu neustálé migrace z jedné ubytovny do druhé. Společný odhad, učiněný s terénními pracovníky, kolik Romů by mohlo bydlet v těchto ubytovnách v Jihočeském kraji, činí cca 1000 – 1200 osob.
Opatření 1.4	Podpora integrace Romů na místní úrovni
Aktivity	1.4.1 Ve spolupráci se samosprávami využívat možnosti vstupu Agentury pro sociální začleňování, která pomáhá obcím a městům při mapování a poznávání problémů sociálně vyloučených lokalit a jejich obyvatel, při přípravě a nastavování dlouhodobějších procesů pro jejich řešení a při získávání financí na tyto postupy. 1.4.2: Podpora terénní práce a posílení a rozšíření počtu romských poradců na obcích a městech
Výstupy	Agentura pro soc. začleňování propojuje místní subjekty (města a obce a jejich úřady, ale také neziskové organizace, školy a školská zařízení, úřady práce, zaměstnavatele, policii a veřejnost), aby při sociálním začleňování spolupracovaly. Spolupracuje s ministerstvy, přenáší informace z komunální úrovně směrem ke státní správě, podílí se na formování státní politiky sociálního začleňování a její koordinaci. V současné chvíli Agentura spolupracuje s 26 městy a obcemi z celé České republiky. Agenturu lze výstižně definovat jako řešitele sociálního problému, který se nejviditelněji projevuje vznikem tzv. sociálně vyloučených lokalit s převahou romského obyvatelstva. Posílení a rozšíření počtu romských poradců, či terénních pracovníků je potřeba vyhodnotit i v kontextu nedostatečného počtu sociálních pracovníků v obcích, což je fenomén, jímž se zabývá Strategie sociálního začleňování do roku 2020. Nejvhodnějším systémovým řešením je zřízení pozice romského poradce na obcích (alespoň obcích s rozšířenou působností), podobně jako existoval systém romských poradců na okresních úřadech (změna zákona o obcích).
Termín	V průběhu 2015-2017
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ Samostatné funkce romských poradců na ORP Jihočeského kraje lze doporučit zřizovat alespoň v sedmi bývalých okresních městech (Strakonice, Č. Budějovice, Písek, J. Hradec, Tábor, Prácheň, Český Krumlov). Bylo by zároveň potřebné zajistit finanční prostředky na činnost těchto pracovníků. Ve městě Strakonice považujeme za nutné přesvědčit vedení města, že je nutné pověřit výkonem této agendy samostatného, konkrétního pracovníka. Nejsou známy jiné obce, mimo ORP, kde by pracovníci s touto náplní působili. Zřízení funkce romského poradce není pro obce závazné zákonem, touto agendou se pouze obvykle pověřují stávající zaměstnanci, většinou sociálních odborů, obvykle velmi malým pracovním úvazkem. Velkou překážkou pro zřízení funkce romského poradce ve větším rozsahu jsou samozřejmě finanční prostředky. Zatímco kraje mají možnost získat finance na výkon (alespoň části) agendy koordinátora pro romské záležitosti z dotačního programu Úřadu vlády ČR pod názvem „Podpora koordinátorů pro romské záležitosti“, obce tuto možnost nemají. Bylo by vhodné vytvořit účelový program pro ORP na zajištění funkce romského poradce. Navýšení pracovního úvazku lze doporučit ve všech ORP Jihočeského kraje. V roce 2017 v Jihočeském kraji působilo celkem pět terénních pracovníků, podpořených z programu Terénní práce Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny. Tito pracovníci působili v Českém Krumlově, Táboře, Písku, Milevsku a ve Větřní. Považovali bychom za potřebné zřídit tato místa terénních pracovníků minimálně ještě v těchto městech (ORP) Jihočeského kraje: Jindřichův Hradec, Vodňany, Soběslav a Strakonice. Romský koordinátor se v roce 2017 pravidelně účastnil jednání na úrovni lokálního partnerství, v rámci pracovních skupin pro bezpečnost a sociální služby Agentury pro sociální začleňování ve městě České Velenice. Pravidelně přispíval informacemi, které pomáhaly naplňovat stanovené priority a opatření, a které jsou pro zástupce obce důležité pro plánování a vyhodnocování jednotlivých kroků. Romský koordinátor přispěl svými zkušenostmi a vědomostmi o stavu romské menšiny v Jihočeském kraji k vytvoření Strategického plánu sociálního začleňování města České Velenice pro období 2015 - 2018. Aktivně se také zapojil do spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování v případě v pořadí třetího zapojeného města v Jihočeském kraji, a to města Písek.

	Zúčastňuje se pravidelně jednání v pracovní skupině Lokálního partnerství - Sociální práce a rodina a Dluhy a aktivně se pracuje na návrhu Strategického plánu sociálních služeb pro město Písek.
Opatření 1.5	Bezpečné soužití a spolupráce s bezpečnostními složkami státu v oblasti extremismu.
Aktivity	1.5.1: Spolupracovat se skupinou styčného důstojníka Krajského ředitelství Policie ČR, tím se myslí zejména výměna informací v oblasti kriminality občanů romské menšiny a jejich bezpečnosti 1.5.2: Nadále rozvíjet program asistent prevence kriminality, průběžně jej vyhodnocovat a zvyšovat podíl Romů/ Romek zapojených do programu
Výstupy	- Monitorování situace v kraji z hlediska bezpečnosti občanů vůči extrémistickým skupinám ve spolupráci se styčným důstojníkem pro národnostní menšiny - Program asistent prevence kriminality je jednoduchým a efektivním nástrojem prevence kriminality, jehož velkou předností je přímé zapojení příslušníků romské menšiny do prevence a zvyšování zaměstnanosti u těžko zaměstnatelných osob.
Termín	V průběhu 2015-2017 – plněno průběžně
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ Styčná důstojnice pro menšiny Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje úzce spolupracuje s krajským koordinátorem pro záležitosti romské menšiny. V roce 2017 proběhla společná setkání v rámci pracovních jednání romských poradců a sociálních kurátorů na Krajském úřadě Jihočeského kraje, kde dochází k předávání informací. V případě potřeby jsou realizována jednání ke konkrétně zjištěným problémům a podnětům. Dále v měsíci březnu 2017 proběhlo společné setkání styčných důstojníků pro menšiny a koordinátorů pro záležitosti romské menšiny. Toto setkání organizoval Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, jakožto věcný gestor pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám ve spolupráci s Kanceláří Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a Ředitelstvím služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR. Styčná důstojnice i v roce 2017 byla v kontaktu s manažerkou prevence kriminality Krajského úřadu Jihočeského kraje v záležitostech týkajících se menšin. V oblasti prevence extremismu a v menšinové problematice je opět spolupracováno s romskými koordinátory obcí, nevládními a neziskovými organizacemi, základními a středními školami, ve kterých dochází formou besed k předávání obecných informací k problematice extremismu. Styčná důstojnice pro menšiny se dále podílí a účastní jednání pracovní skupiny pro osoby v krizi v rámci plánování sociálních a souvisejících služeb na území ORP Český Krumlov. Závěrem je nutné uvést, že i když Policie není poskytovatelem žádných programů v oblasti prevence a sociálních služeb, ke zvyšování bezpečnosti přispívá činnost asistentů prevence kriminality a spolupráce s Policií ČR je na dobré úrovni. V Jihočeském kraji máme tyto pozice obsazené v počtu 16 asistentů prevence kriminality a to ve městech: České Budějovice (7), České Velenice (3), Písek (2), Strakonice (2), Vimperk (2).
Opatření 1.6	Rozvoj neziskových organizací, které nejsou poskytovateli sociálních služeb
Aktivity	1.6.1: Aktivizace romských NNO k předkládání projektů a zaměření činnosti na aktivity s dětmi a mládeží 1.6.2: Pravidelné setkávání romských a proromských NNO a výměna zkušeností
Výstupy	Přehled užší spolupráce s NNO v kraji, které se věnují romské komunitě: aktivizace jejich činnosti v oblasti volného času dětí, -Pravidelná setkání romských NNO (výměna zkušeností, informace o dotacích, -Prezentace příkladů dobré praxe v NNO
Termín	V průběhu 2015 - 2017
Vyhodnocení	Neziskové organizace v Jihočeském kraji zabývající se romskou menšinou jsou pravidelně informovány ze strany krajského koordinátora o výzvách v rámci romské integrace na Úřadě vlády ČR, výzvách Jihočeského kraje (každoroční leták grantů a dotací z JČK), i o dalších možnostech získání finančních zdrojů na činnost. Kromě toho se předávají informace při pracovních poradách s terénními pracovníky (2x v roce 2017), pracovníky NNO a romskými poradci (3x v roce 2017), působícími na obecních úřadech ORP Jihočeského kraje. Kromě oficiálních informačních a metodických schůzek byla v roce 2017 uskutečněna řada osobních kontaktů koordinátora s romskými poradci, terénními pracovníky, s dalšími úředníky obecních

	úřadů, zástupci lokálních samospráv a zástupci nevládních neziskových organizací v Jihočeském kraji za účelem metodické pomoci při řešení konkrétních problémů v lokalitách. Při konzultacích aktivit neziskových organizací s romským koordinátorem byly obvykle řešeny volnočasové aktivity pro děti a mládež, a jednorázové akce v rámci fungování nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. S romskými poradci jsme se zabývali aktuálním stavem Romů v Jihočeském kraji, mj. zajištěním bezpečnosti Romů v sociálně vyloučeném prostředí před pravicovým extremismem.
--	---

Priorita 2 Oblast koordinace	
Indikátory	Udržení současného systému koordinace problematiky integrace romské menšiny v JČK, průběžné poskytování informací o realizovaných programech, prohloubení spolupráce se samosprávou a centrálními orgány
Strategie	Pravidelnými poradami s romskými poradci, terénními pracovníky, výměnou zkušeností, dosáhnout zkvalitnění celkové koordinace směrem k obcím a efektivnější naplňování úkolů koncepce romské integrace.
Gestor	Krajský romský koordinátor

Opatření 2.1	Zachování stávajícího systému koordinace romských poradců na ORP
Aktivity	2.1.1: Pravidelná setkávání s romskými poradci 2.1.2: Zajištění průběžné a komplexní informovanosti romských poradců, zejména z centrálních orgánů Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen RVPZRM)
Výstupy	Zápisy z pracovních porad s romskými poradci, seznamování se s příklady dobré praxe přímo v terénu, organizace seminářů a vzdělávacích aktivit podle aktuální potřeby. Pravidelná setkání romských NNO (výměna zkušeností, informace o získávání dotací). Prezentace příkladů dobré praxe v těchto organizacích.
Termín	V průběhu 2015 - 2017
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ Krajský koordinátor se pravidelně se účastnil pracovních porad s romskými poradci ORP Jihočeského kraje na krajském úřadě (2x v roce 2017). Na pracovních jednáních romští poradci diskutují o možnostech zlepšení pozice Romů v kraji a koordinují své postupy, při pracovních jednáních si vyměňují příklady dobré praxe. V roce 2017 jsme se při poradách a koordinačních setkáních zaměřovali na prosazování principů inkluzivního vzdělávání ve vztahu k romským dětem, na podporu zaměstnanosti Romů, bydlení a řešení jejich zadluženosti, na prevenci rizikových forem chování rozšířených na území vyloučených lokalit. Určitou překážkou pro větší zapojení romských poradců je jejich kumulovaná funkce. Ti většinu své pracovní činnosti věnují agendě s větším pracovním úvazkem, tj. sociální kurátorství pro mládež, OSPOD, protidrogový koordinátor apod. Dále se ve spolupráci s romským koordinátorem realizují pracovní setkání s představiteli samospráv a předávají se jim dostupné informace, náměty na aktivity a projekty zaměřené na řešení problémů romské menšiny v konkrétním městě, obci. Takových setkání se v roce 2017 uskutečnilo několik i v rámci metodických dnů, které romský koordinátor realizuje.

Opatření 2.2	Prohloubení spolupráce kraje se samosprávami obcí
Aktivita	2.2.1: Aktivní spolupráce s obcemi na posílení koordinace v oblasti romské integrace 2.2.2: Spolupráce s obcemi při koordinaci zlepšení stavu sociálně vyloučených rodin
Výstupy	Spolupráce se samosprávami obcí na řešení problémů integrace; Počet setkání se samosprávami obcí a poskytovateli služeb; Zápisy z realizovaných setkání; Vzájemné poskytování informací o realizovaných projektech a programech v kraji, o výzvách dotačních titulů kraje, ústředních orgánů, a dalších institucí
Termín	V průběhu 2015 - 2017
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ Metodické kontroly výkonu přenesené působnosti ORP Jihočeského kraje zabývající se romskou problematikou a sociálním kurátorstvím v roce 2017 proběhly celkem v pěti městech - Týn nad Vltavou, Vimperk, Třeboň, Prachovice a Soběslav. Kontroly se týkaly systému práce romského poradce a sociálního kurátora, dokumentace klientů a prohlídky lokality s větším počtem romských občanů, včetně např. ubytoven. V dalších letech plánujeme pokračovat v realizaci pracovních setkání se samosprávami obcí/ měst v Jihočeském kraji a metodických kontrolách romských poradců na ORP. Výsledky a doporučení ke zlepšení kvality poskytování služeb získaly kontrolované obce v ústní podobě. Jednalo se většinou o doporučení ke zkvalitnění písemné dokumentace a zlepšení přímé terénní práce v lokalitách. V rámci těchto metodických kontrol ORP Jihočeského kraje byly s předními představiteli těchto měst a obcí projednávány nejožehavější problémy sociálně vyloučených občanů. Většinou bylo komunikováno se starosty nebo místostarosty. Tématem byla např. docházka do škol, další vzdělávání, možnosti stipendií. Dále jsme jednali o možnostech lepšího a kvalitnějšího bydlení (vymanění se z bydlení v ubytovnách) a o možnostech zaměstnávání osob těžce umísťitelných na trhu práce (VPP, úklidy veřejných prostranství apod.). Zápisy z těchto jednání byly obcím předány pro obce. V dalších letech předpokládáme pokračování pracovních setkání se samosprávami obcí/ měst v Jihočeském kraji v průběhu metodických kontrolách romských poradců.
Opatření 2.3.	Prohloubení spolupráce kraje s centrálními orgány
Aktivita	2.3.1: Pravidelná účast na poradách krajských koordinátorů, Výboru pro spolupráci se samosprávami apod. 2.3.2: Účast na vzdělávacích aktivitách, seminářích k aktuálním problémům 2.3.3: Vypracování podrobné a kvalitní Závěrečné zprávy o situaci v Jihočeském kraji pro RVPZRM
Výstupy	Pravidelná účast na poradách centrálních orgánů, předávání aktuálních informací, účast na metodických seminářích organizovaných RVPRM a MPSV, připomínkování materiálů z centrálních orgánů, účast na jednání členů Výboru pro spolupráci se samosprávami
Termín	V průběhu 2015 - 2017
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ V roce 2017 se Kancelář Rady vlády pro záležitosti romské menšiny zaměřila na metodickou podporu koordinátorů při jejich činnosti směrem k obcím s rozšířenou působností, a to zejména co se kontrolní činnosti týče. Kancelář Rady vypracovala dvě metodiky: <i>Doporučená pracovní náplň romských poradců, způsob její prezentace a šíření na úroveň obcí a Výkon kontroly přenesené působnosti ve vztahu k romským poradcům působících na úradech obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.</i> V roce 2017 se v rámci metodického vedení Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny konaly čtyři pracovní setkání pracovní skupiny krajských koordinátorů. Krajský koordinátor se účastnil i dalších setkání, seminářů, nebo konferencí v rámci tohoto metodického vedení, za účasti romských poradců na obcích, terénních pracovníků (dvoudenní setkání v Kutné Hoře) a styčných důstojníků pro národnostní menšiny (dvoudenní setkání v Kašperských Horách). Z těchto setkání romských poradců a terénních pracovníků vzešla potřeba další užší spolupráce krajského koordinátora s romskými poradci a terénními pracovníky ORP Jihočeského kraje při plnění dalších konkrétních úkolů.

Priorita 3 Oblast financování	
Opatření 3.1	Zachování grantového programu kraje a jeho rozšíření
Indikátory	Výše prostředků, uvolněných z rozpočtu Jihočeského kraje na podporu oblasti v příslušném období. Finanční prostředky z jiných zdrojů, atd.
Aktivita.	3.1.1 Zachování stávajících mechanismů finanční podpory – grantové programy kraje.
Fin. zdroje	Krajský úřad Jihočeského kraje
Výstupy	Udržení stávajících mechanismů finanční podpory KÚ JČK a do dalších let dle možnosti rozpočtu a priorit Krajského úřadu Jihočeského kraje snaha o navyšování finančních prostředků GP - Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území JČK. Potřeba udržení kvality a sítě služeb. Celková výše podpory služeb a aktivit, počet podpořených služeb, realizovaných programů. Počet účastníků programů. Optimalizace GP a možnost zefektivnění a zjednodušení GP. Na základě odůvodněných a dlouhodobě plánovaných potřeb zajistit odpovídající finanční prostředky prostřednictvím samosprávy kraje.
Termín	Průběžně, každoročně
Vyhodnocení	Na rok 2017 byla v rámci DP „Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje“ alokována částka 700 000 Kč. Dotační program byl vyhlášen 2. 1. 2017, výsledky byly schváleny zastupitelstvem kraje 23. 3. 2017. Celkem bylo podáno 17 žádostí o celkových nákladech 3,24 mil. Kč, požadované prostředky činily 2 010 120 Kč. K podpoře bylo schváleno 8 žádostí, schválené prostředky činily 700 000 Kč. Přehled úspěšných žadatelů v tabulce níže. Cílem dotačního programu je spolufinancování konkrétních projektů, programů a dalších aktivit na podporu služeb pro občany ohrožené sociálním vyloučením a to především v rizikových lokalitách Jihočeského kraje, které povedou k sociálnímu začleňování jednotlivců případně rodin bez ohledu na etnickou příslušnost nebo jiné charakteristiky. Dotační program vychází z obecné potřeby zamezit prohlubování procesu sociálního vyloučení. Zaměřuje se na skupiny obyvatel, které vykazují zvýšené riziko sociálního vyloučení, které spočívá v oslabení nebo ztrátě schopnosti řešit nepříznivou sociální situaci samostatně vlastními silami tak, aby její překonání vedlo k sociálnímu začlenění a životu způsobem ve společnosti běžným a přijatelným. Tyto osoby se v takové situaci neobejdou bez pomoci a podpory spočívající v přímém nebo zprostředkovaném poskytování odpovídajících sociálních služeb a dalších navazujících činností a doplňujících aktivit. Program reaguje současně na aktuální požadavek věnovat zvýšenou pozornost obyvatelům žijícím ve vyloučených lokalitách identifikovaných v Jihočeském kraji. Dne 18. 12. 2017 byl vyhlášen Dotační program „Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje“ na rok 2018.

Tabulka 3.3: Dotace v GP Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje pro rok 2017

Název žadatele	Název projektu	Přidělená dotace
KoCeRo – komunitní centrum Rovnost, o.p.s.	Učení a poznání před nudou nás ubrání	50 000
Oblastní charita Písek	Individuální a skupinová motivace osob v soc. krizi 2017	110 000
Naděje	Bydlení je základ – dostupné bydlení	120 000
Farní charita Protivín	Hrajeme si a nezlobíme	40 000
Portus Prachatice, o.p.s.	Je to v kapse	100 000
CheironT, o.p.s.	Na cestě ke zplnomocnění V.	110 000
Křesťanské rodinné centrum Petrklíč, z.s.	Petrklíč mostem	60 000
Městská charita České Budějovice	Nízkoprahy doučují	110 000
Jihočeský kraj celkem		700 000

Priorita 4 Oblast vzdělávání	
Opatření 4.1.	Zvyšování odborné úrovně poskytovatelů služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.
Indikátory	Podporovat průběžně a nadále nabízet školám možnost zřizování pozic asistentů pedagoga pro děti a studenty se znevýhodněním na I. i II. stupni ZŠ. Pokračování v předávání informací školám k dotačnímu programu Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol.
Aktivita.	4.1.1 Zajištění odborných vzdělávacích seminářů pro pracovníky v oblasti prevence pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.
Fin. zdroje	Dotace na činnost koordinátora romských poradců
Výstupy	Počet realizovaných vzdělávacích akcí – počet seminářů. Organizace vzdělávacích seminářů Medializace, koordinace, přímá realizace, počet účastníků.
Termín	2015 - 2017
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ Krajský koordinátor pro romské záležitosti se v roce 2017 setkával v rámci kulatých stolů se zástupci odboru školství KÚ Jihočeského kraje, s dalšími zainteresovanými odborníky, např. zástupci MŠMT ČR, škol, školských poradenských zařízení, nevládních organizací, státní správy, a samosprávy. Průběžně se účastnil školení a seminářů pořádaných sekretariátem Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny k inkluzivnímu vzdělávání romských dětí a mládeže a dalším tématům spojených s romskou problematikou. Prostřednictvím projektu, zaměřeného na spolupráci se Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Střediska služeb školám, zřizovaných Jihočeským krajem, NNO, škol a školských zařízení a sociálních a zdravotních služeb je podporováno zvyšování inkluzivnosti vzdělávání se zaměřením na obce, kde se vyskytují se sociálně vyloučené lokality. Jsou provozována předškolní centra, dochází k podpoře žáků ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí v dosahování školního úspěchu, a předchází se předčasným odchodům ze vzdělávání. Do projektu je zapojeno 20 mateřských a základních škol Jihočeského kraje, předpokládané ukončení projektu je v roce 2019. Jihočeský kraj každoročně, od roku 2009 vyhlašuje dotační program s názvem Rozšíření stávajících kapacit mateřských škol, rekonstrukce a modernizace budov (nyní DP Podpora školství), jehož cílem je pomoci zřizovatelům mateřských škol řešit situaci s nedostatkem míst v těchto zařízeních. V průběhu těchto let doznal tento program několik změn, podpořil zároveň výstavbu bezbariérových vstupů do škol a školských zařízení, zahrnul také podporu vzniku mateřských škol určených pro děti zaměstnanců zřizovatele a jiného zaměstnavatele, tzv. „firemních“ mateřských škol a podporu polytechnického vzdělávání předškolních dětí. Zřizovatelé mohou získat finanční prostředky pro rozvoj svých mateřských škol i z jiných zdrojů (dotační program MŠMT, IROP). Vzhledem k současnému demografickému vývoji v ČR a vyhlašovanému dotačnímu programu Podpora školství v uplynulých letech je situace s kapacitami mateřských škol v Jihočeském kraji konsolidována, dostupnost předškolního vzdělávání je i pro romské děti zajištěna. Jsou podporovány přípravné třídy, kontinuálně je podporováno vzdělávání romských žáků a studentů.

Tabulka 3.4: Přehled vzdělávacích zařízení zřizujících přípravné třídy v kraji ve školním roce 2017/2018

název zařízení	obec (sídlo zařízení)	počet přípravných ročníků	počet dětí, které se v nich vzdělávají
Základní škola Máj I, M. Chlajna 21, Č. Budějovice	České Budějovice	1	13
Základní škola Máj II, M. Chlajna 21, Č. Budějovice	České Budějovice	1	11
Základní škola, Nová 5, Č. Budějovice	České Budějovice	1	15
Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Č. Budějovice, Štítného 3	České Budějovice	1	13
Základní škola Benešov nad Černou	Benešov n. Černou	1	11
CELKEM		5	63

Tabulka 3.5: Využití dotačního programu „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol a konzervatoří za rok 2017

Název organizace	Poskytnuto leden - červen 2017	Poskytnuto září - prosinec 2017	Poskytnuto celkem v roce 2017	Skutečně použito v roce 2017
Střední škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Volyně, Lidická 135	11 200	9 800	21 000	11 900
Střední učiliště, Lišov, tř. 5. května 3	28 040	10 000	38 040	17 875
Střední odborné učiliště zemědělské a služeb, Dačice, nám. Republiky 86	39 000	17 000	56 000	21 693
Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9		4 000	4 000	3 773
Střední škola, Trhové Sviny, Školní 709		7 900	7 900	5 580
Celkem	78 240	48 700	126 940	60 821

Tabulka 3.6: Romské a proromské organizace působící v kraji pracující s romskou menšinou

název	sídlo	územní působnost	zaměření
Spolek Cerok	Rokycanova 227	Písek	- neaktivní
Spolek Aver Drom	Frymburská 77	Větrní	tanec, volnočasovky
Salesiánské středisko dětí a mládeže	A. Barcala 40	Č. B.	KC Máj, volnočasovky NZDM
Spolek Lačo lav		Větrní	- neaktivní
o.p.s. Kocero	Horní Brána 425	Č. K.	Terénní program, NZDM, KC, volnočasovky
Naděje	nábřeží 1.máje	Písek	Terénní práce, NZDM, volnočasovky
Městská charita Č. Budějovice	Žižkova 309	C. B.	NZDM Jiloro, V.I.P., volnočasovky, poradenství
Diecézní charita	Kanovnická 16	Č. B.	Šatník, poradenství, terénní program
o.p.s. Rybka	Nuzice 24	Husinec, Studená	Ubytování, předškolní výchova, volnočasovky
Oblastní charita Vimperk	Pravětín 23	Vimperk	Poradenství, volnočasovky
o.p.s. Koníček	Adamovská 6	Č. B.	Podporované zaměstnání, terénní program, poradenství
o.p.s. CPDM	Špičák 114	Č. K.	Terénní program, NZDM
Spolek Amaro lačhipen		Milevsko	- neaktivní
Spolek Bachtale Vasta		Milevsko	- neaktivní

Zpracoval Bc. Roman Slivka

4/ OBLAST osob ohrožených sociálním vyloučením

Koncepce sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na období 2015 – 2017

4/1 Úvodem

Navrhovaná opatření koncepce se zaměřují na strategický cíl, kterým je předcházení sociálnímu vyloučení a zmírňování jeho důsledků. Vychází z priority politiky vlády, týkající se této oblasti, která je shrnuta v dokumentu Strategie boje proti sociálnímu vyloučení v letech 2016 – 2020²⁰ tento byl připraven v souladu s usnesením vlády (č. 134 ze dne 17. 02. 2016) v úzké součinnosti resortů, zástupců obcí, nevládních organizací a expertů (obsahuje šest tematických oblastí: bezpečnost; bydlení; dluhy; podpora rodiny, sociální služby a sociální práce; vzdělávání; zaměstnanost; zdraví. Strategie se zaměřuje také na řešení a eliminaci jednoho z klíčových problémů současné společnosti, jímž je sociální vyloučení a koncentrace sociálně vyloučených osob či osob ohrožených sociálním vyloučením v území.

Schválené cíle Strategie rozpracovává Akční plán Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016 až 2020 do konkrétních opatření (každé opatření má svého gestora, případně spolu gestora i stanovený termín plnění). Způsob naplňování strategie a jejího akčního plánu bude průběžně sledován a vyhodnocován na úrovni meziresortní pracovní skupiny, a to včetně dopadů do území, kde se koncentrují sociálně vyloučené osoby. Mnohá témata přesahují vymezení tohoto dokumentu a dále se následně řeší v dalších strategických materiálech ve vztahu k osobám sociálně vyloučeným nebo sociálním vyloučením ohroženým, jako je například Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020²¹ (usnesení vlády ČR č. 24 ze dne 8. 01. 2014), již je vypracováno druhé vyhodnocení²² této strategie a především Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020²³, která je prvním národním dokumentem svého druhu (bylo již vypracováno druhé podrobné zmapování způsobu plnění opatření obsažených v této koncepci). V souvislosti s tímto se začala aktivně řešit problematika bezdomovectví. V průběhu roku 2015 probíhal ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí Průzkum řešení bezdomovectví ve spolupráci s obecními úřady obcí s rozšířenou působností v jednotlivých krajích. Takovýto výzkum, jehož respondenty by byly obce, nebyl dosud realizován. Návratnost dotazníků byla 97%. Jako nejčastější důvody vzniku bezdomovectví byly uváděny zadlužení (90%), závislost na alkoholu (79,2%) a nezaměstnanost (78,7%), což potvrzuje převažující názor o multifaktoriální povaze příčin tohoto jevu. Kompletní vyhodnocení průzkumu je k dispozici: <http://www.mpsv.cz/cs/17863>. Výsledky dalšího celostátního mapování fenoménu bezdomovectví jsou shrnuty v monografii Velikost a struktura skupin osob bez domova a osob vyloučených z bydlení²⁴.

4.2 Hlavní systémové změny v roce 2017

V roce 2017 již plynule probíhalo financování sociální práce, vykonávané krajskými úřady, obecními úřady obcí s rozšířenou působností, úřady obcí s pověřeným obecním úřadem a úřady vojenských újezdů prostřednictvím dotačního titulu MPSV.

Neméně důležitou změnou bylo pak také upřesnění pravidel pro systém financování registrovaných sociálních služeb v Jihočeském kraji a tím také zajištění jejich dostupnosti (místní, časové, finanční). Akční plán Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje pro rok 2017 popisuje, mimo jiné, i vícezdrojové financování sociálních služeb potřebné pro udržení, rozvoj a zkvalitnění sítě sociálních služeb²⁵.

Novela Zákona o pomoci v hmotné nouzi č. 111/2006 Sb., přinesla zásadní změny v oblasti přiznávání a poskytování sociálních dávek, především Doplatku na bydlení. Do oblastí se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů nebude možné poskytovat doplatek na bydlení (na žádost vydá správní orgán opatření obecné povahy).

²⁰ <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/strategie-boje-proti-socialnimu-vyloucenii/>

²¹ <http://www.mpsv.cz/cs/17081>

²² <http://www.mpsv.cz/cs/17081>

²³ <http://www.mpsv.cz/cs/16156>

²⁴ http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_419.pdf

²⁵ http://www.kraj-jihocesky.cz/1225/strednedoby_plan_rozvoje_socialnich_sluzeb_jihoceskeho_kraje.htm

Další novela se týkala veřejné služby, kde hlavním principem je, že dlouhodobě neaktivní osoba má nárok na příspěvek na živobytí ve výši existenčního minima (pro jednotlivce 2.200,- Kč), nikoli životního minima (pro jednotlivce 3.410,- Kč). Další výrazná změna v zákoně, je zavedení vyplácení sociálních dávek prostřednictvím poukázek – minimálně v rozsahu 35% a maximálně 65% výše dávky.

Do současné doby prozatím žádný právní předpis ČR jasně neupravuje oblast sociálního bydlení. Sociální bydlení je vymezeno pouze ve strategickém materiálu Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025 (usnesení vlády ČR č. 810 ze dne 12. 10. 2015)²⁶. Tento koncepční materiál vymezuje priority v oblasti sociálního bydlení, alokuje finanční částky na rozvoj sociálního bydlení a ve svých hlavních principech je základem pro budoucí právní a koncepční úpravu v oblasti sociálního bydlení. Obecný právní předpis by měl zavést ucelený systém sociálního bydlení, který by propojil sociální práci, nabídku sociálních bytů, posílil postavení obcí při poskytování sociálního bydlení a sjednotil by úpravu sociálních dávek na bydlení v podobě jedné dávky – příspěvek na bydlení.

Stejně tak celý rok 2017 probíhaly přípravné práce na sjednocení právní úpravy profese sociální práce, tzv. profesní zákon²⁷.

4.3/ Hlavní cílové skupiny „Koncepce“

Osoby ohrožené ztrátou bydlení (doplnění ke kapitole 4/1).

Tabulka č. 4.1: Odhad počtu osob ohrožených ztrátou bydlení (březen 2015)

Území	Počet osob ohrožených ztrátou bydlení	Počet osob ohrožených ztrátou bydlení na 1 000 obyv.
Hlavní město Praha	10 604	8,5
Středočeský kraj	7 431	5,8
Jihočeský kraj	7 436	12,5
Plzeňský kraj	4 501	7,8
Karlovarský kraj	8 250	32,5
Ústecký kraj	14 141	23,6
Liberecký kraj	9 441	21,5
Královéhradecký kraj	2 021	3,7
Pardubický kraj	5 360	10,8
Kraj Vysočina	4 102	8,4
Jihomoravský kraj	5 869	5,0
Olomoucký kraj	8 203	14,8
Zlínský kraj	3 268	5,6
Moravskoslezský kraj	27 937	23,2
Česká republika	118 564	11,8

Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/17863>

Dokument „Vyhodnocení průzkumu řešení bezdomovectví v obcích s rozšířenou působností“, průzkum realizovalo oddělení koncepce sociální práce a vzdělávání a oddělení statistické metodiky a rozborů MPSV

Cílová skupina **osob, ohrožených sociálním vyloučením, které se vracejí do občanského života z výkonu trestu, vazby, nebo ze školských zařízení pro výkon ústavní, ochranné výchovy** po dosažení zletilosti a jsou klienty sociálních kurátorů (zaměstnanců obecních úřadů obcí s rozšířenou působností). V Jihočeském kraji je 17 obcí III. typu, 19 pracovníků ve funkci sociálního kurátora (převážná většina však vykonává tuto funkci v kumulované pracovní náplni). V přímé práci s klienty vykonávají kontinuální sociální práci, poskytují sociální poradenství, zprostředkovávají informace/kontakty potřebné k překonání nepříznivé životní situace, poskytují podklady pro přiznání dávek hmotné nouze v úzké spolupráci s úřady práce, disponují aktuálními informacemi o potřebných sociálních službách na úrovni obce i kraje. MPSV zpracovává celostátní statistiku za sociální práci podle cílových skupin klientů, ta mj. obsahuje údaje o počtu odborných sociálních pracovníků, jednotlivých úkonech apod. Tento statistický výkaz o sociální práci V (MPSV) 26-01 je každoročně zveřejňován.

²⁶ <http://www.mpsv.cz/cs/27240>

²⁷ <http://www.mpsv.cz/cs/17864>

Tabulka č. 4.2: Sociální práce s osobami propuštěnými z VTOS v Jčk a v ČR za období 2008 – 2017, uvedeno počtem osob, v závorce procentuální podíl z celkového počtu propuštěných osob (klienti sociálních kurátorů).

Rok	Jihočeský kraj			ČR		
	Počet osob propuštěných z výkonu trestu	Počet osob-poskytnuta jednorázová pomoc po propuštění	Počet osob-poskytování pomoci po propuštění	Počet osob propuštěných z vězení	Počet osob-poskytnuta jednorázová pomoc po propuštění	Počet osob-poskytování pomoci po propuštění
2017	412	152 (36,9%)	161 (39%)	8 650	3 666 (42,4%)	2794 (32,3%)
2016	441	134 (30,4%)	110 (25%)	9 275	3 498 (37,7%)	3 080 (33,2%)
2015	378	124 (32,8%)	107 (28,3%)	8 385	3 662 (43,7%)	3 024 (36,1%)
2014	428	142 (33,2%)	114 (26,6%)	8 665	3 544 (40,9%)	2 833 (32,7%)
2013	747	297 (39,7%)	200 (26,8%)	14 891	6 797 (45,6%)	4 619 (31%)
2012	669	244 (36,5%)	169 (25,3%)	13 556	5 835 (43%)	3 925 (28,9%)
2011	705	313 (44,4%)	174 (24,7%)	14 792	6 498 (43,9%)	4 299 (29%)
2010	778	334 (72,9%)	196 (25,2%)	15 781	7 015 (44,4%)	4 662 (29,5%)
2009	715	333 (45,7%)	200 (27,9)	15 056	6 639 (44%)	4 311 (28,6%)
2008	630	244 (38,7%)	186 (29,5%)	14 201	6 319 (44,5%)	3 922 (27,6%)

Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/3869>

Tabulka č. 4. 3: Sociální práce s osobami propuštěnými z VTOS v Jihočeském kraji za rok 2017 (klienti sociálních kurátorů).

Územní obvod	Počet osob propuštěných z vězení (VTOS)	Z toho			
		Počet osob – poskytnuta jednorázová pomoc po propuštění	Počet osob-poskytování pomoci po propuštění/ opakovaně	Počet osob-poskytování pomoci v průběhu VTOS	Počet osob-poskytnuta pomoc před nástupem VTOS
Č. Budějovice	99	8	79	26	8
Trhové Sviny	16	3	2	16	0
Týn n. Vlt.	4	1	2	2	1
Tábor	63	34	26	16	6
Soběslav	12	2	0	2	0
J. Hradec	50	20	5	30	5
Dačice	19	9	0	0	10
Třeboň	18	4	8	11	1
Písek	23	14	4	10	6
Milevsko	8	2	6	4	0
Strakonice	22	5	4	0	0
Vodňany	12	5	2	2	0
Blatná	0	2	0	0	0
Č. Krumlov	29	14	15	5	23
Kaplice	13	8	8	4	0
Prachatice	17	17	0	3	0
Vimperk	7	4	0	0	0
CELKEM	412	152	161	131	60

Zdroj: roční výkaz o sociální práci za rok 2017 V(MPSV) 26-01

4/4 Vlastní vyhodnocení „Koncepce“ za rok 2017.

Koncepce oddělení prevence a humanitních činností ve stanovených prioritách vymezuje základní oblasti pro nastavení procesu sociálního začleňování. Vychází také ze strategického dokumentu - Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje 2014-2016²⁸. V souvislosti s probíhajícími legislativními změnami v oblasti sociálních služeb, které měly vstoupit v účinnost na konci roku 2017, byla platnost schváleného Střednědobého plánu JČK prodloužena i na rok 2018.

Obecný cíl: Prostřednictvím sociální pomoci a sociálních služeb posílit integraci osob ohrožených sociálním vyloučením a omezit prohlubování exkluze osob sociálně vyloučených

Oblasti:

1. Oblast prevence sociálního vyloučení
2. Oblast dostupnosti sociálních služeb
3. Oblast vyloučených lokalit Jihočeského kraje
4. Oblast koordinace a vzdělávání
5. Oblast financování

VLASTNÍ VYHODNOCENÍ za rok 2017

1. Oblast prevence sociálního vyloučení

Priorita 1.1	Zajištění včasné prevence sociálního vyloučení klientů cílových skupin
Opatření 1.1.1	Vytvořit systém koordinace a podpory obcí při identifikaci cílových skupin a potřeb jejich příslušníků.
Výstupy	Počet podpořených programů, výše uvolněných finančních prostředků. 1. Kontrola kvality a verifikace pokrytí potřeb terénní sociální práce 2. Počet podpořených aktivit a programů terénní sociální práce
Termín	Průběžně
Výsledky	Systematická a dlouhodobě předvídatelná podpora služeb terénní sociální práce, snížení nepříznivých důsledků rizik sociálního vyloučení
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ s přesahem do dalších aktivit a kompetencí. K zajištění včasné prevence sociálního vyloučení neodmyslitelně patří stabilní zajištění služeb sociální prevence a jejich další rozvoj (optimalizace sítě sociálních služeb), mimo jiné i se zaměřením na oblast zadluženosti, bydlení, zaměstnanost. Prioritou je podpora stávajícího systému sociálních služeb, které mají potenciál zlepšit situaci v oblasti prevence sociálního vyloučení u nejrizikovějších cílových skupin, a zajištění základní dostupnosti a kvality poskytovaných sociálních služeb, které zohledňují priority záměrů v oblasti sociální politiky státu. Stabilita zajištění služeb spočívá především v přehledném financování. Zajištění dostupnosti sociálních služeb (místní, časové a finanční) je možné pouze s finanční podporou státu, obcí, kraje a případně Evropské unie. Od roku 2015, kdy nastaly významné změny v oblasti financování sociálních služeb, rozhoduje o dotacích poskytovaných ze státního rozpočtu kraj v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb. Systém financování registrovaných sociálních služeb pro další období počítá s plánem minimálního rozvoje.

Opatření 1.1.2	Poskytovat poradenství a podporu obcím při vytváření systému dostupného a prostupného bydlení, včetně zajištění doplňkových služeb
Výstupy	Počet uskutečněných jednání, schůzek, seminářů k problematice koordinace a informovanosti subjektů na ORP
Termín	Průběžně
Výsledky	Nastavení a stabilizace spolupráce odborů na ORP a dalších participujících složek, předávání zkušeností příkladů dobré praxe.

²⁸ http://partnerstvi.kraj-jihocesky.cz/1225/strednedoby_plan_rozvoje_socialnich_sluzeb_jihoceskeho_kraje.htm

Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Systém tzv. sociálního bydlení není dlouhodobě v České republice definován na centrální úrovni a je pouze v některých případech definován na úrovni jednotlivých obcí/měst. Omezenou finanční dostupnost bydlení pomáhají řešit sociální dávky, mimo jiné, příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení (viz. Tabulka 4/4). Celý rok 2017 probíhala široká diskuze o koncepci dostupného bydlení, která by měla vyústit k dopracování a přijetí zákona o sociálním bydlení. Tato právní norma, která citelně chybí, by mezi jinými jasně definovala podíl odpovědnosti obcí a státu za zajištění práva na důstojné životní podmínky pro jejich obyvatele. Navrhovaný systém sociálního bydlení se bude zaměřovat především na osoby, které jsou zatíženy vysokými náklady na bydlení, a kterým nepomáhají ani současné nástroje sociální podpory a bytové politiky, a na lidi sociálně vyloučené https://mitsvujdomov.cz/ V rámci novelizace zákona o pomoci v hmotné nouzi se sjednotily podmínky pro poskytování dávek na bydlení jak při hodnocení nároku na vyplácení dávek, tak na kvalitativní požadavky na prostory pro bydlení. Omezilo se vyplácení doplatku na bydlení v nevyhovujících prostorách a zvýšila se motivace osob při řešení nepříznivé bytové situace, se zdůrazněním potřeby sociální práce s těmito osobami. Od roku 2017 se znovuzavedl institut veřejné služby. V Jihočeském kraji se v praxi stále nejvíce uplatňuje tzv. třístupňový model propustného bydlení. První úroveň tvoří krátkodobé ubytování typu azylový dům, druhou úroveň přechodné bydlení spojené s terénními službami – tréninkové bydlení, posledním stupněm pak je dlouhodobé samostatné nájemní bydlení. Osvědčila i úzká spolupráce, při přidělování malometrážních městských bytů ve spolupráci se sociálním odborem města – který „doporučí“ přidělení volného bytu občanům v tísní a pomůže vyřešit problémy počátečních finančních nákladů ve spolupráci s ÚP ČR, např. formou dávek pomoci v hmotné nouzi a poradenstvím.
--------------------	---

Tabulka č. 4/4: Doplatek na bydlení – náklady a počty vyplacených dávek v ČR a JČK (rok 2012 až 2017)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje ČR (v tis. Kč)	1 673 317	2 813 599	3 249 151	3 136 343	2 917 123	2 422 597
Výdaje JČK (v tis. Kč)	71 268	117 531	139 252	137 421	129 032	104 690
Průměrný měsíční počet vyplacených dávek ČR (v tis. Kč)	41 169	65 084	73 264	70 035	64 216	53 318
Průměrný měsíční počet vyplacených dávek JČK (v tis. Kč)	1 754	2 743	3 133	3 001	2 702	2 239

Zdroj: Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí, <http://www.mpsv.cz/cs/3869>, MPSV

2. Oblast dostupnosti sociálních služeb cílovým skupinám koncepce

Priorita 2.1	Podpora efektivního a profesionálního poskytování potřebných sociálních služeb a aktivit klientům cílových skupin
Opatření 2.1.1	Podpora odborně způsobilých služeb na zajištění dostupnosti
Výstupy	1. Počet podpořených služeb, výše uvolněných finančních prostředků. 2. Vyhlášení příslušného grantového programu na podporu sociálního začleňování, počet podpořených služeb
Termín	do 31. 5. příslušného kalendářního roku
Výsledky	Systematická a dlouhodobě předvídatelná podpora služeb k zajištění optimální dostupnosti služeb pro cílové skupiny koncepce
Vyhodnocení	SPLNĚNO. V dotačním programu Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje pro rok 2017 byla alokována částka ve výši 700 tisíc korun. Byly podpořeny zejména projekty organizací, které nejen v roce 2017, ale i v minulých letech spolupůsobily jako aktéři realizace opatření v sociálně vyloučené lokalitě na místní úrovni. Podrobnější informace viz kapitola 5, oblast financování a tabulka 4/6. Profesionální poskytování sociální pomoci je v pracovní náplni všech Odborů sociálních věcí obecních/městských úřadů. Mimo jiné poskytují v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, sociální poradenství jako pomoc občanům při řešení jejich nepříznivé sociální situace. Dostupnost specifického poradenství také zajišťují registrovaní poskytovatelé sociálních

	služeb (převážně nestátní neziskové organizace) v rámci své běžné činnosti, jejich financování je vícezdrojové, kdy se na spolufinancování služby podílejí nejen Jihočeský kraj jako vyšší územní samosprávný celek, ale i základní územní samosprávné celky (obce/města, jejich rozpočty, vypisované granty), státní rozpočet i mimorozpočtové fondy, další finance lze získat z dotačních programů jednotlivých ministerstev nebo z programů Evropské unie. Odborné sociální poradenství je registrovanou sociální službou poskytovanou podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, přehled poskytovatelů je k dispozici na http://iregistr.mpsv.cz/ . Na území Jihočeského kraje jsou služby těchto registrovaných poskytovatelů různě dostupné, v tomto ohledu bude podmínky postupně vyrovnávat síťování sociálních služeb s ohledem na optimální místní dostupnost potřebných intervencí. Základní sociální poradenství je nedílnou součástí všech ostatních druhů sociálních služeb. Existují však i jiné, neregistrované pomáhající aktivity (jako příklad lze uvést bezplatné právní poradenství, které organizuje regionální středisko České advokátní komory Jižní Čechy v Českých Budějovicích).
--	--

Opatření 2.1.2	Koordinační podpora služeb pro všechny cílové skupiny, jak rodiny, tak jednotlivce.
Výstupy	Počet uskutečněných jednání, schůzek, seminářů k problematice služeb pro uživatele
Termín	Průběžně
Výsledky	Intenzivní spolupráce s dalšími gestory za tuto oblast, efektivní využívání veřejných finančních prostředků, stabilní postavení poskytovatelů služeb
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ , v rámci běžných pracovních schůzek a jednotlivých konzultací, např. spolupráce s Probační a mediační službou – aktuality z JČK regionu, MPSV - oblast sociální práce a poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi. Časté jsou zvláště konzultace týkající se dluhové problematiky a specifík osobního bankrotu, které přešly v intenzivní spolupráci s Občanskou poradnou, která se specializuje na dluhovou problematiku. Probíhala průběžná spolupráce s organizacemi a službami, zařazenými v krajské síti sociálních služeb. Tyto služby sociální prevence zařazené do sítě jsou uvedeny v příloze Akčního plánu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje pro rok 2017.

3. Oblast vyloučených lokalit Jihočeského kraje

Priorita 3.1	Zahájení procesu koordinace sociálního začleňování na regionální a místní úrovni
Opatření 3.1.1	Aktuální monitoring vyloučených lokalit v Jihočeském kraji
Výstupy	Monitoring lokalit ohrožených sociálním vyloučením v Jihočeském kraji
Termín	Pravidelné intervaly
Výsledky	Intenzivní spolupráce s dalšími gestory za tuto oblast, efektivní využívání veřejných finančních prostředků, vyšší informovanost odborníků na tuto oblast
Vyhodnocení	SPLNĚNO Průběžný monitoring situace v lokalitách, ohrožených sociálním vyloučením v JČK je realizován při pravidelných pracovních jednáních sociálních kurátorů a romských poradců ORP. V roce 2015 byl realizován výzkum vyloučených lokalit v celé ČR, který navazuje na tzv. Gabalovu analýzu, provedenou v roce 2006. Viz tabulka 4/5. I tento materiál je třeba vnímat orientačně, jako odborné odhady, vzhledem k vysoké dynamice vývoje v této oblasti je nelze považovat za neměnné. Situace v sociálně vyloučených lokalitách se vyvíjí, počet obyvatel se rychle mění, přesné a spolehlivé číselné údaje není reálné zjistit. Zveřejněné informace je tedy nutné vnímat s vědomím, situace v jednotlivých konkrétních regionech se může v čase výrazně měnit.

Tabulka č. 4/5: Výskyt sociálně vyloučených lokalit v jednotlivých krajích ČR k roku 2015

kraj	počet sociálně vyloučených lokalit	počet obyvatel v sociálně vyloučených lokalitách	průměrný počet obyvatel na jednu sociálně vyloučenou lokalitu
Hl. město Praha	7	5400 - 7400	971
Jihočeský	38	2000 - 2600	58
Jihomoravský	28	8000 - 9500	61
Karlovarský	61	6000 - 8000	120
Královéhradecký	36	2500 - 3000	75

Liberecký	48	3000 - 4000	77
Moravskoslezský	72	19 000 - 23 000	317
Olomoucký	62	3000 - 5000	63
Pardubický	24	1500 - 2000	79
Plzeňský	42	2000 - 3000	60
Středočeský	64	4000 - 5500	98
Ústecký	89	36 000 - 38 500	471
Vysočina	13	600 - 1000	92
Zlínský	22	2000 - 2500	86

Zdroj: <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index.html>

Priorita 3.2	Ve spolupráce s obcemi zajistit podporu efektivního a profesionálního poskytování potřebných sociálních služeb a dalších činností klientům v sociálně vyloučených lokalitách
Opatření 3.2.1	Zajistit v jednotlivých lokalitách komplexní přístup k řešení problémů obyvatel lokality
Výstupy	Počet uskutečněných jednání, schůzek, seminářů k úkolům sociální inkluze (kvalita bydlení, zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce a v oblasti vzdělávání případně odstranění dalších specifických rizik) zajištění komplexního přístupu
Termín	Průběžně
Výsledky	Intenzivní spolupráce s obcemi a odborníky v oblasti
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ , individuálně, podle potřeb jednotlivých ORP a aktuálních informací na pracovních jednáních sociálních kurátorů a romských poradců. V rámci probíhajících metodických návštěv sociálních kurátorů jednotlivých odborů sociálních věcí ORP bylo kurátorům doporučeno zaktualizování mapy spolupracujících organizací s kontakty a využívat aktuálních informací komunikačního portálu sociálních kurátorů. Proběhlo společné seznámení s činností Agentury pro sociální začleňování, a byly navrženy možnosti další spolupráce při komplexním řešení problémů s pomocí připravené rozsáhlé metodiky, která podrobně představuje tzv. Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám. Ten bude uplatňován v obcích a městech, které se rozhodnou využít při své práci podpory Agentury. Na základě pozitivních zkušeností spolupracuje s Agenturou město České Velenice, kde se nejprve podrobně zanalyzovala a popsala situace, následně se zpracoval Strategický plán sociálního začleňování a proběhla spolupráce na projektových žádostech www.socialni-zaclenovani.cz . V roce 2017 také započala spolupráce Agentury s městem Písek.
Opatření 3.2.2	Formální nastavení krajské agendy procesu sociálního začleňování s propojením na strategické dokumenty Jihočeského kraje
Výstupy	Počet uskutečněných jednání, schůzek, seminářů k zajištění agendy (informace VZ oblasti sociálního začleňování Jihočeského kraje)
Termín	Průběžně, postupně
Výsledky	Intenzivní spolupráce s obcemi a odborníky v oblasti, zpětná vazba od obcí
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ . Proces začleňování běží v rámci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje. Aktuální informace jsou zveřejňovány prostřednictvím webových stránek Jihočeského kraje (Odbor sociálních věcí, sekce Národnostní menšiny, Informace z oblasti sociálního začleňování/ vyloučení a sekce Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb), kde jsou shrnuty koncepční materiály. Aktivní spolupráce při tvorbě Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje probíhala ve spolupráci se všemi obcemi s rozšířenou působností a jejich územně správních obvodů (ORP) na území kraje. ORP poskytly informace o identifikovaných potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob, spadajících do této cílové skupiny, na území obcí, a o uspokojování těchto potřeb prostřednictvím navržených sociálních služeb. Dále byla v průběhu procesu plánování sociálních služeb provedena odborná studie potřebnosti sociálních služeb v Jihočeském kraji, ve spolupráci s poskytovateli, zadavateli i uživateli těchto služeb. Pravidelně, každý rok, se zpracovávají dílčí změny do jednoletých akčních plánů, i pro rok 2017 byl vypracován Akční plán SPRSS JČK. Souběžně byl v roce 2017 dokončován SPRSS Jihočeského kraje na období 2019 – 2021, který má být dokončen v průběhu roku 2018.

4. Oblast koordinace a vzdělávání

Priorita 4.1	Zachování a zefektivnění stávajícího systému koordinace v oblasti sociálního začleňování v Jihočeském kraji
Opatření 4.1.1	Udržení stávajícího systému koordinace v Jihočeském kraji zachováním koordinační struktury
Výstupy	Počet pracovních jednání sociálních kurátorů a romských poradců, projednaná a konzultovaná témata, výjezdní jednání prezentace příkladů dobré praxe. Společná jednání s odborníky z Úřadu práce. Informace VZ o realizaci oblasti sociálního začleňování v Jihočeském kraji
Termín	Průběžně
Výsledky	Udržení systému koordinace, kvalitní přenos informací, zpětná vazba od obcí – optimalizace krajské politiky vzhledem k aktuálním potřebám obcí (samospráv)
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Nadále pokračoval stav, které spojilo pracovní jednání sociálních kurátorů a romských poradců. Potvrdilo se, že společná jednání těchto pracovníků ORP přineslo podnětnější a věcnější diskusi k projednávaným problémům, obzvláště při trvajících problémech přiznávání a vyplácení nepojistných sociálních dávek. Obce v přenesené působnosti zajišťují základní i specializované sociální poradenství, zprostředkování sociální služby nebo kontakt s poskytovateli sociálních služeb, podílejí se na intervencích, poskytování informací potřebných k řešení hmotné nouze či jejímu předcházení, zabezpečování depistážní činnosti a sociální práci zaměřené na jedince, rodiny a skupiny se zvýšeným rizikem sociálního vyloučení, zabezpečují spolupráci mezi subjekty zabývající se touto problematikou apod. Celkem se v roce 2017 konala dvě pracovní jednání sociálních kurátorů a romských poradců. Květnová pracovní schůzka se podrobně věnovala praktickým informacím z oblasti sociální práce v průběhu výkonu trestu odnětí svobody a po propuštění za přítomnosti zástupců Probační a mediační služby ČR. Proběhlo seznámení s jejich metodickými standardy, upravujícími další spolupráci. Dne 03. 02. 2016 byla Vládou České republiky schválena Koncepce vězeňství do roku 2025 (Usnesení vlády č. 79 ze dne 03. 02. 2016). Jednotlivé kapitoly nové Koncepce vězeňství budou do roku 2025 následně rozpracovány do akčních plánů, v nichž budou na kratší období (1 - 5 let) rozepsány jednotlivé cíle a nástroje jejich dosažení, s přesným vymezením harmonogramu, předpokládaného finančního rámce, odpovědnosti za realizaci a konkrétních návrhů případných legislativních úprav. Jednou z významných legislativních změn jsou novely zákona o výkonu trestu odnětí svobody a s tím související novely vyhlášek, které umožní efektivnější předávání informací sociálním kurátorům. Mimo jiné je také podstatný strategický cíl Koncepce - vytvoření komplexního systému propojení penitenciární péče, postpenitenciární péče a programů prevence kriminality, a to na meziresortní a multidisciplinární bázi. Dalším tématem byly aktuality z oblasti nepojistných sociálních dávek Úřadu práce ČR (problematika dávek hmotné nouze), veřejná služba a její vliv na výši sociálních dávek hmotné nouze, opatření obecné povahy uplatňované na oblasti se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů, a z toho vyplývající dopady na přiznávání doplatku na bydlení. Taktéž byly řešeny otázky související s přiznáváním doplatku na bydlení, pokud je osoba ubytovaná ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče (případ hodný zvláštního zřetele). Byly řešeny otázky k Jednotnému informačnímu systému, Standardizovanému záznamu sociálního pracovníka a změny v poskytování informací a přístupu do Centrální evidence vězněných osob (CEVO), proběhlo předání informací o podmínkách uznávání splnění kvalifikačních podmínek pro výkon odbornosti sociálního pracovníka, platové zařazení sociálního pracovníka, možnosti financování sociální práce na obcích – dotační titul MPSV. Dále byly předány informace o projektu MPSV Systémová podpora profesionálního výkonu sociální práce https://www.mpsv.cz/cs/29325 Pracovní jednání v říjnu se zaměřilo na seznámení s aktuálními informacemi z oblasti hmotné nouze - vyplácení sociálních dávek prostřednictvím poukázek, komplexní informace k práci sociálních kurátorů spojené s prezentací metodických doporučení a doporučených postupů, seznámení s minimálními standardy sociální práce a spolupráce mezi úřady práce a obecními úřady (případy hodné zvláštního zřetele), a s konkrétními souhrnnými výsledky dotačního řízení ze státního rozpočtu na výkon sociální práce http://www.mpsv.cz/cs/21249.

	V souladu s plánem kontrolní činnosti pro rok 2017 proběhly kontroly realizace činnosti sociální práce k řešení nepříznivé sociální situace a sociálnímu začleňování osob: únor 2017 - Městský úřad Týn nad Vltavou, odbor sociálních věcí; duben 2017 - Městský úřad Třeboň, odbor školství a sociálních věcí; červen 2017 - Městský úřad Vimperk, odbor sociálních věcí a zdravotnictví; srpen 2017 městský úřad Prachatice odbor sociálních věcí; listopad 2017 - Městský úřad Soběslav, odbor sociálně zdravotní. V průběhu roku 2017 se uskutečnily odborné semináře na téma: Základy sociální práce s vězňými a propuštěnými vězni (Mgr. Květa Sluková, Ph.D), Základní vhled do problematiky ruskojazyčných kriminálních uskupení jako subjektu a objektu sociální scény v ČR (Dr. Miroslav Grossmann).
Opatření 4.1.2	Prohloubení spolupráce s obcemi při řešení problémů vyloučených lokalit a zkvalitnění koordinační činnosti na úrovni ORP
Výstupy	Počet jednání s centrálními orgány, zajištění přenosu informací k obcím/regionům. Zkvalitnění výkonu koordinační činnosti sociálních kurátorů. Zprostředkování připomínek z místní úrovně směrem k centrální, projednaná a konzultovaná témata (Závěrečná zpráva o procesu sociálního začleňování v Jihočeském kraji)
Termín	Průběžně
Výsledky	Posílení role regionů (ale i kraje) v nastavení procesu sociálního začleňování, zajištění zpětné vazby, udržení realistického přístupu k této problematice na všech úrovních. Efektivní provázanost problematiky na místní, krajské a celostátní úrovni
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Přenos informací směrem k nadřízenému orgánu, zejména MPSV, a naopak z úrovně ministerstva na úroveň ORP, byl zajištěn především prostřednictvím konzultačních dnů MPSV pro krajské metodiky sociálních kurátorů, včetně informací k problematice sociálně vyloučených lokalit. V průběhu roku 2017 proběhly čtyři konzultační dny, kde se řešily aktuální problémy v oblasti sociální práce a sociální reformy. Informace předávali odborníci z MPSV, Ministerstva spravedlnosti, Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR a dalších zainteresovaných institucí. V březnu 2017 proběhl na MPSV konzultační den zaměřený na problematiku novely zákona o pomoci v hmotné nouzi – informace k veřejné službě, dále byly předány informace z projektu Systémová podpora sociální práce v obcích, informace z oblasti dotačního titulu na činnosti sociální práce, k problematice sociálních služeb poskytovaných za úhradu (§74 zákona č. 108/2000 Sb.), byla představena připravovaná změna Katalogu prací a změny ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka. V červnu se konzultační den věnoval poznatkům z činnosti sociální práce a spolupráce s ÚP ČR v rámci poskytování dávek hmotné nouze, používání aplikace JIS a SZSP, včetně zapracování připomínek z praxe, seznámení se s připravovanými legislativními změnami týkající se sociální oblasti, s informacemi z oblasti sociálního bydlení a s projektem Systémová podpora sociální práce na obcích. Dále se náplň týkala novely insolvenčního zákona, doporučeným postupem Harm reduction, detencí v sociálních službách, návrhem na změnu koncepce dotačního titulu pro sociální práci, aktuální změny Katalogu prací a v oblasti uznávání odborné kvalifikace. V září proběhlo setkání nad tématy k legislativním změnám v oblasti vězeňství, dále pak k úpravě Standardizovaného zápisu sociálního pracovníka v systému OKnouze, na jehož změně se aktuálně pracovalo, k dotaci na výkon sociální práce – dofinancování a připravovaných změnách pro rok 2018, ke změně statistického výkazu V26. Byly představeny novinky v projektu Systémová podpora sociální práce na obcích. Jednotlivé konzultační dny se také zabývaly případy dobré praxe přímo z činnosti jednotlivých sociálních kurátorů, se kterými metodik sociální prevence seznamoval ostatní metodiky a přítomné specialisty, stejně tak se řešily aktuální specifické problémy. V září 2017 proběhlo dvoudenní odborné setkání sociálních pracovníků vazebních věznic a věznic se sociálními kurátory a Probační a mediační službou ČR. V květnu 2017 se uskutečnilo pravidelné mezikrajské setkání k výkonu agendy sociální práce v Želivi. V roce 2017 také proběhlo připomínkování k obsáhlé novele zákona o sociálních službách, která se připravuje (sjednocení právní úpravy a definice činností, rozsah, vzdělanostní vybavení sociálního pracovníka/kurátora). Následoval by profesní zákon, který měl upravit a nastavit podmínky pro výkon povolání sociálního pracovníka a vymezit přesněji obsah pojmu sociální práce. V závěru roku proběhlo odborné setkání metodiků nad Koncepcí vězeňství (strategické cíle v praxi) s následným seminářem pořádaným Generálním ředitelstvím Vězeňské

	služby ČR se zaměřením na strategické cíle Koncepce a kontinuální sociální práci. Společně s přiblížením významných změn týkající se vnější a vnitřní diferenciaci věznic a zahájení projektu k posílení sociální práce kurátorů. Sociální kurátoři se zapojili do výzkumného úkolu Analýza systému vězeňství s ohledem na spolupráci s rodinami, jehož realizátorem je Výzkumný ústav práce a sociálních věcí.
--	---

Priorita 4.2	Kontinuální vzdělávání pracovníků veřejné správy a dalších subjektů na regionální úrovni k aktuálním tématům a potřebám v oblasti sociálního začleňování
Opatření 4.2.1	Zprostředkování nabídky vzdělávacího modulu v oblasti finanční gramotnosti a dluhové problematiky.
Výstupy	Počet realizovaných vzdělávání
Termín	Průběžně
Výsledky	Zvýšení kompetencí pracovníků veřejné správy a dalších institucí v dluhové problematice
Vyhodnocení	SPLNĚNO JINOU FORMOU. Tato oblast byla konzultována se sociálními kurátory a romskými poradci, na základě zjištěných poznatků nebyl vzdělávací modul zaměřen primárně na dluhovou problematiku, ale spíše na zvýšení kompetencí obecně při práci s náročným klientem a specifickými oblastmi sociální práce. Proběhl školicí blok odborných seminářů na podporu odborné kvalifikace a posílení kompetencí. Byla zprostředkována účast na odborných seminářích týkající se sociální práce s vězněnými a propuštěnými vězni a specifickými menšinami v ČR. Pravidelně probíhala regionální poradní platforma na podporu integrace cizinců v Jihočeském kraji. Diskutovaná témata: situace na úseku migrace z pohledu ČR a EU, zaměstnávání cizinců na území ČR v souvislosti s legalizací jejich pobytu, aktuální situace v oblasti integrace cizinců v regionu JČK a novela zákona o pobytu cizinců. Dále se uskutečnila jednání Poradního sboru ředitele Vazební věznice České Budějovice, kde byla řešena aktuální problematika v oblasti změny trestního zákoníku a novely zákona o výkonu trestu odnětí svobody v souvislosti s novým uspořádáním věznic (vnitřní a vnější diferenciaci). Sociální kurátoři měli v roce 2017 možnost zúčastnit se: XV. Celostátní odborné konference sociálních kurátorů (Přední Labská), se stěžejním tématem – sociální práce s klienty vykazujícími neurotické a psychotické poruchy (prezentované příspěvky byly také předány na krajských pracovních jednáních); pravidelného celostátního vzdělávacího setkání orgánů sociálně právní ochrany a kurátorů v Zubří u Nového Města na Moravě; Další možnosti vzdělávání jsou zprostředkovány pomocí e-mailových zpráv – nabídky jiných vzdělávacích agentur (Vzdělávací agentura EDUPOL, v. o. s., NOVEKO 96, spol. s r.o., VCVS ČR o.p.s, Institut Bernarda Bolzana v.o.s., Aliaves & Co.,a.s., apod.). Další aktuální informace jsou zveřejňovány na webových stránkách Jihočeského kraje, Odbor sociálních věcí a novém Sociálním portálu Jihočeského kraje - http://socialniportal.kraj-jihocesky.cz/.

Priorita 4.3	Zkvalitnit stávající systém sběru dat a monitoringu lokalit ohrožených sociálním vyloučením v JČK
Opatření 4.3.1	Zpracování Aktuálního monitoringu lokalit ohrožených sociálním vyloučením v JČK
Výstupy	Monitoring lokalit ohrožených sociálním vyloučením v Jihočeském kraji
Termín	Průběžně
Výsledky	Exaktní, doložitelné a ověřitelné informace o stavu problematiky v Jihočeském kraji. Podklad pro preventivní, sociální a zdravotní intervence
Vyhodnocení	SPLNĚNO usnesení č. 385/2014/ZK-14

5. Oblast financování

Priorita 5.1	Zajištění spolufinancování služeb a programů v oblasti sociálního začleňování z dotačního programu z rozpočtu Jihočeského kraje
Opatření 5.1.1	Udržení dosavadního stavu spoluúčasti kraje na projektech, zařazených do dotačního programu
Výstupy	Celková výše podpory služeb a aktivit, počet podpořených služeb, realizovaných

	programů. Počet účastníků programů a předložených žádostí na poskytnutí dotace na základě identifikovaných potřeb
Termín	Každoročně
Výsledky	Zajištění optimálního a efektivního spolufinancování služeb a aktivit procesu sociálního začleňování v Jihočeském kraji. Snaha o navýšení finančních prostředků
Vyhodnocení	SPLNĚNO. Dotační program v roce 2017 – Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje – alokovaná částka 700 000 Kč pro rok 2017. Program byl vyhlášen dne 02. 12. 2016. Do uzávěrky dne 13. 01. 2017 došlo v řádném termínu a bylo hodnoceno 14 žádostí v celkové požadované výši 1 626 700 Kč. Hodnotící komise zasedala dne 24. 02. 2017 a individuálně zhodnotila došlé žádosti, s přihlédnutím ke kvalitě předložených žádostí a uznatelnosti některých nákladů vybrala žádosti s nejvyšším počtem bodů a navrhla podpořit osm projektů v celkové výši alokovaných prostředků, tj. 700.000,- Kč (tabulka č. 4/6). Cílovou skupinou jsou jednotlivci a rodiny ohrožené sociálním vyloučením, zvýšenou pozornost věnuje dotační program projektům zacíleným na obyvatele vyloučených lokalit, identifikovaných v Jihočeském kraji a poskytovatelům služeb, působících v těchto lokalitách, které jsou s jejich obyvateli v každodenním styku. Cílem dotačního programu je posílit spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, institucemi veřejné správy a vzdělávacími institucemi působícími v konkrétním místě. Dotační program se skládal ze dvou opatření: č. 1. Podpora fakultativních služeb a podpůrných aktivit osobám a rodinám v dlouhodobé nebo akutní sociální krizi (týkalo se především obyvatel sociálně vyloučených lokalit), podpořeno bylo osm projektů. Do Opatření č. 2. tohoto programu „Podpora komplexních programů pro azylanty“ nebyla podána žádná žádost.

Tabulka č. 4/6 ²⁹: Dotační program Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje pro rok 2017 - výsledky

Příjemce dotace/žadatel	Sídlo	Název projektu/účel	Schválené prostředky (v Kč)
KoCeRo – komunitní centrum Rovnost, o.p.s	Český Krumlov	Učení a poznání před nudou nás ubrání	50 000
Oblastní charita Písek	Písek	Individuální a skupinová motivace osob v sociální krizi 2017	110 000
NADĚJE	Praha	Bydlení je základ – prostupné bydlení	120 000
Farní charita Protivín	České Budějovice	Hrajeme si a nezlobíme	40 000
Portus Prachatice, o.p.s.	Prachatice	JE TO V KAPSE	100 000
Cheiron T, o.p.s.	Tábor	Na cestě ke zplnomocnění V.	110 000
Křesťanské rodinné centrum Petrklíč, z.s.	České Budějovice	Petrklíč mostem	60 000
Městská charita České Budějovice	České Budějovice	Nízkoprahy doporučují	110 000
CELKEM			700 000

Zdroj: http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Brok%5D=2014&par%5Bodeslano%5D=Vyhledej&par%5Bid_v%5D=1450&par%5Blang%5D=CS

Zpracovala Mgr. Hana Augustinová, Mgr. Marek Nerud

²⁹ Pozn. k tabulce: Stejně údaje jsou uvedeny i ke kapitole 3 této „Zprávy“. Toto souvisí se skutečností, že Jihočeský kraj nemá dotační program na prevenci sociálního vyloučení rozdělený na prostředky pro romskou menšinu a ostatní.

5/ OBLAST prevence kriminality

Koncepce prevence kriminality v Jihočeském kraji na léta 2015 – 2017

ČÁST 1/ STRUČNÝ POPIS TÉTO OBLASTI ZA ROK 2017³⁰

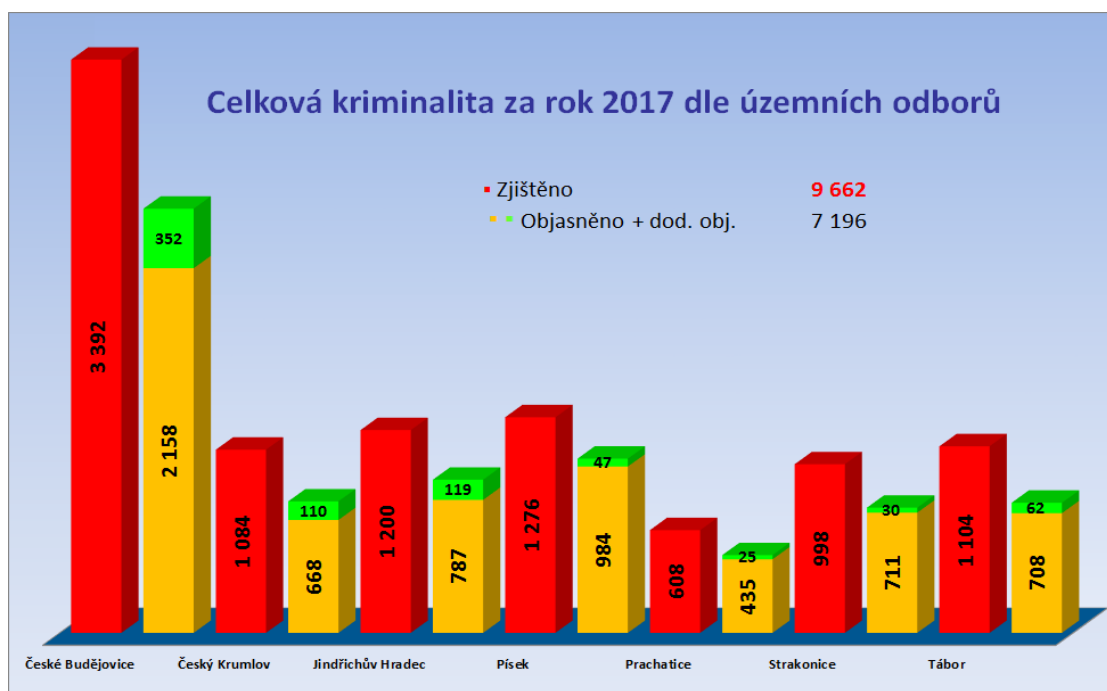
Z hlediska nápadu registrované trestné činnosti patří Jihočeský kraj dlouhodobě ke klidným krajům České republiky, kde nejsou velké problémy se závažnou násilnou kriminalitou. Z celkového porovnání statistických údajů z předešlého roku vyplývá, že na území Jihočeského kraje dochází k výraznému poklesu zjištěné trestné činnosti. Bezpečnostní situaci v Jihočeském kraji lze tak hodnotit jako dlouhodobě stabilizovanou.

Tabulka 5.1: Celková kriminalita v Jihočeském kraji za období 2009 - 2017

Celková kriminalita v Jihočeském kraji 2009 -2017									
rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
celková kriminalita	14 283	15 298	14 820	14 005	15 020	14 683	12 595	10 816	9 662

Na nápadu trestné činnosti kraje se nejvíce podílí okresy České Budějovice s 3 392 trestnými činy a Písek s 1 276 trestnými činy. Nejnižší podíl na nápadu trestné činnosti kraje mají okresy Prachatice s 608 trestnými činy a Strakonice s 998 trestnými činy. Nárůst celkové registrované kriminality nebyl v roce 2017 zaznamenán na žádném z okresů.

Graf 5.1: Celková kriminalita v Jihočeském kraji za období 2017 podle územních odborů

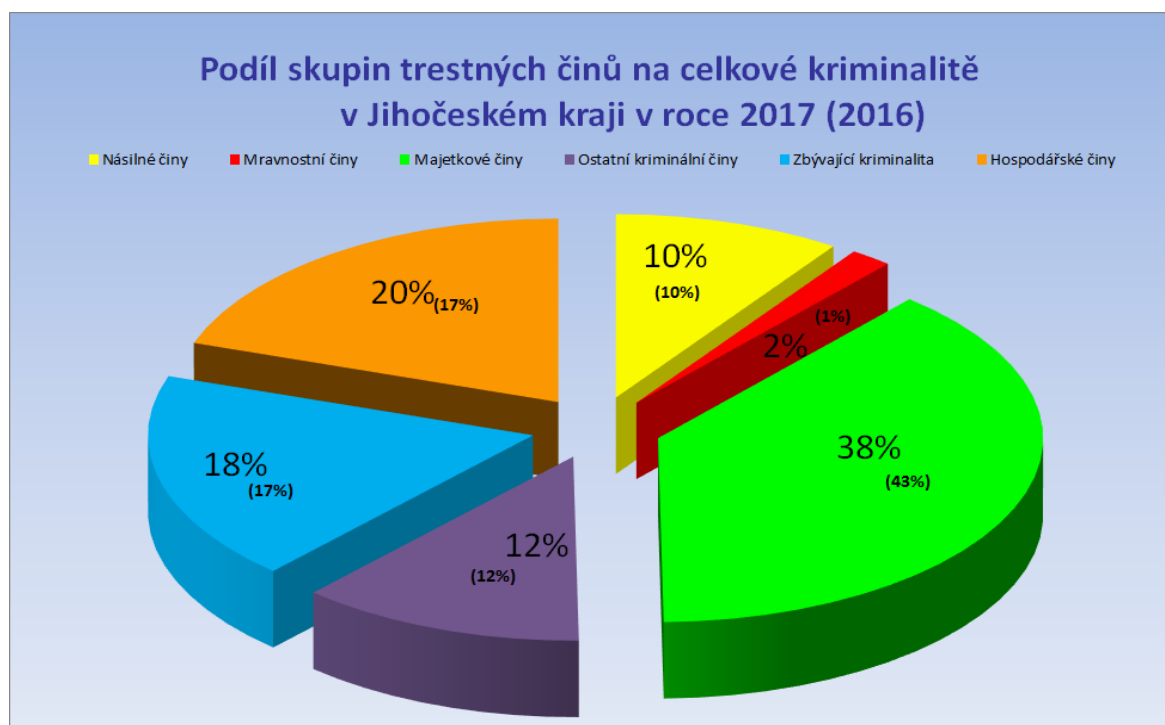

V přepočtu nápadu trestné činnosti na 10 tisíc obyvatel jsou nejrizikovějšími okresy České Budějovice a Český Krumlov. Nejnižší počet trestných činů na 10 tisíc obyvatel je pak na teritoriu okresů Prachatice a Tábor.

³⁰ **Zdroj:** Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území Jihočeského kraje v roce 2017. České Budějovice: Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje, 2017.

Na celkovém nápadu kriminality se podílí nejvíce majetková kriminalita s 38,42 %, z majetkové kriminality jsou nejvíce zastoupeny krádeže prosté s 53,17 %, dále hospodářská kriminalita 19,77 %, zbývající kriminalita 18,44 %, násilná kriminalita 9,56 % a nejméně mravnostní kriminalita - 1,76 %.

Graf 5.2: Podíl skupin trestných činů v Jihočeském kraji v letech 2016 a 2017

Pachatelé trestné činnosti

Z celkového počtu 5 473 vyšetřovaných osob v roce 2017 bylo 3 434 recidivistů, 125 nezletilých a 148 mladistvých.

Tabulka 5.2: Pachatelé trestné činnosti v letech 2014 -2017

Pachatelé	rok 2014	rok 2015	rok 2016	rok 2017
Celkový počet	7 224	6 470	6 772	5 473
z toho recidivisté	3 705 (51,3%)	3 437 (53,1%)	3 658 (56,5%)	3 434 (62,7%)
z toho cizinci	386 (5,3%)	361 (5,6 %)	437 (5,6%)	386 (7%)
z toho nezletilí 1-14 let	128 (1,7%)	85 (1,3 %)	120 (1,8%)	125 (2,3%)
z toho mladiství 15-17 let	170 (2,6%)	114 (1,8 %)	232 (3,6%)	148 (2,7%)

Z vyhodnocení trestné činnosti po linii obecné kriminality vyplývá, že pachatelé jsou motivováni především rychlým majetkovým prospěchem. Toto se odráží i v počtu trestných činů a jejich struktuře, pachatelé se snaží získat především přímou cestou finanční prostředky anebo věci, které lze snadno zpeněžit. Pachatelé majetkové trestné činnosti jsou v drtivé většině osoby dospělé, převážně osoby v minulosti již trestně stíhané. Oproti roku

2016 byl zaznamenán nepatrný nárůst kriminality páchané osobami mladšími 15 let, ale zároveň pokles trestné činnosti osob ve věku 15-17 let.

Oběti trestné činnosti

V rámci trestné činnosti po linii obecné kriminality – majetková trestná činnost, jsou v převážné většině poškozeny právnické osoby. Škoda je způsobena z větší části na odcizených věcech, dále pak na odcizených finančních prostředcích a poškozeném zařízení. U krádeží vloupáním do bytů, rodinných domků a víkendových chat jsou oběti této trestné činnosti osoby různého věku a sociálního postavení. U podvodného vylákání finančních částek jsou oběti spíše osoby vyššího věku – senioři ve věku nad 70 let (v drtivé většině ženy).

Z pohledu násilné trestné činnosti (zvláště závažný zločin vraždy) jsou oběti z řad osob, které se s pachatelem v převážné míře znaly, oproti loupežím, kde se jedná zejména o oběti, které si pachatel náhodně vybírá (např. pohybující se po ulici). Oběti loupeží jsou dále osoby z řad zaměstnanců různých firem a podniků (herny, bary, směnárny a podobně), následně osoby staršího věku, podnapilé a mladistvé, které jsou snadno zranitelné nebo jsou to osoby, které měly s pachatelem nevyřízené finanční záležitosti (např. dluh).

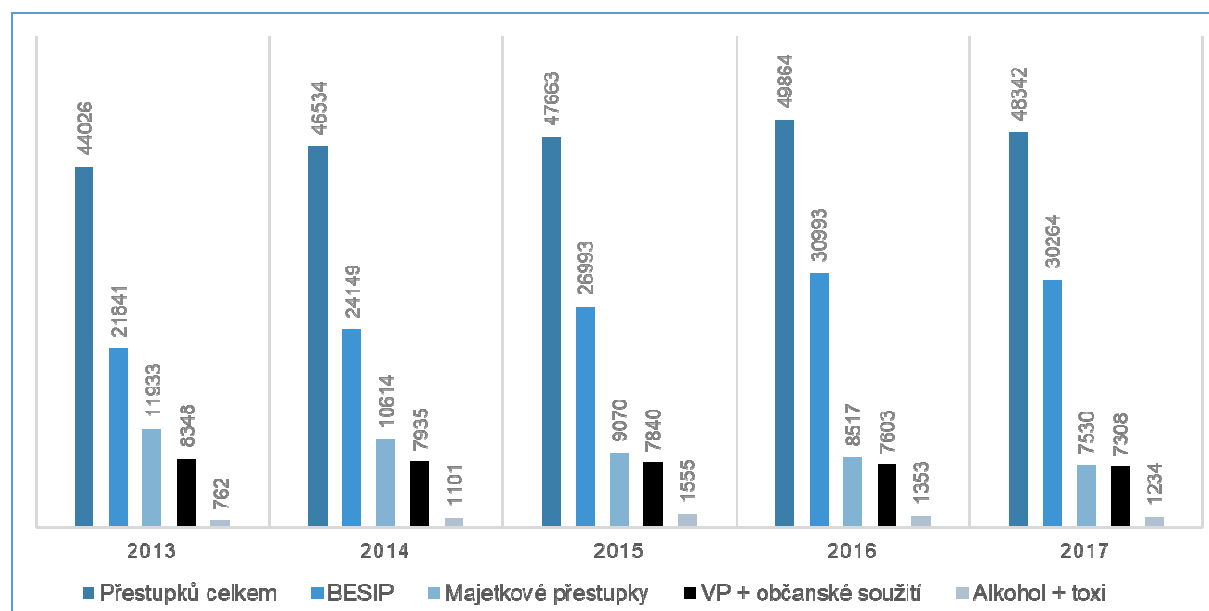
Z pohledu hospodářské trestné činnosti jsou útoky směřovány zejména proti právnickým osobám.

U autokriminality se jedná spíše o náhodné oběti, pachatelé jdou cestou nejmenšího odporu a vybírají si raději méně zabezpečená vozidla, zejména v případech krádeže vloupáním. Co se týká odcizení celého vozidla, jsou předmětem zájmu pachatelů vozidla různých druhů i značek a stárí (především zn. Škoda, VW).

Přestupky

Službou pořádkové policie bylo v roce 2017 zjištěno 48 342 přestupků, což je o 1 522 přestupků více než v předchozím roce.

Graf 5.3: Podíl přestupků v letech 2013 – 2017

Stabilně největší podíl na celkovém počtu zjištěných přestupků vykazují přestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu – v roce 2017 bylo řešeno 30 264 přestupků.

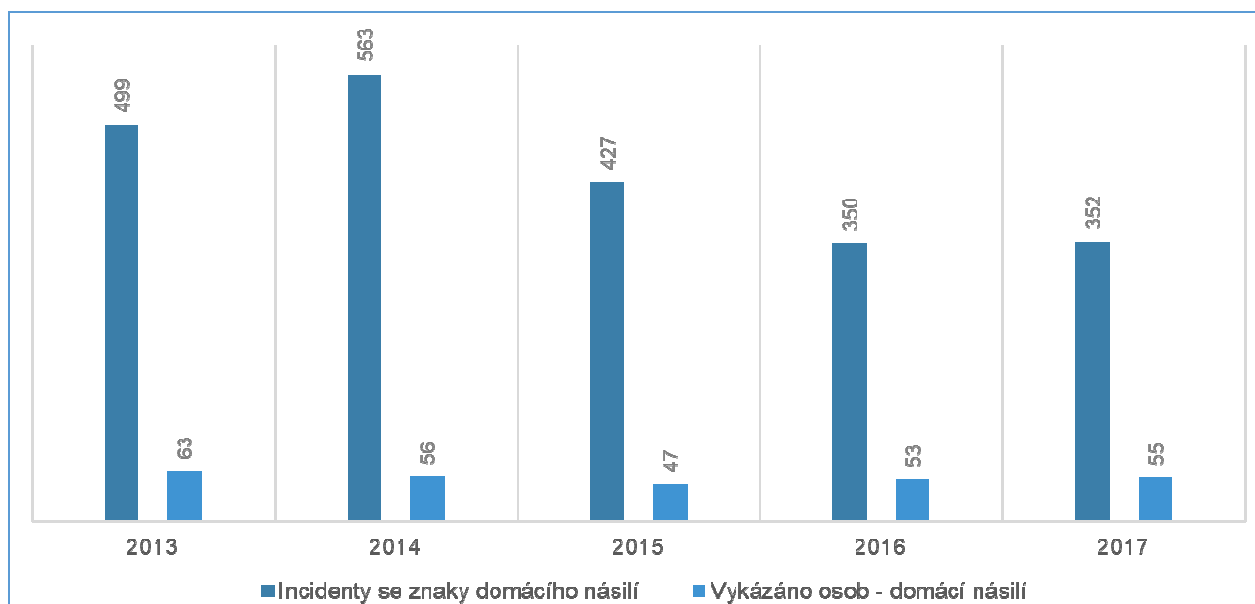
Druhý největší podíl na celkovém počtu zjištěných přestupků stále vykazují přestupky proti majetku, kterých bylo v roce 2017 zjištěno 7 530. Mírný pokles oproti roku 2016 je

zaznamenán také u počtu zjištěných přestupků v oblasti veřejného pořádku a občanského soužití s celkovým počtem 7 308 zjištěných přestupků. Stejná tendence je zaznamenána i u zjištěných přestupků na úseku alkoholismu a toxikomanie. V roce 2016 bylo zjištěno 1 234 těchto přestupků (v roce 2016 bylo zjištěno 1 353 přestupků).

Počet přestupků, které byly řešeny příkazem na místě v roce 2017, byl 29 786. Celková výše uložených pokut v roce 2017 činila 9 069 850 Kč.

Za rok 2017 bylo zaznamenáno 352 incidentů se znaky domácího násilí, k vykázání ze společného obydlí bylo přistoupeno v 55 případech.

Graf 5.4: Incidenty se znaky domácího násilí v letech 2013 – 2017

DRUHY KRIMINALITY

Majetková kriminalita

Majetková trestná činnost v Jihočeském kraji je dána zejména tím, že kraj je pro své památky a přírodní prostředí atraktivní lokalitou pro tuzemské i zahraniční turisty, a to jak v letním, tak v zimním období a je zde velké množství rekreačních objektů.

Pachatelé majetkové trestné činnosti jsou motivováni především rychlým majetkovým ziskem, přímou cestou se snaží získat finanční prostředky anebo věci, které lze snadno zpeněžit. V drtivé většině jde o pachatele dospělé, převážně v minulosti již trestně stíhané.

U krádeží vloupáním do bytů a rodinných domků nebyly u pachatelů zjištěny nové způsoby vnikání do objektů. Lokality, kde dochází k samotným vloupáním, se mění, záleží na osobě pachatele (jeho znalost místa, mobilita apod.). Ve zvýšené míře jsou prováděny krádeže vloupáním do bytů v přízemí nebo v 1. patře, pachatelé vnikají do objektů po překonání mikroventilace oken, páčením oken nebo balkonových dveří.

U krádeží vloupáním do rekreačních chat a chalup je problémem odlehlost napadených objektů a jejich dlouhodobá „opuštěnost“.

Trestná činnost vloupání do prodejen, restaurací a trezorů již nevykazuje tak velký podíl sériového páčání. U této trestné činnosti je vloupání prováděno v drtivé většině recidivisty a v roce 2017 byl zaznamenán zvýšený počet pachatelů z řad cizinců (z Rumunska).

U krádeží vloupáním do restaurací a hostinců je taktéž zjišťováno, že pachatelé jsou převážně osoby z místa a blízkého okolí. I zde je patrné, že se stejní pachatelé na místo po letech či určitém období vrací.

Trezory jsou napadány nejčastěji v kancelářích výrobních i nevýrobních podniků. Pachatelé používají osvědčené způsoby vniknutí do objektů (páčení, rozbití skleněných výplní oken či dveří, rozlamování vložek FAB) a následně napadají zde umístěný trezor (řezání, použití shodných klíčů). Taktéž dochází k vytržení trezoru z uchycení a pachatelé jej pak odváží mimo místo činu, kde trezor následně po mechanickém poškození otevřou. Tyto trezory jsou pak průběžně nalézány odhozené v rybnících a lesních porostech. Tato trestná činnost je evidovaná v rámci celého Jihočeského kraje a jako pachatelé byli zjištěni Slováci a Rumuni, kteří vnikají do objektu za provozu a po vylákání (zabavení) obsluhy, další spolupachatel provede odcizení trezoru, případně finanční hotovosti z trezoru. Jedná se o skupiny pachatelů, které tuto trestnou činnost páchají na území celé ČR. Pachatelé používají k páchání své trestné činnosti kukly, čepice, rukavice, nebo se jinak maskují, aby byla znemožněna jejich pozdější případná identifikace.

Od roku 1997 se na území kraje datuje dlouhodobý trend snižování nápadu autokriminality, až v roce 2015 byl zaznamenán místní nárůst. V roce 2017 bylo odcizeno 123 motorových vozidel dvoustopých (v roce 2015 to bylo 155 vozidel), objasněno bylo odcizení 66 vozidel. Dále bylo odcizeno 27 motorových vozidel jednostopých (v roce 2016 to bylo 29 těchto vozidel). Objasněno bylo odcizení 13 motocyklů.

Pachatelé autokriminality (krádeže motorových vozidel, vloupání do motorových vozidel) se většinou rekrutují z řad drogově závislých osob, osob užívajících alkoholické nápoje v nadměrné výši, osob, které si z této trestné činnosti platí pronájmy nemovitostí za účelem bydlení, osoby, které nikde nepracují a považují tuto činnost za své „zaměstnání“ nebo které tímto způsobem získávají hotovost pro svůj finančně náročný životní styl.

Krajská Policie ČR nemá poznatky k pachatelům, kteří by páchali krádeže motorových vozidel v zahraničí, a vozidla by dováželi na území Jihočeského kraje. Taktéž nejsou jakékoliv poznatky k pachatelům, kteří by zcizovali motorová vozidla na našem území a s těmito odjeli do zahraničí.

V roce 2017 je evidován výrazný pokles počtu krádeží jízdních kol, evidováno bylo 234 případů (o 177 případů méně). I zde se výrazně zvýšila objasněnost, která je v roce 2017 ve výši 53,42 % (nárůst o 13,27 %).

Stejně jako v předchozích letech byly na území kraje zadokumentovány případy podvodů a krádeží na seniorech spáchaných pod různými legendami. V porovnání s celkovým nápadem majetkové kriminality se však jedná o zanedbatelný podíl. V roce 2017 je evidováno 24 poškozených seniorů (v roce 2015 jich bylo 32 a v roce 2016 jich bylo 23). Pachateli této trestné činnosti jsou zejména osoby z řad olašských Romů (majících světlejší pleť), které pod různými legendami vstupují do obydlí seniorů (kontrola kvality vody, kontrola těsnosti oken, přeplatek domovní daně, přeplatek od pojišťovny, nehoda příbuzného, koupě vozidla pro vnuka, nabídka různého zboží apod.). Koncem roku 2017 byl zaznamenán nárůst případů, při kterých se pachatel poškozenému seniorovi představoval jako jeho vnuk, se snahou získat od seniora finanční prostředky (6 poškozených seniorů).

Informační kriminalita

V roce 2017 nadále pokračoval trend nárůstu využití informačních technologií pro páchání a zakrývání trestné činnosti. Pachatelé využívají sofistikovanějších postupů a zakrývají svou činnost prostřednictvím zahraničních poskytovatelů internetových služeb.

Nejvíce zastoupenou oblastí jsou podvody přes internet a neoprávněný přístup, ať už k uživatelským účtům sociálních sítí, k internetovému bankovníctví nebo k nastavení služeb mobilních telefonů, s cílem podvodně vylákat finanční prostředky nebo poškodit oprávněného uživatele. Další zastoupenou oblastí je pak problematika šíření dětské pornografie.

Pachatelé kybernetické kriminality jsou zastoupeni rovnoměrně, nezávisle na jejich vzdělání a příslušnosti k sociální vrstvě.

Hospodářská kriminalita

Ve sledovaném období došlo oproti roku 2016 k mírnému nárůstu (o 25 případů) zjištěné hospodářské trestné činnosti. Výrazným způsobem došlo zejména k nárůstu počtu trestných činů neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby, ve sledovaném období byl zaznamenán nárůst přibližně o 100 %.

Naopak k poklesu došlo u zjištěné trestné činnosti na úseku ochrany měny a trestných činů souvisejících s porušováním práv k ochranné známce. U snižování počtu trestných činů souvisejících s porušováním práv k ochranné známce se jedná o trend trvajícím již po několika sledovaných obdobích.

V případě hospodářské trestné činnosti jsou pachatelé zastoupeni zejména fyzickými osobami z řad soukromých podnikatelů. V roce 2017 nebyl na hospodářské trestné činnosti zaznamenán významný podíl cizích státních příslušníků.

Násilná kriminalita

Po linii násilné kriminality bylo v roce 2017 registrováno celkem 924 násilných trestných činů (o 105 méně než v r. 2016). V roce 2017 byly spáchány 4 skutky zvláště závažného zločinu vraždy (všechny byly objasněny), z toho byly tři skutky spáchány ve stádiu pokusu a jeden ve stádiu přípravy.

Ve dvou případech byl k vraždě použit nůž, v jednom případě byla použita střelná zbraň, sekera, dřevěná tyč, vozidlo a škrcení.

V případech zvláště závažného zločinu vraždy byli na území kraje zjištěni 4 pachatelé (2 muži a 2 ženy). Ve všech případech se pachatel s obětí znal. Stejně jako v předchozích letech jsou mezi motivy spáchání nejvíce zastoupeny osobní vztahy, rozpory v rodině, manželské neshody apod. Kriminogenní faktory zůstávají u této trestné činnosti stejné jako v roce 2016 (vyústění osobních vztahů, vyřizování účtů, majetkový prospěch, řešení tíživé životní situace, nízké právní vědomí, špatný duševní stav).

Oproti roku předchozímu roku došlo v roce 2017 ke snížení nápadu trestného činu loupeže. U zločinu loupeže většina zjištěných pachatelů jsou osoby, které se této trestné činnosti dopouštějí opakovaně a páchají tuto trestnou činnost samostatně. V roce 2017 v rámci kraje nedošlo k žádnému případu loupeže, kde by vznikla značná škoda nebo škoda velkého rozsahu. Nadále převažují trestné činy loupeže páchané na volných prostranstvích (ulice) u náhodně vybraných obětí, kde pachatel spoléhá na anonymitu a cílem je rychlý zisk prostředků (finanční prostředky, mobilní telefony). Stejně jako v předchozích letech dochází k oznamování trestných činů, které jsou kvalifikovány jako loupež a následně je zjištěno, že jsou oznamovatelem tyto trestné činy vymyšlené s cílem zakrýt jinou trestnou činnost nebo osobní problémy (v roce 2017 zaznamenáno 10 takových případů).

Mravnostní kriminalita

V roce 2017 bylo prověřováno 171 případů na úseku mravnostní kriminality, z tohoto bylo objasněno 131 případů. Největší zastoupení má trestný čin pohlavního zneužití v počtu 65 případů a trestný čin znásilnění v počtu 34 případů. U trestného činu pohlavního zneužití se jedná o nárůst o 17 případů a u trestného činu znásilnění se jedná o pokles o 8 případů v porovnání s rokem 2016.

U mravnostních trestných činů jsou pachatelé zastoupeni ve všech věkových kategoriích. Část mravnostních trestných činů byla spáchána pod vlivem alkoholu, který sehrává velmi významnou roli jako útlumový prostředek morálních zábran a navozuje agresivitu v jednání. V neposlední řadě se mravnostní kriminality dopustili opět i pachatelé, kteří již za tento druh trestné činnosti byli v minulosti trestně stíháni a odsouzeni.

Situace v oblasti prostituce se proti roku 2016 výrazně nezměnila, stále je zaznamenáván zvyšující se trend nabízení sexuálních služeb privátním způsobem v pronajatých objektech (byty, rodinné domy apod.) Jedná se většinou o objekty bytových domů, kde je velká anonymita mezi bydlícími, a prostitutky nebo jejich „kuplíři“ si zde pronajímají byty.

Monitoring takových míst je velice problematický, protože zde nelze provádět prakticky žádnou formální kontrolu. Privátní poskytování sexuálních služeb je i ekonomicky přijatelnější pro obě strany, poskytovatel nemá takové provozní náklady jako při hotelovém způsobu a zákazník má prostitutku zhruba za polovinu ceny než v klasickém podniku. S výše uvedeným souvisí i situace v oblasti počtu nočních klubů, která se víceméně v průběhu posledních let nemění (v rámci Jihočeského kraje je evidováno PČR celkem 34 nočních klubů).

Situace v oblasti pouliční prostituce se oproti předchozím rokům rovněž žádným výrazným způsobem nemění. Tento způsob prostituce je výhradní doménou žen z České republiky a Slovenska. Svou činnost již tradičně směřují do příhraničních oblastí sousedících s Rakouskem a Německem. Jedná se o hlavní tahy silnic směřujících ke státní hranici.

ČÁST 2/ CÍLE A PRIORITY V TÉTO OBLASTI

Strategické cíle Koncepce vycházejí z uvedené vize:

- Zvyšování bezpečnosti občanů kraje – snižování výskytu sociálně nežádoucích jevů a kriminality;
- Zkvalitnění systému prevence kriminality na krajské a místní úrovni – koordinace a podpora spolupráce participujících subjektů v oblasti prevence kriminality. Posilování odpovědnosti a působnosti obcí v oblasti prevence kriminality a sociální prevence;
- Zvyšování odpovědnosti veřejnosti v oblasti bezpečnosti – zajištění dostupných preventivních aktivit a informovanosti veřejnosti o možnostech ochrany a předcházení kriminalitě;
- Stabilní a efektivní systém financování preventivních aktivit.

Cílové skupiny

Preventivní aktivity v Konceptu se zaměřují zejména na rizikové cílové skupiny, ve smyslu zvýšeného rizika stát se obětí trestného činu, tak i zvýšeného rizika páčání trestné činnosti.

- Děti a mladiství;
- Rodiny s dětmi (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů);
- Oběti trestné činnosti, šikany, domácího násilí – především děti, senioři (zejména žijící osaměle), a oběti domácího násilí;
- Pachatelé trestných činů, recidivisté – zejména děti a mladiství;
- Obyvatele lokalit ohrožených sociálním vyloučením.

Dílčí cíle a priority

Dílčí cíle vycházejí ze strategických cílů a představují konkrétní plánované aktivity:

Priorita 1.1	Podpora vhodných aktivit prevence kriminality v Jihočeském kraji
Priorita 1.2	Podpora aktivit prevence kriminality zaměřené na rizikové cílové skupiny
Priorita 2.1	Podpora a koordinace současného systému prevence kriminality v kraji
Priorita 2.2	Zapojení nových obcí a dalších subjektů do systému prevence kriminality v kraji
Priorita 3.1	Informování široké veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou
Priorita 3.2	Zvyšování odbornosti pracovníků prevence kriminality obcí
Priorita 4.1	Hodnocení efektivity realizovaných projektů v oblasti prevence kriminality a vyhledávání vhodných dlouhodobých projektů sloužících jako dobrá praxe
Priorita 4.2	Vyhledávání vhodných finančních zdrojů pro aktivity v oblasti prevence kriminality

ČÁST 3/ VLASTNÍ VYHODNOCENÍ ZA ROK 2017

Priorita 1.1	Podpora vhodných aktivit prevence kriminality v Jihočeském kraji
Indikátory	Počet realizovaných projektů a dalších aktivit v oblasti prevence kriminality v Jihočeském kraji
Strategie	Ve spolupráci s obcemi analyzovat aktuální bezpečnostní problémy měst, svazků obcí a případně dalších vybraných regionů. Vyhledání vhodných preventivních aktivit k řešení vybraných bezpečnostních problémů. Nalezení vhodných finančních zdrojů k realizaci těchto preventivních aktivit.
Gestor	Manažer prevence kriminality a manažeři prevence kriminality z obcí
Opatření 1.1.1	Pomoc a podpora obcí při přípravě projektů v Programu prevence kriminality MV ČR
Výstupy	Počet podpořených projektů obcí v rámci Programu prevence kriminality
Termín	Každoročně v období realizace Koncepce s důrazem na období mezi vyhlášením Programu a termínem odevzdání žádostí (období přelomu roku)
Výsledky	Zlepšení bezpečnostní situace v obcích
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Manažerka prevence kriminality pravidelně se zástupci obcí konzultovala (osobně – přímo v dané obci, elektronicky, telefonicky nebo prostřednictvím podzimního výjezdního pracovního setkání) záležitosti týkající se projektových záměrů obcí, vlastních realizovaných preventivních aktivit a aktuálních bezpečnostních problémů v obcích V roce 2017 bylo z programu MV podpořeno celkem 10 projektů měst a obcí. Obce – České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Strakonice, Vimperk a Větrní získaly finanční prostředky na realizaci svých projektů z oblasti prevence kriminality v celkové výši 3 371 000 Kč, z toho 1 091 000 Kč na investiční a 2 280 000 Kč na neinvestiční projekty. V posledních letech se situace v dotačním programu do jisté míry „zakonzervovala“, jinými slovy je podporováno poměrně ustálené množství podobných projektů a stejných obcí. Trendem tohoto dotačního titulu zůstávají projekty situační prevence (MKDS) a podpora práce Asistentů prevence kriminality.
Opatření 1.1.2	Hodnocení projektů obcí v Programu prevence kriminality MV ČR
Výstupy	Počet hodnocených žádostí obcí
Termín	Každoročně po termínu odevzdání žádostí obcí (leden až únor)
Výsledky	Zlepšení kvality realizovaných preventivních aktivit
Vyhodnocení	SPLNĚNO. Manažerka prevence kriminality společně s členy pracovní skupiny hodnotila dle definovaných kritérií MV ČR dne 16. 2. 2017 zaslané projekty obcí JČK. Celkem bylo do dotačního programu PK zasláno pouze 11 projektů. V souladu se Zásadami pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality v roce 2017 se přihlášily především obce, které se do programu standardně dlouhodobě zapojují. Velkou váhu v hodnocení projektů má rizikovost obce, která je posuzována dle definovaných kritérií MVČR a podmínkou pro podání žádosti je zpracování Koncepce prevence kriminality obce min. na dvouleté období a aktuální Bezpečnostní analýza obce. Přetrvávající administrativní náročnost (zpracování bezpečnostní analýzy, koncepce, projektové žádosti) ve vztahu k finální výši získaných finančních prostředků nová města a obce od podání projektu do dotačního řízení MV velmi odrazuje. Z těchto důvodů se manažerka prevence kriminality příliš nedaří nové obce k podání žádostí do tohoto dotačního titulu motivovat.
Opatření 1.1.3	Realizace krajských projektů prevence kriminality v rámci Programu prevence kriminality MV ČR

Výstupy	Počet celokrajných projektů prevence kriminality
Termín	Každoročně v období vyhlášení Programu prevence kriminality příprava a v průběhu roku realizace
Výsledky	Zvýšení důvěry a spolupráce mezi krajem a obcemi
Vyhodnocení	SPLNĚNO. V roce 2017 byl na MV ČR předložen krajský projekt. „Ozbrojený útočník – prevence útoku ve školním prostředí II. etapa“, který byl podpořen finanční částkou ve výši 650 000 Kč (celkové náklady projektu byly 800 000 Kč) Krajský projekt je od roku 2016 společnou aktivitou KÚ Jihočeského kraje, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje a Zdravotnické záchranné služby JČK, a svým pojetím je zaměřen na personál (pedagogický i nepedagogický) škol. Jihočeský kraj projektem reaguje na prioritu národní strategie – nové hrozby a rizika – ozbrojení útočníci ve školním prostředí, ochrana tzv. měkkých cílů (veřejně přístupná místa s koncentrací většího množství osob). Jednotlivé aktivity projektu přispěly nejen k vyšší informovanosti zúčastněných osob a druhotně i jejich blízkých v rámci daného tématu, ale zejména prožitkovým způsobem a seznámením se s problematikou také k nácviku obranných technik. V letech 2016/ 2017 bylo do projektu zapojeno 21 škol a proškolen bylo celkem 1 272 zaměstnanců. Do osvětových a vzdělávacích aktivit projektu bylo zapojeno dalších 646 účastníků. V září 2017 vyhrál projekt 1. místo v každoročně vyhlašované soutěži Ministerstva vnitra ČR o nejlepší preventivní projekt na místní úrovni Klíčové aktivity projektu v roce 2017 byly: <u>Práce se školou – I. etapa</u> • Bezpečnostní audit školy se zaměřením na možnost neoprávněného vstupu cizích osob, zjištění skutečného stavu a zhodnocení bezpečnostních opatření školy, včetně následného doporučení k nápravě nedostatků; • Tvorba interní bezpečnostní směrnice školy pro případ mimořádné události – útoku (KÚ vytvořena doporučující osnova směrnice); • Modelový seminář první pomoci pro případ mimořádné události – útoku, • Celodenní teoretický a praktický seminář „Nácvik chování při útoku“ se všemi zaměstnanci školy (bez přítomnosti žáků); • Zhotovení zákrokové dokumentace školy pro potřeby PČR; • Seminář "Příprava vedení škol na krizovou komunikaci". <u>Práce se školou – II. etapa</u> • REaudit školy se zaměřením prověření provedených bezpečnostní a organizační opatření školy, která byla vedení školy v rámci bezpečnostního auditu v I. etapě doporučena (vytvořit, zavést, změnit či výrazně zpřísnit); • Praktické cvičení a seminář „Nácvik chování při útoku“ se všemi zaměstnanci školy (za přítomnosti žáků) se zaměřením na prověření získaných znalostí a dovedností předaných v I. etapě a odpovědného chování personálu školy. <u>Osvěta</u> • Informační semináře pro vedení škol „Ozbrojený útočník ve škole“; • Celorepubliková i krajská odborná setkání na téma „Bezpečná škola“ (výměna zkušeností a diskuse nad možnostmi nastavení systémového řešení dané problematiky).

Priorita 1.2	Podpora aktivit prevence kriminality zaměřené na rizikové cílové skupiny
Indikátory	Počet realizovaných specifických projektů zaměřených na prevenci kriminality u vybraných rizikových skupin
Strategie	Ve spolupráci s obcemi analyzovat aktuální bezpečnostní problémy s důrazem na vyhledání rizikových skupin a realizování vhodných preventivních aktivit. Nalezení vhodných finančních zdrojů k realizaci těchto preventivních aktivit.
Gestor	Manažer prevence kriminality a manažeři prevence kriminality z obcí
Opatření 1.2.1	Podpora dlouhodobých a systematických programů pro děti a mládež, kteří jsou vzhledem ke svému sociálnímu postavení zvýšeně ohroženi kriminalitou
Výstupy	Počet realizovaných projektů zaměřených na rizikové děti a mládež
Termín	Každoročně v období realizace Koncepce s důrazem při vyhlášení Programu prevence kriminality
Výsledky	Snížení kriminality u rizikové mládeže
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Z krajského dotačního programu prevence kriminality v roce 2017 byly podpořeny čtyři projekty obcí s přímým zaměřením na rizikovou skupinu dětí a mládeže. Šlo o pobytové výchovně-rekreační tábory pro vybrané děti, které jsou v péči OSPOD (Jindřichův Hradec, Vodňany a Týn nad Vltavou) a děti, které žijí v soc. vyloučené lokalitě (Větrní). Obce realizovaly pobyty jako doplněk k jejich celoroční práci s těmito dětmi. Dále byly podpořeny dva projekty zaměřené na probační programy, realizované NNO ve spolupráci s PMS. Jedná se o skupinové („Právo zážitkem“ – ICOS, z.s. Český Krumlov) i individuální programy, zaměřené na klienty ve věku 13–18 let, s projevy rizikového chování, prvopachatele, recidivující klienty nebo klienty užívající omamné a psychotropní látky (Probační program Auritus Tábor). Služby se zaměřením na cílovou skupinu rizikových dětí a mládeže od nestátních neziskových organizací, které působí v obcích Jihočeského kraje, jsou podporovány z jiných krajských i státních dotačních titulů. Na tomto opatření úzce spolupracujeme s metodikem plánování soc. služeb (člen pracovní skupiny prevence kriminality) a ostatními pracovníky oddělení prevence a humanitních činností.
Opatření 1.2.2	Podpora projektů zaměřených na prevenci kriminality páchané na seniorech s důrazem na nejvíce ohroženou skupinu odloučeně žijících seniorů, nebo s omezenými sociálními kontakty
Výstupy	Počet realizovaných projektů zaměřených na seniory
Termín	Každoročně v období realizace Koncepce s důrazem při vyhlášení Programu prevence kriminality
Výsledky	Ochrana seniorů a snížení kriminality páchané na seniorech
Vyhodnocení	PLNĚNO ČÁSTEČNĚ. Specifické projekty zaměřené na odloučeně žijící seniory v kraji realizovány nebyly, nicméně částečně byla tato aktivita naplňována v projektech opatření 3.1.3
Priorita 2.1	Podpora a koordinace současného systému prevence kriminality v kraji
Indikátory	Počet aktivně zapojených obcí a dalších subjektů do krajského systému prevence kriminality
Strategie	Zajistit aktivní spolupráci obcí, NNO pracujících v oblasti prevence kriminality a dalších subjektů zabývajících se problematikou prevence kriminality. Vytvoření funkčního koordinovaného systému, který zajistí

	efektivní plánování a realizaci preventivních aktivit.
Gestor	Manažer prevence kriminality
Opatření 2.1.1	Realizace pracovních setkání místních manažerů prevence kriminality s krajským manažerem prevence v rámci řešení operativních problémů
Výstupy	Počet uskutečněných pracovních jednání
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017 dle potřeby
Výsledky	Intenzivní spolupráce a zapojení obcí do systému prevence kriminality
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. V roce 2017 proběhly dvě pracovní setkání s místními manažery prevence kriminality. První setkání bylo zaměřeno na přípravu projektů do dotačních programů prevence kriminality v roce 2017, vyhlašováných MV ČR a KÚ JČK. V průběhu roku 2017 s místními manažery prevence kriminality a zástupci obcí probíhaly spíše individuální (elektronické, telefonické) konzultace k přípravě písemných žádostí, realizaci projektů a řešení operativních záležitostí. Ve dnech 8 - 9. listopadu 2017 bylo ve spolupráci s krajskou koordinátorkou prevence KŘP JČK realizováno I. výjezdní setkání jihočeských manažerů prevence kriminality, obcí, MěP a preventistů PČR se zástupci kraje a MV ČR v Lišově. Na programu setkání byla výměna jihočeských preventivních zkušeností, připravované dotační programy na rok 2018, novinky z oblasti prevence kriminality napříč ČR, odborný vzdělávací program na téma: „Drogová scéna v Jihočeském kraji“ a „Online hry, Sázky, Gambling“ (Aktuální situace, trendy – poznatky z ulice, závislosti dětí a mladistvých, Poradna pro nelátkové závislosti, formy pomoci - služby, kazuistiky), „Kyberkriminalita“ (aktuální situace/zvyklosti v Jihočeském kraji) a ukázka preventivně - kulturního programu zaměřeného na seniory s názvem „Nedáme se“.
Opatření 2.1.2	Pořádání pravidelných pracovních setkání, seminářů či konferencí pro všechny subjekty z oblasti prevence kriminality
Výstupy	Počet pořádaných akcí
Termín	Průběžně v letech 2015 – 2017, minimálně 2x ročně
Výsledky	Zvýšení informovanosti, odbornosti a předávání zkušeností mezi zástupci obcí a dalších subjektů z oblasti prevence kriminality
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Zástupci obcí, MěP, PČR a NNO se pravidelně v průběhu roku účastnili připravovaných akcí celého oddělení prevence a humanitních činností KÚ (např. Konference primární prevence) a zároveň se účastnili jednotlivých aktivit projektu „Ozbrojený útočník ve škole“ (např. seminářů – nácviků chování při útoku) ve školách v jejich obci.
Opatření 2.1.3	Podpora činnosti pracovní skupiny prevence kriminality Jihočeského kraje
Výstupy	Počet pracovních jednání pracovní skupiny prevence kriminality Jihočeského kraje
Termín	Průběžně v letech 2015 – 2017, minimálně 4x ročně
Výsledky	Zajištění koncepčního přístupu a různých odborných pohledů na plánování aktivit v oblasti prevence kriminality. Zajištění dostatečné komunikace.
Vyhodnocení	SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ. V roce 2017 proběhlo pouze jedno setkání pracovní skupiny a to 16. 2. 2017. Setkání bylo zaměřeno na hodnocení žádostí zaslaných do Programu prevence kriminality na MV ČR a krajského programu prevence kriminality. Další setkání pracovní skupiny již neproběhla z důvodu, že se manažerka prevence kriminality v rámci svého úvazku soustředila především na individuální konzultace s místními pracovníky obcí (nejlépe přímo v dané obci), spolupráci při vzdělávacích akcích kolegů z oddělení prevence a humanitních činností KÚ a především na

	vedení, administraci a organizaci jednotlivých aktivit krajského projektu viz. bod 1.1.3. Nicméně členové pracovní skupiny prevence kriminality byli průběžně elektronicky informováni o novinkách a preventivních akcích během celého roku 2017.
Opatření 2.1.4	Podpora činnosti pracovních skupin obcí Jihočeského kraje
Výstupy	Počet aktivních pracovních skupin prevence kriminality obcí v Jihočeském kraji. Počet aktivních účastí manažera prevence kriminality na jednáních pracovních skupin měst.
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017
Výsledky	Zajištění koncepčního přístupu a různých odborných pohledů na plánování aktivit v oblasti prevence kriminality obcí. Zajištění dostatečné komunikace. Zapojení zástupců samosprávy.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Na úrovni obcí fungují pracovní skupiny řešící problematiku prevence kriminality na místní úrovni např. ve městech České Velenice, Vimperk, České Budějovice, Písek, Větřní, Strakonice, Jindřichův Hradec. Manažerka prevence kriminality je o jejich jednáních průběžně informována.
Opatření 2.1.5	Pravidelná komunikace s obcemi např. prostřednictvím „informačních listů“ a internetu
Výstupy	Počet zaslaných informačních zpráv, nebo vložených novinek na internetových stránkách Jihočeského kraje
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017, min. jednou za čtvrt roku
Výsledky	Dobrá informovanost všech spolupracujících obcí o novinkách v oblasti prevence kriminality, o plánovaných vzdělávacích akcích a o nových možných zdrojích financování
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Na webových stránkách Jihočeského kraje je vytvořen odkaz „prevence kriminality“, kam jsou manažerkou prevence kriminality vyvěšovány aktuální informace z oblasti prevence kriminality a volně šiřitelné informační/osvětové a preventivní materiály. Odkaz: http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[jid_v]=1460&par[lang]=CS V září 2017 realizátoři projektu spustili webové stránky projektu „Ozbrojený útočník ve škole“, které jsou primárně určeny účastníkům jednotlivých aktivit projektu, odborné veřejnosti (manažerům prevence kriminality) a případným zájemcům o realizaci obdobných projektů či aktivit (jiným KÚ nebo KŘP). Odkaz: http://utocnik.kraj-jihocesky.cz/ je pravidelně aktualizován a jsou na něm zveřejňovány aktuální novinky z realizace projektu, nově vytvořené osvětové materiály (např. karta USB a První pomoci) apod.
Priorita 2.2	Zapojení nových obcí a dalších subjektů do systému prevence kriminality v kraji
Indikátory	Počet nově aktivně zapojených obcí a dalších subjektů do krajského systému prevence kriminality
Strategie	Zapojení nových obcí a dalších subjektů zabývajících se problematikou prevence kriminality do krajského systému prevence kriminality. Rozšíření funkčního koordinovaného systému, který zajistí efektivní plánování a realizaci preventivních aktivit.
Gestor	Manažer prevence kriminality
Opatření 2.2.1	Pravidelné aktivní oslovování obcí o možnosti spolupráce v rámci systému prevence kriminality v Jihočeském kraji. Nabídka přínosů plynoucích ze spolupráce v této oblasti
Výstupy	Počet nových obcí zapojených do systému prevence kriminality
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017
Výsledky	Intenzivní spolupráce a zapojení nových obcí do systému prevence

	kriminality. Rozšíření a zesílení aktivit prevence kriminality v regionu Jihočeského kraje.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Manažerkou prevence kriminality jsou průběžně monitorovány aktuální informace z oblasti prevence kriminality, možné finanční zdroje, novinky v oblasti preventivních projektů apod. Tyto informace jsou pravidelně elektronicky předávány pracovníkům prevence kriminality obcí. V případě vyhlášení dotačního Programu prevence kriminality MV nebo KÚ jsou osloveny všechny obce, je jim nabízena možnost účasti na pracovním setkání nebo individuální konzultace (telefonická, písemná či osobní v dané obci) k přípravě či tvorbě projektových žádostí. Pracovníci obcí byli vždy zváni na výjezdní setkání preventistů a odborné semináře/konference připravované oddělením prevence a humanitních činností KÚ.
Opatření 2.2.2	Realizace pracovních setkání zástupců obcí s krajským manažerem prevence v rámci hledání možností spolupráce v oblasti prevence kriminality - řešení operativních problémů
Výstupy	Počet uskutečněných pracovních jednání
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017 dle potřeby
Výsledky	Intenzivní spolupráce a zapojení nových obcí do systému prevence kriminality
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. S obcemi po celý rok 2017 probíhaly individuální konzultace k možnosti podání si žádostí o dotaci na vlastní preventivní projekty na rok 2018, vlastní realizaci schválených projektů v roce 2017 a řešení operativních preventivních či bezpečnostních záležitostí. V rámci udržitelnosti krajského projektu „Ozbrojený útočník ve škole“ byla s městem Český Krumlov dohodnuta spolupráce a celý projekt byl realizován v roce 2017 na místní úrovni a to ve všech městem zřizovaných základních školách. Manažerka prevence kriminality na celou akci v České Krumlově odborně dohlížela. Ve dnech 8 - 9. listopadu 2017 bylo ve spolupráci s krajskou koordinátorkou prevence KŘP JČK realizováno výjezdní setkání jihočeských manažerů prevence kriminality, obcí, MěP a preventistů PČR se zástupci kraje a MV ČR v Lišově. Na programu setkání byla výměna jihočeských preventivních zkušeností, připravované dotační programy 2018, novinky z oblasti prevence kriminality napříč ČR, odborný vzdělávací program na téma: „Drogová scéna v Jihočeském kraji“ a „Online hry, Sázky, Gambling“ (Aktuální situace, trendy – poznatky z ulice, závislosti dětí a mladistvých, Poradna pro nelátkové závislosti, formy pomoci - služby, kazuistiky), „Kyberkriminalita“ (aktuální situace/zvyklosti v Jihočeském kraji) a ukázka preventivně- kulturního programu zaměřeného na seniory s názvem „Nedáme se“.
Priorita 3.1	Informování široké veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou
Indikátory	Počet informačních kampaní a dalších akcí pro širokou veřejnost
Strategie	Podpora pořádání akcí pro širokou veřejnost, které přispějí k lepší informovanosti o aktuálních trendech v kriminalitě a možnostech ochrany před kriminalitou. Poskytnutím dostatečných aktuálních informací přispět k posílení vlastní odpovědnosti veřejnosti při ochraně před kriminalitou.
Gestor	Manažer prevence kriminality, místní manažeři prevence kriminality obcí, Policie ČR – pracovníci prevence kriminality
Opatření 3.1.1	Podpora realizace projektů z oblasti informovanosti o všeobecné kriminalitě a možnostech ochrany
Výstupy	Počet realizovaných projektů z oblasti informovanosti o všeobecné kriminalitě a možnostech ochrany

Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017
Výsledky	Zlepšení informovanosti veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou. Znesnadnění pachatelům možnosti páčání trestné činnosti. Ochrana veřejnosti před kriminalitou
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Aktuální informace o preventivních programech a realizovaných projektech jsou zveřejňovány na webové stránce Jihočeského kraje, kde je vytvořen odkaz „prevence kriminality“, zde jsou manažerkou prevence kriminality vyvěšovány aktuální informace z oblasti prevence kriminality a volně šiřitelné informační/osvětové a preventivní materiály. Odkaz: http://www.kraj.jihocesky.cz/index.php?parfid_vj=1460&par[lang]=CS. V září 2017 realizátoři projektu spustili webové stránky projektu „Ozbrojený útočník ve škole“, kde se široká veřejnost může o daném tématu dozvědět bližší informace a zároveň jsou zde zveřejněni kupř. odpovědi na otázky z oblasti ochrany před ozbrojeným útokem. Odkaz: http://utocnik.kraj-jihocesky.cz/. Pro veřejnost byly napříč celým rokem 2017 realizovány vlastní preventivně informační akce obcí se zaměřením na ochranu majetku a osob, kapesní krádeže, prevenci v dopravě, trestní odpovědnost mládeže, nebezpečí užívání drog a alkoholu apod. Při informačních kampaních a akcích je úzce spolupracováno s MěP nebo Policií České republiky, především s oddělením prevence a tisku Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje. Jednou z velkých priorit PČR je oblast prevence problematika bezpečnosti silničního provozu (řízení pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek, těžké ublížení na zdraví, těžké ublížení na zdraví s následkem smrti). Z celorepublikových projektů se jedná o projekty „Zebra se za tebe nerozhledne“, která je zaměřená především na chodce, projekt „Vidět a být viděn“, zaměřený na viditelnost chodců a cyklistů v silničním provozu za zhoršené viditelnosti. Další dopravně preventivní projekt „Řídím, piju nealko pivo“, je zaměřený na řidiče, a dodržování zákazu požívání alkoholu a jiných omamných a psychotropních látek před nebo během jízdy. Pravidelně se preventisté (PČR i MěP) účastní akcí zaměřených na ochranu majetku – opatření týkající se zabezpečení rekreačních objektů především v době, kdy je jejich majitelé opouští na zimní období. Dále preventivně působí v obchodních domech, kdy jsou nakupující upozorňováni na bezpečné chování při pohybu v místech s větší koncentrací osob, a o tom, kde a jak hrozí riziko okradení.
Opatření 3.1.2	Podpora realizace projektů zvyšování informovanosti v oblasti prevence kriminality ve virtuální komunikaci
Výstupy	Počet realizovaných projektů zvyšování informovanosti z oblasti prevence kriminality ve virtuální komunikaci
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017
Výsledky	Zlepšení informovanosti veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou páchanou prostřednictvím internetu, mobilních telefonů a dalších prostředků „virtuálního světa“. Znesnadnění pachatelům možnosti páčání trestné činnosti v této oblasti. Ochrana veřejnosti před kriminalitou.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Jihočeské nestátní neziskové organizace Portus Prachovice a Theia České Budějovice se v rámci svých aktivit zaměřují na problematiku kyberkriminality a poskytují v tomto směru vzdělávací a odborné služby veřejnosti, školám, pracovníkům obcí na území kraje. Vlastní vzdělávacích akce v kraji realizuje i policista z Odboru analytiky a kybernetické kriminality, KŘP JČK.
Opatření 3.1.3	Podpora realizace projektů zvyšování informovanosti v oblasti prevence

	kriminality páchané na seniorech
Výstupy	Počet realizovaných projektů zvyšování informovanosti z oblasti prevence kriminality páchané na seniorech
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017
Výsledky	Zlepšení informovanosti seniorů o aktuálních trendech kriminality a možnostech ochrany před touto kriminalitou. Znesnadnění možnosti páchaní trestné činnosti na seniorech. Ochrana seniorů a zvýšení jejich důvěry v činnost veřejné správy při jejich ochraně.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Preventisté PČR i strážníci MěP v roce 2017 navštěvovali seniory v domovech s pečovatelskou službou, domovech pro seniory, ale i v klubech pro seniory. S touto cílovou skupinou řeší nejčastější téma „<i>Jak se nestát obětí trestného činu či přestupku</i>“ vč. základů sebeobrany pro případ násilí páchaného na seniorech. Seniorům byly zprostředkovány informace o ohrožení různými formami trestné činnosti a o možných způsobech ochrany před ní, včetně informací o místních zařízeních poskytujících právní, psychologickou, lékařskou, psychoterapeutickou, sociální nebo i materiální pomoc. Preventistka územního odboru PČR s preventistkou MěP Strakonice v roce 2017 připravily projekt „<i>Stáří v bezpečí</i>“, zaměřený na seniory. Projekt se skládal ze dvou aktivit: přednášek preventistů PČR a MěP s důrazem na vloupání, přepadení, okradení, správné používání tísňových linek, zabezpečení majetku a ochranu před podvodným jednáním a montáže bezpečnostních řetízků v obydlí seniorů. Město Prachatice v rámci svého projektu „<i>Bezpečně doma i v obci Prachatice</i>“ v roce 2017 připravilo pro místní seniory besedy na téma dluhová problematika a finanční gramotnost, kurz sebeobrany „<i>Lze se bránit v každém věku</i>“ s lektorem od policie a prostřednictvím zábavného divadelního představení dvě interaktivní vzdělávací akce zaměřené na obranné asertivní techniky a odolávání manipulacím podvodných akcí. Program byl zaměřen na téma ochrany před podvodnými/kriminálními praktikami tzv. šmejdů (telefonní podvody, předváděcí akce, oslovení na ulici, falešné výhry apod.) Herci v průběhu představení navodili rizikovou/podvodnou situaci, která by ve skutečnosti mohla nastat a následně docházelo k přehrávání a učení správných reakcí seniorů.
Priorita 3.2	Zvyšování odbornosti pracovníků prevence kriminality obcí a dalších institucí z oblasti prevence kriminality
Indikátory	Počet vzdělávacích akcí pro pracovníky prevence kriminality z obcí a dalších institucí z oblasti prevence kriminality
Strategie	Vlastní pořádání a podpora pořádání akcí zaměřených na vzdělávání příslušných pracovníků obcí a dalších institucí z oblasti prevence kriminality, kteří se zabývají problematikou prevence kriminality a mohou dále šířit tyto informace, nebo pořádat vlastní vzdělávací akce pro veřejnost. Ve vzdělávacích akcích se zaměřovat na aktuální problémy a trendy v oblasti kriminality a možnostech ochrany před touto kriminalitou
Gestor	Manažer prevence kriminality ve spolupráci s ostatními kolegy z oddělení prevence a humanitních činností
Opatření 3.2.1	Pořádání vzdělávacích seminářů pro pracovníky obcí z oblasti aktuálních trendů kriminality či jiných společensky závadových činností a prostředcích ochrany
Výstupy	Počet proškolených pracovníků obcí a dalších institucí z oblasti prevence kriminality
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017
Výsledky	Zlepšení vzdělanosti příslušných pracovníků a zajištění šíření informací dále

	k veřejnosti. Znesnadnění pachatelům možnosti páčání trestné činnosti. Ochrana veřejnosti před kriminalitou
Vyhodnocení	PRŮBĚŽNĚ PLNĚNO. V rámci realizace krajského projektu se zástupci obcí mohli v rámci okresů v JČK po celý rok 2017 účastnit vzdělávacího nácvikového semináře „Ozbrojený útočník ve škole“ vedený policisty s KŘP JČK, jehož obsahem je základní vhled do problematiky a seznámení se základními pravidly ohrožení v případě napadení. Pracovníci obcí byli vždy zváni na výjezdní setkání preventistů a další odborné semináře/konference připravované celým oddělením prevence a humanitních činností KÚ.
Opatření 3.2.2	Podpora realizace vzdělávacích akcí pro instituce z oblasti prevence kriminality
Výstupy	Počet realizovaných vzdělávacích akcí z oblasti aktuálních trendů kriminality či jiných společensky závadových činností a prostředcích ochrany
Termín	Průběžně v letech 2015 - 2017
Výsledky	Zlepšení vzdělanosti příslušných pracovníků a zajištění šíření informací dále k veřejnosti. Znesnadnění pachatelům možnosti páčání trestné činnosti. Ochrana veřejnosti před kriminalitou
Vyhodnocení	PRŮBĚŽNĚ PLNĚNO. Viz. bod 3.2.1
Priorita 4.1	Hodnocení efektivity realizovaných projektů v oblasti prevence kriminality a vyhledávání vhodných dlouhodobých projektů sloužících jako dobrá praxe
Indikátory	Počet realizovaných kladně hodnocených projektů prevence kriminality, které mohou sloužit za příklad dobré praxe
Strategie	Vyhledáváním vhodných osvědčených projektů bude usnadněno obcím plánování preventivních aktivit na jejich území a zajistí efektivní vynakládání finančních prostředků
Gestor	Manažer prevence kriminality
Opatření 4.1.1	Vytvoření přehledného katalogu vybraných realizovaných projektů, které mohou sloužit jako příklad dobré praxe. Katalog bude primárně obsahovat lokální projekty, které se osvědčily v regionu Jihočeského kraje + vybrané projekty realizované na jiných územích
Výstupy	Každoročně aktualizovaný katalog projektů
Termín	Každoročně v letech 2015 – 2017, aktualizace katalogu vždy do konce září příslušného roku
Výsledky	Usnadnění obcím plánování preventivních aktivit na svém území. Zapojení nových obcí do krajského systému prevence kriminality
Vyhodnocení	SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ. Katalog projektů nebyl v roce 2017 vytvořen z toho důvodu, že se manažerka prevence kriminality v rámci svého úvazku soustředila především na individuální konzultace s místními pracovníky obcí, spolupráci při vzdělávacích akcích kolegů z odd. prevence a humanitních činností KÚ a především na vedení, administraci a organizaci jednotlivých aktivit krajského projektu viz. bod 1.1.3. Pracovníci obcí ale byly pravidelně (elektronicky či osobně) během roku 2017 informovány o zajímavých krajských a celorepublikových projektech.
Opatření 4.1.2	Oslovení zástupců NNO v Jihočeském kraji, které se zabývají aktivitami z oblasti prevence kriminality, aby podali své návrhy na osvědčené nebo nové projekty. Projekty vybrané pracovní skupinou prevence kriminality by byly představeny zástupcům obcí
Výstupy	Spolupráce s NNO při tvorbě a plánování aktivit prevence kriminality v kraji
Termín	Každoročně v letech 2015 – 2017
Výsledky	Usnadnění obcím plánování preventivních aktivit na svém území. Zapojení NNO do krajského systému prevence kriminality

Vyhodnocení	PLNĚNO ČÁSTEČNĚ. Obce byly pravidelně informovány o zajímavých a osvědčených krajských a celorepublikových projektech. Relevantní informace byly obcím a NNO v kraji předávány osobní či elektronickou formou.
Priorita 4.2	Vyhledávání vhodných finančních zdrojů pro aktivity v oblasti prevence kriminality
Indikátory	Realizované aktivity z oblasti prevence kriminality
Strategie	Vyhledáváním vhodných finančních zdrojů umožnit obcím realizování preventivních aktivit na jejich území a tím zlepšení bezpečnostní situace v Jihočeském kraji
Gestor	Manažer prevence kriminality
Opatření 4.2.1	Informování obcí a dalších institucí z oblasti prevence kriminality o možných zdrojích financování preventivních projektů a metodická pomoc při návrzích vhodných aktivit
Výstupy	Aktuální informace o dotačních programech a dalších zdrojích financování aktivit prevence kriminality
Termín	Každoročně v letech 2015 – 2017
Výsledky	Uspadnění obcím a NNO realizování aktivit z oblasti prevence kriminality
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Manažerem prevence kriminality jsou průběžně monitorovány aktuální finanční zdroje a nově zveřejňované státní a krajské dotační výzvy. Tyto informace jsou pravidelně elektronicky předávány pracovníkům prevence kriminality obcí.
Opatření 4.2.2	Návrh vhodného dotačního titulu prevence kriminality Jihočeského kraje
Výstupy	Dotační program prevence kriminality Jihočeského kraje vhodný zejména pro menší obce, které těžko plní složité administrativní nároky celorepublikových dotačních programů
Termín	Průběžně v letech 2015 – 2017
Výsledky	Uspadnění menším obcím realizování aktivit z oblasti prevence kriminality
Vyhodnocení	SPLNĚNO. V roce 2016 byl podán návrh na vytvoření nového krajského dotačního titulu. Návrh byl zastupiteli kraje přijat a pro rok 2017 byl vyhlášen nový dotační titul „Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji“ s celkovou alokací 1mil. Kč. Finanční prostředky jsou vynakládány na preventivní aktivity měst a obcí, NNO a školských zařízení. Dotace pokrývá až 95 % uзнatelných nákladů. Dotační titul má dvě opatření, která jsou neinvestičního charakteru: Opatření č. 1 – Podpora programů prevence kriminality obcí v Jihočeském kraji a Opatření č. 2 – Podpora programů prevence kriminality ve školství. V Opatření č. 1 jsou prioritně podporovány projekty sociální prevence, nebo projekty zasahující do dalších oblastí prevence kriminality, realizované v součinnosti s dalšími subjekty. Pouhé informování občanů v oblasti prevence kriminality tvoří pouze doplňkovou část podpory. Účelem Opatření č. 2 je prostřednictvím podpory vybraných projektů škol optimalizovat a stabilizovat systém primární prevence na školách, především v oblastech souvisejících s kriminalitou dětí a mládeže, který přispěje k bezpečnému a pozitivnímu klimatu ve školách v Jihočeském kraji. V roce 2017 bylo celkem podpořeno 23 projektů (z toho 6 projektů obcí, 6 projektů NNO a 11 projektů škol).

Tabulka 5.4: Projekty v oblasti prevence kriminality, podpořené z rozpočtu Jihočeského kraje a Ministerstva vnitra ČR v roce 2017:

DP Jihočeského kraje: Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji v roce 2017		
Příjemce dotace Město/NNO	Název projektu	Výše dotace
Město Větřní	Letní táborový pobyt pro děti a mládež ze SVL ve městě Větřní	30 000 Kč
Město Vodňany	Letní táborový pobyt pro děti OSPOD Vodňany	45 000 Kč
Město Jindřichův Hradec	Rekreačně výchovný tábor 2017	84 000 Kč
Farní charita Tábor	Probační program Auritus	30 000 Kč
Město Týn nad Vltavou	Výchovně zážitkový tábor pro klienty kurátora pro děti a mládež	86 000 Kč
ICOS Český Krumlov, o.p.s.	Preventivní program „Právo zážitkem“	99 000 Kč
Portus Prachatice, o.p.s.	„Chytne se v síti“	50 000 Kč
Město Prachatice	Bezpečně doma i v obci Prachatice	30 000 Kč
Rozkoš bez rizika, z.s.	Prevence kriminality v sexbyznyse v JČK	50 000 Kč
Město Český Krumlov	Ozbrojený útočník - prevence útoku ve škol. prostředí na území obce	136 000 Kč
Krizové centrum pro děti a rodinu v JČK, z.ú.	Terapeutické programy „Z druhého konce“	30 000 Kč
Theia – krizové centrum o.p.s.	Tvá volba 2017	30 000 Kč
Celková výše dotace v roce 2017 (Opatření č. 1)		700 000 Kč

Program prevence kriminality MV ČR		
Příjemce dotace Město/NNO	Název projektu	Výše dotace
Jihočeský kraj	Jihočeský kraj - Ozbrojený útočník - prevence útoku ve škol. prostředí II. etapa	650 000 Kč
České Budějovice	Asistent prevence kriminality 2017	895 000 Kč
Český Krumlov	Modernizace MKDS	252 000 Kč
Jindřichův Hradec	Rozšíření a digitalizace MKDS	280 000 Kč
Písek	Asistent prevence kriminality 2017	528 000 Kč
Strakonice	Asistent prevence kriminality 2017	488 000 Kč
	Zkvalitnění záznamu MKDS	280 000 Kč
	Stáří v bezpečí	27 000 Kč
Větřní	Letní táborový pobyt pro děti ze sociálně vyloučených lokalit	92 000 Kč
Vimperk	Asistent prevence kriminality	250 000 Kč
	Rozšíření MKDS	279 000 Kč
Celková výše dotace v roce 2017		4 021 000 Kč

Zpracovala Mgr. Veronika Švehlová Bullová